Lietuvių literatūros BIBLIOTEKA ir tautosakos instituto

"Tēvynē" Savaitinis Laikraštis
Leidziamas Susiv. Lietuvių Amerikoje
Išeina kas pētnyčia
V. K. Račkauskas, Redaktorius (Editor)
PRENUMERATA METAMS:
Suvienytose Valstijose.....$1 00
Kitose Viešpatystėse.....$1..50
Visokiais reikalais kreipdamiesi adresuokit
"TĒVYNĒ"
307 W. 30-th St. New York, N. Y.

TĒVYNĒ

The Lithuanian Weekly "Tēvynē"
Published every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
A. B. Strimaitis, Sec'y & Business M'gr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States.....$1.00
To Foreign Countries.....$1.50
All communications should be addressed:
"TĒVYNĒ"
307 W. 30-th St. New York, N. Y.

ORGANAS SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE

No. 52 | New York, N. Y., 25 d. Gruodžio (December), 1914. | Vol. VII

Entered as Second Class matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1875.

SLA. Narius, „Tēvynės" skaitytojus ir bendradarbius, sulaukusius Kalėdų Šventės, sveikina „Tēvynės" Redakcija ir Administracija.

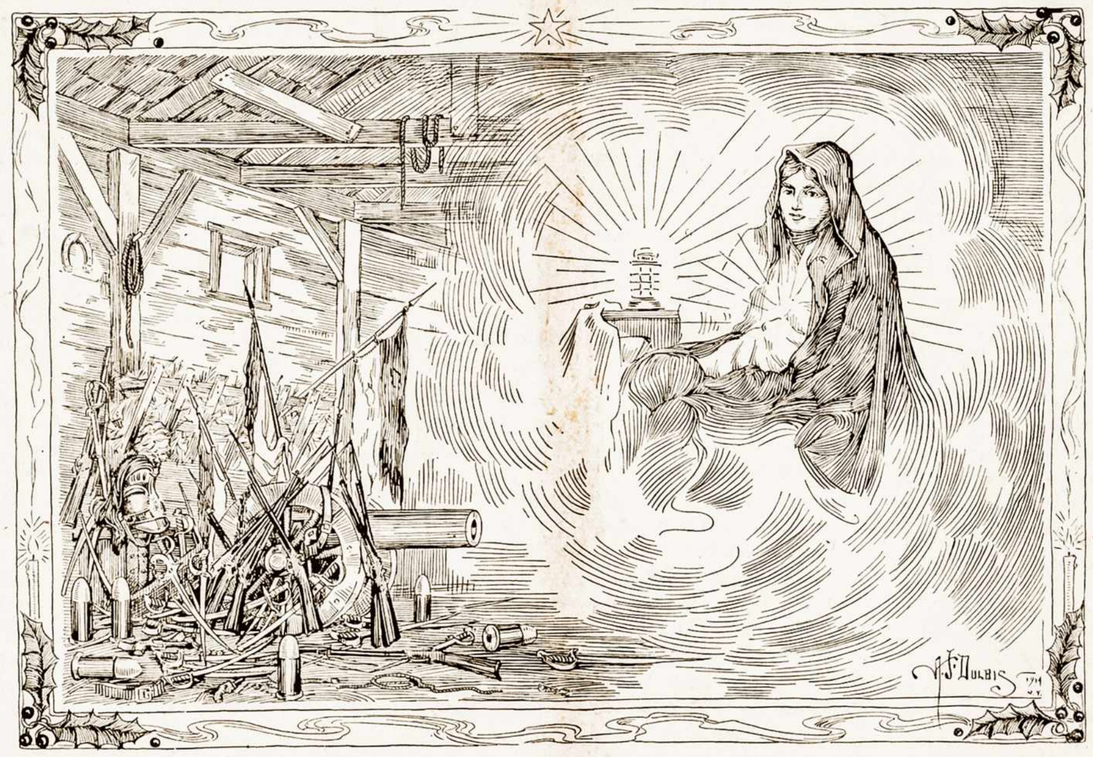

Šių metų Kalėdos.

„Sveiki, sulaukę Kalėdų Šventės!"

Taip sveikinasi musų žmonės, Kalėdų šventės sulaukę. Jie linki viens kitam didžiausiojo pasaulyje turto: kuno bei dvasios sveikatos. Tais žodžiais sveikindavosi lietuviai nuo senų laikų. Ir jų linkėjimai visados budavo ir yra širdingi. Nesa lietuviai, kaipo tauta, atsižymi širdingumu draugiškuose ir šeimyninškuose santykiuose.

Taip sveikindavosi ne tik musų žmonės, bet ir viso pasaulio krikščionįs. Delko?

Kalėdos — tai žmonijos skaisčiausiųjų idealų šventė. Tąja švente pagarbinama motinybė, nesa tą dieną švenčiama mažo kudikėlio užgimimas. Kas-gi gali buti skaistesnio už motinystę?...

Sunkiausiose gyvenimo valandose žmogus prisimena savo gimdytoją-motiną ir tyros kudikio meilės pilnybėje visa savo esybe, visais savo kuno ir dvasios pajautimais gieda savo motinai pagarbos hymną, gieda jai savo vargų skundą, jos prieglobstyje (nors savo dvasia) ieško gimdytojos šilumos ir taria savo dvasioje: „Motina, tebunie šventas tavo vardas!"

Pirmutinis meilės šaltinis — tai motinos meilė. r tą meilės šaltinį žmonės jungia ir turi jungti su Kalėdų švente.

Iš to šaltinio ištrykšta ir kitos apraiškos, butent meilė savų tėvų, meilė to, kas tyra, kaip tyra ir skaisti yra nekalto kudikio dvasia.

„Sveiki, sulaukę Kalėdų šventės" — taip sveikinosi netik lietuviai, bet ir viso pasaulio krikščioniškos tautos, Naujoje gadynėje, kuomet visais atžvilgiais išsitobulino susinešimų keliai, žmonijos dvasiniams santykiams jau beveik nebėra rubežių. Tad ir minėtąjam sveikinimui rubežių nebuvo: aplink visą pasaulį plaukė laiškai ir telegramai; sveikinosi giminės, vientaučiai, draugai, net tolimi įvairių tautų žmonės, susijungę mokslo, pažinties ar kitokiais dvasinės giminystės ryšiais...

Mums pasakojama, kad pora tukstančių metų tam atgal, mažame žydų žemės miestelyj Betlėjuje gimęs kudikis, kurs vėliaus išaugo į didį žmonių mokytoją ir kurio mokinimu rėmėsi ir remiasi milionai krikščionių. Jis užgimė ramioje vietoje, tarp galvijėlių tvarte... O šiemetiniam jo gimimo paminėjimui visas pasaulis surengė pragarinį, kokio žmonija dar niekados nėra mačiusi, koncertą. Šiemet vietoj pasveikinimų, vienos tautos siunčia kitoms kulkas, bombas, mirtį, išnaikinimą, ugnį...

Atskleiskite Europos žemlapį ir pasižiurėkite į tautų bei valstybių rubežius. Tos didžiosios Europos tautos, kurios per šimtmečių eilę vienos kitoms gelbėjo mokslų, išradimų ir literaturos srityse, dabar švenčia Kalėdas, sugulusios ant rubežių, atstačiusios viena į kitą baisiausius žudymo ginklus ir tykojančios progos, kad nudėjus savo brolį, savo kaimyną, savo bendradarbį pasaulio žygiuose...

Ir visa Europa yra tokiame stovyje, Civilizacijos, kulturos, išradimų, literaturos, mokslų centras pavirto į vieną didelį naikinimos ir kraujo praliejimo verpetą. Ten jau nebeliko giminių, nė draugų, nė pažįstamų. Ten tiktai priešai, ten tiktai minios apsvaigusių vargdienių, kuriems įsakyta viens kito nekęsti, viens kito pražuties trokšti...

Kur kitkart buvo derlingos dirvos, turtingi kaimai ir gražųs miestai, dabar pasiliko kapinynai, degėsiai ir griuvėsiai. Ant didelių lygumų guli šimtai ir tukstančiai lavonų...

Taip yra beveik visoje Europoje. Taip yra Belgijoje, Francijoje, Austrijoje, Serbijoje, Rosijoje, Lenkijoe, Lietuvoje, Prusuose... O už tų laukų, už tų didžiųjų kapinynų jau viešpatauja didžiausios nelaimės: badas, šaltis, ligos, mirtis, ašaros. Liks nesuskaitomoji daugybė vargdienių; našlių, našlaičių ir senelių... Tie likusieji ne tik nebegali, — nes jau pamiršo per tą pusmetį, kurs jiems amžiais atrodo, — bet ir nebemoka prasijuokti; jiems ir verkti nebegalima: ašarų nebeliko. O kitur ir draudžiama verkti, nes, girdi, ašaros nusilpnina žmones, gi šios dienos nelaimėms pakelti reikia spėkos, tvirtybės, drąsos!...

Ir visur taip. Taip yra ir musų Tėvynėje.

Ji niekuo nekalta. Ji nesikišo į jokias pasaulio galiunų pinkles bei politikas. Jos ramųs gyventojai trusėsi, Dievą garbino ir rytojum rupinosi.

Atėjo ir jai, bedinai, šių metų Kalėdos. Bet kokios?...

„Sveiki, sulaukę Kalėdų Šventės!"..

Liudnos mums šių metų Kalėdos, bet sveikinkimės: linkėkime vieni kitiems ir kuno ir dvasios sveikatos; atsiminkime savo Tėvynę; truskimės jos vargų palengvinimui... O musų darbų kunas tegul stiprėja: musų-gi dvasia tegul eina sveikyn ir tobulyn!...

„Sveiki, sulaukę Kalėdų Šventės!"...

Sveiki! *K. V—as.*

Švęsdami Kalėdas, atsiminkime ir suvargusią musų Tėvynę Lietuvą! Aukokime jai kiek kas išgalėdami ir kitus raginkim aukoti!

Belaukiant Kalėdų.

(„Tėvynės" skaitytojo ir SLA. nario balsas.)

Laukdami šios iškilmingos metinės šventės, ruošiamės ją sutikti su linkėjimais ir siunčiame pasveikinimus savo draugams ir pažįstamiems, pasiųsdami laišką ir keletą dolarių į tėvynę Lietuvą savo tėveliams, broliams ir seselėms. Jie laukia su didžiausiu išsiilgimu; sulaukę linksmai dėkojo už davoną ir jautėsi linksmi, užganėdinti, nes matė, kad mes jų neužmirštame, nors ir tolimoj šelyj budami.

Bet šių metų Kalėdų šventėje negalėjom jų suraminti ir dovaną pasiųsti, nors ten jos laukia su didžiausiu troškimu: jiems šiais metais labai reikalinga tų kelių dolarių, labiau, negu praeitais metais. Gal ne vieno musų tėvelis, brolis ar sesuo, nesulaukę nuo musų jokios žinutės, gailiai atsidus ir atsikreipęs į vakarų šalį pasakys:

„Argi jau mus užmiršote ir nejaučiate musų pražutingo gyvenimo? Mes kenčiame didžiausį vargą ir badą, o jųs nenorite mus ir atsiminti!...

„Argi jųs nežinote, kad musų brangioji tėvynė pavirto į griuvėsius ir pelenus, o jusų tikrieji broliai, likę be pastogės ir duonos kąsnio, miršta iš bado?

„Argi jųs nejaučiate, kad Lietuvos žemelė yra papludusi kraujuose ir pavirtusi į karės kapinyną?

„Argi jau jųs nebusite mielaširdingi del musų ir neišgirsite musų šauksmo, nes mes jau mirštame iš bado ir šalčio? Jųs esate laimingi svetimoje šalyje, o mes tėvynėje esantieji ir stovėdami ant šio kapinyno be duonos kąsnio ir pastogės, kreipiamės prie jusų, pagalbos prašydami!...

„Broliai ir setusės, gelbėkite mus ir tėvynę, nes musų laukia pražutis! Jei jųs neišgirsite musų šauksmo, nebusit mielaširdingi/ir nesiskubinsit paduoti mums pagalbos ranką, tai ir mums prisieis atsigulti šale savo brolių ir tėvynės žiedų, kuriuos jau amžinai paguldė karės kardas ir kulka..."

Sulaukę Kalėdų apmąstykime apie Lietuvos dabartinį padėjimą, savo tėvynainių likimą ir koki bus jiems šioji metinė šventė. Pamatysime, jog jie yra nelaimingi ir stovi ant pražuties kranto. Reikia kuogreičiausiai juos gelbėti. Tad, sulaukę Kalėdų, atmeskim visus netikusius savo darbus ir pasilinksminimus, imkimės už gero darbo visomis pastangomis, rinkime aukų savo broliams ir tėvynei! Aukaukime patįs, kiek kas išgalime, arba nors dienos uždarbį skirkime Lietuvos šelpimui. Skirkime tuos skatikus, kuriuos siųsdavom ir praeitais metais savo tėveliams. Rinkime aukas prie kiekvienos progos, bukime mielaširdingais kiekvienas del savo tėvynainių, aukaukime ir prie Kalėdinės Vakarienės nepraleiskime nė vienos progos! Tik taip darydami galėsime išgelbėti savo brolius ir tėvynę Lietuvą iš šios pražuties ir tuomi parodysime, kad esame tikrais tėvynės sunais ir jos gelbėtojais!

Ypatingai tuo turėtų atsižymėti visi SLA. nariai, tuomi jie netik pagelbėtų savo broliams, bet ir apturėtų garbę kaipo SLA. nariai! *K. Steponaviče.*

Kalėdų Historija.

KALĖDOS — tai krikščionių šventė paminėjimui Kristaus užgimimo. Kalėdos paprastai švenčiama 25 dieną gruodžio. Iki 5-jo amžiaus nebuvo dar bendro sutarimo sulig to, kokią dieną reikia švsžti sulig to, kokią dieną reikia švęsti Kalėdas. Vieni norėjo Kalėdas švęsti 6 dieną sausio, kiti 25 dieną kovo, kiti-gi 25 dieną gruodžio. Pagaliaus, likos visuotinai priimta krikščionių pasaulyje 25-ta gruodžio mėnesio diena.

25-ta gruodžio diena pirmu kartu yra minima Antiochijos Teophiliaus (gyvenusio 171—183) raštuose, cituojamuose pas Magdeburgo centuriatorių. Iškilus disputams sulig tikrosios dienos Velykoms švęsti, Magdeburgiečiai, nurodinėdami į Teophilliaus raštus, reikalavo, kad Velykos butų švenčiamos 25 d. kovo, kaip ir Kalėdos turi buti švenčiamos toje dienoje, kurioje Kristus užgimė.

Paskui 25 d. gruodžio minima yra pas Hippolytų (apie 202 m.). Pagal jį Jezus gimęs Bethleheme 25 d. gruodžio, seredoje, 42-uose Augustaus viešpatavimo metuose. Vienok-gi nėra žinios, ar Hippolytaus laikuose buvo ta diena kur-nors švenčiama, ar ne. Greičiau ne. 245 metuose Bažnytinis rašytojas Origines, savo aštuntoje homilijoje apie Levitiką, visiškai atmeta šventimą dienos, kurioje užgimė Kristus, sakydamas, kad tas šventinimas pažemina Kristų, tarsi jis buvo „koks Egypto pharaonas." Gana aiškiai 25 dieną gruodžio mini savo raštuose tulas romėnų chronographas, apie 354 metus; tie raštai yra Mommseno išleisti. Jis sako: „Pirmuose Kristaus metuose, esant konsuliais Caesarui ir Pauliui, „Viešpats Jezus Kristus užgimė 25 dieną gruodžio, pėtnyčioje, penkioliktą jauniaus mėnesio dieną." Bet ir čia visai nieko nesakoma apie tos dienos šventinimą.

Antrame amžiuje buvo daug ginčų sulig to, kokioje dienoje Kristus užgimė. Aleksandrijos Klemensas mini kelias tokias dienas ir pasmerkia jas, kaipo prietarus. Taip, gnostikai tvirtino, buk Kristus gimęs 28-ais Augustaus viešpatavimo metais, 25 dieną egyptėnų mėnesio Pachon, ty. 20 d. kovo mėnesio. Kiti tvirtina, kad tai atsitikę 24 ar 25 dieną mėnesio Pharmuthi, ty. 19 ar 20 d. balandžio. Pats Klemensas spėja, kad Kristus gimė 17 dieną lapkričio 3-iuose musų eros metuose. Toliaus tulas rašytojas, traktate **De Pascha Computus**, parašytame 243 metuose, Afrikoje, sakosi, jog Dievas jam apreiškęs, kad Kristus gimė 28 dieną kovo mėnesio. Jis gana puikiai aprašo ir pasaulio sutvėrimą. Pagal jį, Dievas sutvėrė pasaulį visiškai tobulu: antsyk buvo sutvertos žydinčios gėlės, žaliuojantie medžiai ir visa taip, kaip pavasario metu buna. Sutverta pasaulis tuo laiku, kada diena su nakčia susilygina. Mėnulis ir saulė buvo sutverti seredos dieną. Tatai likos užbaigta 28 dieną kovo. Taigi ir Kristus, kaipo Amžinosios Teisybės Sunus, negalėjęs, anot to rašytojo, gimti kitą dieną, kaip tiktai 28 d. kovo. Panašiai symboliškai savo išvedžiojimus daro ir Polykarpas (pirm 160 m.); jis sako, kad Kristus gimė nedėlioje, vadinasi toje pat dienoje, kurioje Dievas pradėjęs tverti pasaulį; Kristaus-gi krikštas įvykęs butinai seredoje, nesa tą dieną likos sutverta saulė, šviesybės ir teisybės symbolas. Paskui jau bažnytiniai rašytojai kaip kur ir laikosi tos nuomonės; taip, Kyprianus (**De Orat. Domin.**) Kristų vadina Tikroji Saulė **Sol Verus**); Ambrosius vadina jį Musų Naujoji Saulė (**Sol Novus Noster**) ir t. p. Tuo remdamiesi syrai ir armėnai pradėjo viešai kaltiniti pirmuosius krikščionis, Romos apeigų, buk jie garbiną saulę, tai yra virstą stabmeldžiais. Jie sutikdavo, kad 25 d. gruodžio išrado Cerenthiaus mokiniai. Chrysostomas ir-gi sutinka, kad 25 d. gruodžio buvo plačiai žinoma nuo Thrakijos iki Gades'ui. Bet iš antros pusės Ambrosius savo laiške į seserį mini, kad laikuose popiežiaus Liberiaus (352—356) Kristaus gimimo paminėjimas apvaikščiota kartu su paminėjimu vestuvių Galilejos Kanoje, o toji šventė visados pas pirmuosius krikščionis budavo apvaikščiojama 6 dieną sausio.

Iš to, kas viršiaus pasakyta, aišku, jog pirmuose krikščionybės amžiuose visiškai nė nešvęsta Kalėdų taip, kaip dabar švenčiama.

Chrysostomas savo pamoksle, sakytame 20 d. gruodžio 380 ar 388 metuose, sako jau, kad Kalėdos švenčiama Vakaruose, nuo Thrakijos iki Kadiz'ui. Ištikrųjų ta šventė, kaip matoma, turėjo atsirasti Vakaruose, o paskui perėjo į Rytus. Taip 353—361 tą šventę jau užeinama Konstancijaus dvare. Ceasareos Basilis, miręs 379 metuose, ir-gi ją pas save įvedė. Vakarų imperatorius Honorius (395—423) pranešė savo motinai ir broliui Arkadiui (395—408), Byzantijoje, apie tai, kaip ta šventė buvo apvaikščiota Romoje, atskirai nuo 6-os sausio dienos šventės, su savo **Thoparia ir Sticharia.** Popiežiaus Anastaziaus laikuose (398—400) tai šventei pritarė Kretos Epiphanius ir kiti trįs patriarchai: Aleksandrijos Teophilius, Jerusalemo Jonas ir Antiochijos Flavianas.

Bet ir vėliaus Vakaruose (Romoje iki 353 m.) Kristaus gimimo paminėjimas vis dar jungta kartu su jo krikšto švente ir abi apvaikščiota 6 dieną sausio mėnesio. Pagaliaus Jerusalemo vyskupas galutinai įvedė pas save 25 dieną gruodžio šventę apie 440 metus; maž-daug tuo pačiu laiku taip pat padaryta ir Aleksandrijos vyskupijoje. Po tam Jerusaleme dar švęsta **Quadragesima,** arba šventė paaukavimo Kristaus bažnyčioje, 14 dieną vasario, nors, perkėlus Kalėdas į 25 d. gruodžio, ta šventė jau išpuolė švęsti 2 d. vasario. Taip užsiliko iki Justiniano laikų. Armėnai historikai aprašo ir riaušes, kurios iškilo delei to, kad ta šventė perkelta iš 14 į 2 d. vasario. Jerusaleme buvo net ginkluotas sukilimas.

Anglijoje 25 diena gruodžio švęsta daug anksčiau, negu anglai priėmė krikščionybę. Anglijos historikas Bede rašo, kad senovės anglai 25 dieną gruodžio pradėdavo savo naujus metus, ir ta diena kaip tik supuolė su Kristaus gimimo diena. Tą 25 gruodžio naktį senovės anglai vadinvado **Mordanecht** (modra niht), tai yra „motinos naktis." Tą naktį senovės anglai turėdavo ir tam tikras savo apeigas. Tasai historikas nieko neparašo, kad buvo toji motina, kurios naktį anglai švęsdavo, nė-gi nieko nesako ir apie tos nakties apeigas. Žinoma tiktai tiek, kad 1644 metuose Anglijos puritonai pervedė Parliamente įstatymą, kuriuo uždrausta visokie pasilinksminimai Kalėdų šventėje; karalius Charles II (Karolis II) buvo paveldijęs atnaujinti senovės papročius, bet škotai ir paskui vis laikėsi puritonų įsakymų ir jokių pasilinksminimų neberengė. Tokiu budu dingo gal ir labai įdomios senovės anglų apeigos ir papratimai.

Kaip atsirado Kalėdų šventė pas kitas tautas, nėra žinoma.

Pas mus, lietuvius, Kalėdos turi gana artimą sąryšį su slavų **Koliadomis.**

Kalėdų pasveikinimai.

Kalėdoms atėjus, visur yra paprasta siuntinėti savo pažįstamiems, draugams ir giminėms pasveikinimus. Tolimesniems pažįstamiems siunčiama tam tikros kortelės su pritaikintais prie šventės parašais: „Linksmų Kalėdų," „Geriausie Linkėjimai" ir t. p. Artimesniems—gi savo draugams siunčiama dovanos.

Pasveikinimas tam tikromis kortelėmis (atvirėlėmis) tai yra liekana taip vadinamųjų „mokyklų kortelių," arba „Kalėdinių Kortelių," kurios buvo vartojamos 19-me amžiuje. Buvo tai lakštas popieros, kurio pakraščiai budavo išdabinti marginiais-piešiniais, paukšteliais, gėlėmis ir tp.

Tokius lakštus popieros vartodavo mokyklų studentai parodymui, kaip jie daug pramoko rašyti ir braižyti.

Pačios-gi Kalėdų pasveikinimo kortelės atsirado 1845 metais. Kas ištikrųjų jas išrado — nėra tikros žinios. Esama trijų žmonių, kurie prie tos garbės turi pretenzijas; tai kun. Edward Bradley, J. C. Horsley ir W. C. T. Dobson. Pirmasai 1845 m. nupiešė ranką kortelę su Kalėdiniu pasveikinimu ir jo spaustuvninkas atspausdino; pagal piešinį, daugiau ir paleido į svietą. Apie tą patį, 1846 m., J. C. Horsley nupiešė Kalėdinio pasveiknimo kortą Summerley'o spaustuvei, Londone. Iš tos kortelės, ant kurios buvo parodyta koks tai linksmas paveikslėlis, atspausdinta 1.000 kopijų. Už kelių metų po tam Horsley'o paveldėjai pardavė originalį piešinį už $250.00. Tais pačiais metais ir-gi išleido panašią kortelę Londono artistas Joseph Cundall.

Siuntinėjimas Kalėdinių kortelių inėjo madon tiktai nuo 1862 metų.

Šių metų Kalėdos Susivienijime Lietuvių Amerikoje.

Nuo Kalėdų iki Naujų Metų beliko tik kelios dienos, ir tas trumpas laikas mažą tepaliks žymę ant organizacijos gyvenimo, tad drąsiai jau galima, taip sakant, suvesti visų pereitųjų metų rokundą, kad pamačius, ką ir kiek tais metais laimėjo musų Susivienijimas Lietuvių Amerikoje. Su 1915 metų pradžia Susivienijimas Lietuvių Amerikoje ineina į **trisdešimtus** savo gyvenimo metus. Tatai indomu pamatyti, kaip jam sekėsi paskutiniais trečiojo desėtko metais.

Tur buti nesuklysime, sakydami, kad 1914 metai buvo bene pasekmingiausie visoje Susivienijimo historijoje, ką patvirtina žemiaus paduotosios skaitlinės.

1914 metais (čia tegalime paduoti žinias tiktai iki 1 d. lapkričio) prie Susivienijimo prisirašė 2.500 naujų narių. Tokio naujų narių skaičiaus vienais metais dar nėra buvę musų organizacijoje. Įvairiose Amerikos lietuvių apgyventose vietose pereitais metais susidarė 24 naujos kuopos, kurioms duota sekantie numeriai: 72, 105, 115, 144, 148, 151, 156, 159, 165, 166, 169, 173, 174 176, 177, 179, 181, 182, 184, 186, 189, 190 191, 192, 195.

Agitacijai už Susivienijimą nemaža prigelbėjo tuo tikslu susiorganizavę kuopų apskričiai. Pereituosius metus patikome su dviem apskričiais, o dabar jau turime jų net 7. Į apskričius susirišo Susivienijimo kuopos šitų apielinkių: Shenandoah'o, Chicagos, Connecticuto, New Yorko, Pittsburgh'o, Philadelphijos ir Scrantono.

Žinoma, augant agitacijai ir augant Susivienijimo narių skaičiui, paaugo ir iždas. Teisybę pasakius, pagal įstatymų reikalavimus ir pagal fraternalių draugijų apskaitliavimus, turtas turėjo daugiau paaugti, bet tam yra svarbi priežastis, butent nelygumas mokesčių: senieji nariai nemoka net pagal tą savo amžių, kokiame buvo įsirašydami į Susivienijimą, o to reikalauja netik įstatymai, mirtinumo apskaitliavimai, bet ir pats teisingumo supratimas. Dabar tas mokesčių sulyginimo klausimas yra plačiai svarstomas ir galutinai Susivienijimo narių tariamasi mokestis išlyginti.

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Iždo stovis 1 d. lapkričio 1914 metų buvo šitoks:

Nejudinamasai turtas	$33.959.23
Bankuose padėta 4-ju nuošimčiu	20.428.69
Paskolinta ant 1-mo užstato (mortgage)	8.000.00
Bėgamiems reikalams yra pas iždininką	5.986.65
Bėgamiems reik. yra pas administratorių	500.00
Inventorius (spaustuvė, kningynas, raštinė, redakcija, etc.)	7.900.93
Visas turtas 1 d. lapkričio	$76.775.50

Ta skaitlinė pati savaimi jau daug pasako; bet ji yra kur kas iškalbingesnė, kuomet ją sulyginame su pereitųjų metų skaitlinėmis. Čia paduodame abelną Susivienijimo turto augimą nuo organizacijos gyvavimo pradžios.

1888 m. turėjo turto	$52.30
1889 m	128.75
1891 m.	158.71
1892 m.	11.64
1893 m.	nieko
1894 m.	162.96
1895 m.	1.118.00
1896 m.	1.471.90
1897 m.	3.873.21
1898 m.	2.982.05
1899 m.	2.623.39
1900 m.	5.886.55
1901 m.	nieko
1902 m.	2.237.06
1903 m.	5.409.93
1904 m.	10.623.53
1905 m.	16.471.06
1906 m.	21.522.78
1907 m.	30.880.84
1908 m.	38.778.10
1909 m.	42.792.37
1910 m.	52.854.51
1911 m.	52.565.54
1912 m.	54.031.24
1914 (gegužės mėn.)	69.190.80
1914 (1d. lapkr.)	76.775.50

Viršiaus privestosios skaitlinės parodo, kad dabar Susivienijimas jau inėjo į tikrojo ir normalio augimo stovį.

1914 metais Susivienijimas yra išmokėjęs pomirtinės pašalpos 57 ypatoms, viso $8.637.50. Pašalpų ligoje išmokėta 364 žmonėms, viso $8.566.31; taigi viso šiais metais išmokėta pašalpoms — $17.203.81.

Iš svarbesniųjų pereitais metais įvykusių Susivienijime nutarimų ir permainų galime paminėti sekančias:

1. — Nuo pirmos dienos liepos Pildomoje Taryboje įvyko permainos: iždininku vietoje p. J. Skritulsko likosi p. T. Paukštis; daktaru-kvotėju vietoje Dr. J. Baltrušaitienės — D-ras J. Šliupas, iždo globėju vietoje p. T. Paukščio — p. T. Astramskas.

2. — Susivienijimo organas „Tėvynė" nuo pirmos dienos liepos dvigubai padidintas ir spaustuvei įgyta statomoji mašina „Intertype."

3. — Seimas nutarė sulyginti senų narių mokestis pagal reikalavimą National Fraternal Congress Table of Mortality. Nutarta taip-gi ir augštesnis skyrius pašalpos ligoje įvesti.

4. — Iškilus karei Europoje, SLA. pirmas iš visų Amerikos lietuvių organizacijų paskyrė iš savo tautiškųjų centų $500.00 sušelpimui lietuvių, nukentėjusių nuo karės ir tuos piningus jau pasiuntė Lietuvon per Lietuvių Mokslo Draugiją Vilniuje.

5. — Susivienijimo organo redakcija daugiausia iš visų Amerikos lietuvių laikraščių prisidėjo prie agitacijos už šelpimą nukentėjusių nuo karės Lietuvos žmonių ir prie sušaukimo Antrojo Amerikos Lietusių Visuotinojo Seimo.

6. —Iš šiaip atsitikimų Susivienijimo gyvenime pažymėtina:

A. — Massachusetts Valstija pagrasino paskelbsianti Susivienijimui „Injunction," jei Susivienijimas nepasirupins kuoveikiausiai sulyginti savo narių mokesčių pagal National Fraternal Congress Table of Mortality. Rengianties prie tos reformos, Susivienijimas buvo priverstas oficiališkai paskelbti, kad visos Massachusetts valstijoje SLA. kuopos likviduota.

B. — Philadelphijos daktaras Ig. Stankus patraukė Susivienijimą teisman už tai, kad SLA. organe tilpo patėmijimas sulig jo gydymo ir garsinimos budų.

7. — Seimas nutarė (o Pildomoji Taryba paskyrė V. K. Račkauską ir A. B. Strimaitį) parašyti SLA. historiją nuo 1911 iki 1915 metų, kad tuomi papildžius spausdinamąją dabar SLA. historiją; šitam darbui dabar jau yra renkama medžiaga.

8. — Pereitais metais Susivienijimas liko užregistruotas Illinois ir Maryland valstijose, nerokuojant jau tų valstijų, kur pirma buvo užregistruotas.

Taip tai, maždaug, atrodo Susivienijimo gyvavimas ir stovis 1914 metų pabaigoje. Mums rodosi, kad šių metų Kalėdų laukiant, Susivienijimas turi pilną tiesą skaisčiai žiurėti į savo ateitį.

V. K. R.

Kalėdos Europoje.

Europa dar niekados nėra turėjusi tokių baisių Kalėdų, kokių ji šįmet susilauks. Visos Europos jaunimas po ginklų našta dejuoja. Gražiausios ir brangiausios vietos likos sunaikintos. Šimtai tukstančių žmonių prarado savo gyvastį. Milionai žmonių liko be pastogių, be savo penėtojų, be savo tėvų, brolių, vyrų, sunų.

Iš Lenkijos rašoma:

„Visa Lenkija — tai griuvėsiai. Ramųs gyventojai arba išžudyti arba išvyti laukuosna. Kiekvienas lengvai gali suprasti, ką mes turime perkentėti... Štai jums liudnas paveikslėlis iš Lodzio:

„Vargdienio grįtelė. Ant žemės sėdi tėvas, motina, sesers ir rauda del savo dviejų brolių, išėjusių karėn. Kampe, prie sienos prisiglaudusi, guli ant surudijusios lovos jauna mergaitė ir graudžiai verkia.—

„Tai vieno išėjusio karėn brolio mylimoji ir sužieduotinė.

„Ir taip visur, visuose namuose. Jau praėjo keliolika savaičių nuo laiko, kaip ir atsarginiai išėjo į karės lauką.

„Per visą laiką jie neturi ramybės, vis eina iš vietos vieton, iš vieno mušio juos tempia kitan.

„Laikraščiai pas mus yra labai prispausti ir jiems draudžiama rašyti teisybė, kad nepasėjus tarp žmonių dvasios nupuolimo jausmų.

„Labai sunku yra aprašyti dabartinį Rosijos ir Lenkijos padėjimą.

„Iš musų miesto ir apielinkių paimta karėn visi atsarginiai neišskiriant ir ratininkų.

„Lenkijoje nėra nė vieno policianto — visi išėjo į karę.

„Tuojaus po karės apskelbimo prusų kariuomenė perėjo rubežių. Kališą, Bendziną, Sosnovicas ir Čenstachovą užėmė visiškai be mušių. Kada-gi vokiečiai buvo bebandą įsiveržti į Varšavą, rusų armija ėmė į juos šaudyti ir po kruvinų mušių nustumė nuo Varšavos toli, iki pat Prusų rubežiaus.

„Vokiečiai, traukdamies nuo Varšavos, naikino visa, kas po rankų pasipynė. Kališą padegė. Gyventojus šaudė, kankino kudikius ir žagino moteris. Iš musų namų išėjo karėn 12 atsarginių. Iš jų tiktai du nesenai sugrįžo. Jiedu yra sunkiai sužeisti. Per kiauras dienas ir naktis po miestą vaikščioja moters ir vaitoja. Net žemė sudreba nuo jų sopulingų raudų, nuo jų ašarų. Žmonių širdįs yra perimtos kančių ir neapsakomo liudėjimo bei nusiminimo.

„Virš musų užia ugniakalnis... Lodz dabar— tai išmiręs miestas. Fabrikai, dirbtuvės, visakas— uždaryta. Krautuvės uždarytos. Niekas nedirba, ir visi jaučia sunkų [illegible] žmonės miršta badu."

Vokietijoje Kalėdos ir-gi sunkios ir skaudžios. Suvirš pusantro miliono Vokietijos jaunimo jau žuvo. Nėra tos vokiečių šeimynos, kur nebutų gedulių. Bet didžiunai ir čia dar kalba apie Dievą, apie didžiųjų savo darbų svarbą Kalėdų akyvaizdoje. Štai, Berlino policijos viršininkas į „Berliner Lokalanzeiger" užklausimą apie Kalėdas rašo:

‚Tegul musų širdįs muša Dievui, o musų kumščios tegul muša priešus!"

Oberburgernmeisteris Wermuth rašo:

„Pasaulio taika, išnaikinimas svieto melų, nepykanta ir skriaudos dabar labiau, negu kada kitomis Kalėdomis, prakalba į mus, tarsi nuo paties Dievo aukuro..."

Profesorius Harnack kviečia savo vientaučius, ypatingai moteris, sutikti šias Kalėdas ne tiktai kaipo šeimyniską šventę, bet kaipo šventę sąjausmo ir pagalbos tiems broliams, kurie šioje valandoj tos pagalbos ir to sąjausmo reikalauja; jis pataria prisiekti kariauti iki tol, kol nebus atsiekta Fatherlandui amžinoji ir garbingoji santaika.

Reichstago prezidentas sako:

„Ašaros delei žuvusiųjų karėje ir rupesniai sulig naminių savo reikalų pritemdys Kalėdų eglelės šviesą; bet tie žiburiai turės naują šviesybę, paeinančią iš to, kad mes gyvenime svarbiausioje viso pasaulio gadynėje. Šitą mintį butinai reikia įskiepyti į jaunuomenės širdis, sustojus prie Kalėdų eglelės, ir jaunuomenė visados tą atsimins. Nesa toji jaunuomenė ateityje rinks vaisius tos milžiniškos karės, kurios liudininku yra 1914 metų Kalėdos..."

O kokios Kalėdos bus šių metų Lietuvoje?

Į tą klausimą truputėlį atsako laiškai iš Lietuvos ir cenzuros apkarpomieji laikraščiai.

Štai ir čia talpiname vieną. Kitoj vietoj yra ir daugiau jų. Iš jų skaitytojas galės atvaizdinti sau Kalėdų linksmybes Lietuvoje!

„Gižų ir Keturvalakių parapijose sudegė 40 gyventojų. Negalima surašyti viską, visas tas baisybes ir kiek vargų perkentėjom iki šiam laikui. Kad tik Dievas duotų ir daugiau panašiai neatsikartotų, tai dar gal išliktume gyvi; bet dabar nieks nežino, kaip gali atsitikti. Už Alyto jau antra savaitė kaip ant tos pačios vietos eina didžiausis mušis, tad ir nežinia į katrą pusę svirs. Vokiečiai susikasė į tokias gilias duobes, kad juos iš jų niekaip negali išvyti...

„Alvyto bažnyčia sunaikinta, — daug ir valnų žmonių apie tą kraštą žuvo.

„Mus dabarties labiausia vargina tos „stuikos," nes kaip išvažiuoja, tai po dvi nedėlias nesugrįžta; netik žmonėms vargas, bet ir arkliams daug prisieina pakentėti. Daug gyvulių nuo uki—

ninkų paėmė: pas Popierą 3 arklius ir visas karves paėmė; pas Miežlaukiškį paėmė 27 karves ir 4 arklius su visu užkinkymu...

„Musų tėvukas, budamas namie galvijus išvarė į girią, tad išliko nepaimti, o arkliai, matoma, buvo perliesi. Šiaip daug visokių nuostolių pridarė ukininkams,"

Iš Marijampolės, Suv. gub., rašoma į p. P. Lietuvninką, į Cliffside, N. J.

„Mes jau vėla sugrįžome į savo vietas. Užnemunėj (Viln. g.) išbuvome tris savaites, pakol vokietį išvijo iš musų šaukų (Suv. gub.). Kaip parvažiavom iš užnemunės, tai buvo baisiai girdėtis labai smarkus šuviai, nes tada mušėsi už Vilkaviškio, ant 3-čio varsto.

Parvažiavę radom namus sveikus, tik daug visko išpustyta. Neradom žąsų, ančių, vištų ir keleto kiaulių; grįčiose jokio įrankio neradom. Taipgi javų ir pašaro neradom. Jei tėvelis nebutų buvęs namie, tai butume nieko neradę taip, kaip kiti, kurių niekas nebuvo namie, sugrįžę.

Marijampolėj ir kitur (Suv. gub.) vokiečiai buvo susikasę į žemę ir kareiviams pasislėpti iškastos giliausios duobės. **O kapų — tai pilni laukai.** Šiaip žmonių apie Marijampolę neužmušta, Miesto nekliudė, tik Puskalniuose granata nukrito ant vieno ukininko grįčios ir uždegė. Grįčioje sudegė motina, marti ir duktė, o pačiam gaspadoriui nukirto koją.

„Nekurie buvo sukasę savo mantas į žemę, tad ir iš žemės viską iškasė ir išnešė. Mat, daugelio nieko nebuvo likę namie; kaip reikė prasišalinti iš savo butinių, tai visi skubinosi, kad tik gyvastį išnešus, nes jau tada mušėsi ties Marijampole.

„Švogerio Šidiškio viską sudegino rusų vyriausybė. Garliavos bažnyčia sugriauta...

„Daug ko čia nerašau, nes nežinau, ar ir šitas laiškas pasieks jus. Iki šiam laikui čionai pačto nebuvo, tai negalėjom nė laiškų siųsti. Dabar vėl pačtas yra.

„Nežinia, kaip toliaus bus su piningais. Kaip buvom išvažiavę, tai nemaža ir piningų praleidom, nes viskas labai brangu: už šieno pudą (40 svarų) — 60 kap., už avižų pudą — 1.50k., ir visko brangumas neišpasakytas...

„Kaip sugrįžom iš užnemunės, tai nuėjom į Skinkius; ten ligonbutį radom, kur gydo sužeistus kareivius. Daug privargino žmones ir toje apielinkėje. Pas mus jau nėra karevių."

Keleivis.

Gėlė prie krutinės, o rankoj — lazda, —
Keleivis keliauja tolyn, vis tolyn...
Jis daug ko pamato: kaimelius, miestus,
Bet vienval tur eiti tolyn ir šalin.

Pas kelią žolynų daugybė žaliuoj, —
Keleivis tur eiti šalin ir šalin.
Nors visur kur kvepia maloniai, saldžiai,
Vis viena — jam reikia keliauti tolyn!

Antai, palei kalną, namelis dailus, —
Keleivis norėtų prieiti artyn:
Ten galima butų mielai pasidžiaugt,
Bet jam reikia eiti, reik eiti šalin!

Mrgužė jaunoji užkalbina jį:
„Eik šia, pasilsėti, berneli, artyn!"
Ji ranką jam spaudžia, ji žiur' į akis, —
Keleivis tur eiti į šalį, tolyn!

Jam siulo malonių gyvenimas daug,
Likimas-gi kreipia jo žingsnius savaip...
Štai stovi keleivis pas šaltus kapus,—
Nors troško jis laimės, bet virto kitaip...

1910. X. 20. **K. V—as.**

PAGELBĖKIM BROLIAMS.

Už jurių plačiųjų, kur Nemunas plaukia
Mus brolius vargai neapsakomi laukia.
Dvi didelės priešų galybės sustoję
Vieni kitus žudo, naikina, kapoja;
Vis liejasi kraujas, namai dega kaimuos,
O tie, ką gyveno juos, dreba iš baimės.
Ir auga nelaimės, vargai nuliudimas
Nėr kur žmonėms dėtis, visur suspaudimas.
Juos šaltis kankina, juos badas marina
Ir ligos, marai iš eilės visus skina.
Kur buvo kadaise graži mus tėvynė,
Beliko dabar tik juoda griuvėsinė.
Yr liudna žiurėti į tą mųs tėvynę,
Bet dar yr liudniau mums matyti tą minią,
Kuri nusiminus pagalbos mus šaukia
Ir sau suraminimo kantriai belaukia.
Nejaugi bus veltas jų šitas laukimas?
Nejaugi be atbalsio bus jų šaukimas?
Sukruskime, broliai, sušokime gelbėt
Neduokime jiems ten tėvynėje merdėt!

(Iš „Darb. Balso.") **B. Byla.**

Daug blėdies galima padaryti neatsargumu, gyrimu arba neteisingu sprendimu, bet daugiausia blėdies paeina nuo neteisingo sprendimo.

John Ruskin.

Žmogus nepersikeis nuo to, kad jei kas parodys galimybę atsiekti smagumų ir medžiagiškų dovanų. Dvasia sudaro savo kuną. Tiktai idėja sudaro tinkamą sau gyvenimo vietą. **Mazzini.**

Pr. Bajoras.

ATBALSIS.

Saulė, pabučiavusi savo auksiniais spinduliais žemės snieguotą sustingusį veidą, nusirito-nusileido už miesto, už augštų murų, už gauruotų, medžiais apaugusių kalnų.

Iš anapus miesto, iš-už tokių pat augštų murų ir kalnų tekėjo mėnulis ir, šaipydamasis, yt iš gėdos paraudusiu veidu, kilo augštyn ir žvelgė jau pusiau nurimusin miestan.

Mieste darėsi ramiau ir ramiau ir artinosi rami, šalta gruodžio mėnesio šventoji naktis. Žvaigždės, kišdamosi paskui viena kitos dangaus augštybėse, linksmino sutingusį savo tėvyną-mėnulį.

Ramųs miesto gyventojai jau traukė pailsin, idant, praleidus naktį, sutikti gražią švenčių dieną...

Miestas ramiai miegojo.

Tiktai draugijos prasikaltėliai vaikščiojo gatvėmis ir nedavė šventai nakčiai ramybės: rėkė, šaukė, keikė, viens kitą pludo...

Tie jų balsai, tas jų daromasis trukšmas buvo tokis skaudus, tokis šiurkštus, lyg kad rodos laukinio gyvuno šauksmas draskė tą taip ramiai susnudusį nakties orą. Jis sujudėjo, sukaukė ir, tarsi daužydamasis į namų sienas, lindo pro langus ir dar graudingiau šaukė-rėkė: „Žmonės, klausykite!" Ir šis žodis nei tas ledu paristas akmenėlis, negaudamas niekur užkliuti, risdamos į gilias amžinasties gelmes, kėlė dar skaudesnį, dar šiurkštesnį trukšmą, sakytum, kad visas miestas turėjo jį girdėti, ir visa šventoji naktis turėjo šiurpuliais sudrebėti...

Draugijos nusidėjėliai be perstojo judėjo, rėkė-šaukė, kėlė trukšmą:

— Eikš su manim, tu!...

— Eik, tu tokia...

Ten vėl kitokia melodija traukė:

— Kokių plynių tu čia?! Ko tau čia reikia? Begėdi!... Jau net tokioje naktyje kaip neramuolis lakstai gatvėmis, — dainuojančiai-verksmingu balsu kalbėjo dar gan jauna, bet jau su įdubusiais paakiais, išblyškusiu veidu, pilnomis liudėsio akimis mergaitė.

— Aš tai, mat, aš, — atsikirto dar jaunesnis vaikinas, — bet ko tu, lyg pelėda, skraidai gatvėmis?!

— Kad ne jųs, tai ir musų čia nebutų!

— Taip?! Bet kas-žin kuris kurį užkalbinam praeinant gatve?

— Nutilk, nelabasis! Kas gi mus palaiko, jei ne jųs?! Kas mums grynais piningais moka už tą taip bjaurų darbą, ar ne jųs?...

Tai pasakiusi mergaitė jau daugiau nieko nekalbėjo. Ji nuėjo toliaus. Užsimąsčiusi, susikrimtusi. Ji atsiminė savo jaunystės nekaltybę ir matė savo nupuolimą į pasibaisėtiną gyvenimo dumblyną... Kada-tai, keletas metų tam atgal, ji buvo nekelta, tyra, kaip ir daugelis jaunų mergaičių, kurios šią šventą naktį taip ramiai miega, o Angelas-Sargas joms dailų laimę lemiantį sapną pina... Bet ji dabar?... Jos likimas?... Baisus!.. Ne! Toliau nė žingsnio!...

Giliausiai susigraudino.

— Nuo šiandien, nuo šios nakties, — karštai mąstė mergaitė, — pradėsiu kitą gyvenimą... Brisiu iš purvino gyvenimo gelmių, eisiu prie dorų žmonių, apsirengsiu šventais nekaltybės rubais, naują gyvenimą pradėsiu... Naują, visai naują... Šauksiu žmonėms, pulsiu ant kelių prieš juos, sakysiu: nuo šiandien aš jau ne ta, kuomi iki šiol buvau. Aš jau visai kas kita: tyra, nekaltybę pamylėjusi mergaitė..

Ji dar daugiau užsisvajojo.

Prieš jos akis atsivėrė graži ateitis. Jos vaidentuvėje stovėj gražus, gėlėmis barstytas toliman gyveniman takas... Viskas prašvito... Ir dangaus žvaigždutės, rodos, savo nekaltas švieseles mėtė skaidriai ir šildė ją. Ir mėnulis savo šveton, tyrumo pilnon prieglobstin šaukė...

Viskas pasidarė gražu, miela, malonu, nekalta, šventa...

Bet staigu iš kur-tai, iš užu-kampio pasigirdo skaudus, skaudesnis už visus šioje naktyje girdėtus šauksmas:

— Paleistuvė!... Pa—lei—stu—vė!...

Suskambėjo tas šauksmas. Susiraitė. Ir jo atbalsis susidaužęs į visus pakampius, kaip ir nebuvęs, kaž-kur dar tamsesniame užukampyje prasmego-dingo...

O kartu su juomi ir visakas dingo. Ir gražus, gėlėmis klotas takas ateities gyveniman apsivėlė purvais. Ir visos naujo gyvenimo svajonės dingo kur-tai toli, gal ten, kur ir tas atbalsis. Ir žvaigždės sudrebėjo. Ir mėnulis užlindo už debesėlio...

Užstojo tasmi, pasibiaurėtina naktis...

Toje tamsioje naktyje, toje žmonių teršiamojo gyvenimo erdvėje skrajojo tiktai vienas skaudus atbalsis — Pa—lei—stu—vė...

Ir ji, ta mrgaitė, neturi Kalėdų. Neturi ji švenčių... Ant jos kaktos kruvinomis likimo raidėmis išrašytas yra prakeikimo ženklas, primestas jai tų, kurie ją prakeikė...

Nėra Kalėdų Nakties žmonių prakeiktiems jų broliams...

Peržvalga.

:: **Naujas bepartyvumo supratimas.** — Ypatingos taktikos pradėjo laikytis „Naujienos." Savo polemikoje ne paduos jos kritikuojamo laikraščio ar žmogaus nuomonių bešališkai, bet tik vieną antrą sakinį ištrauks, svarbiausius argumentus užtylės, ir jau varo savo. Taip buvo ginčuose del L. Š. F. klausimo, taip yra dabar del L. Autonomijos. „Tėvynės" paduotų argumentų beveik nei ne kliudo, o tik rėkia, kad „Tėvynė" partyviškas laikraštis, nes, mat, su „Naujienų" nuomone nesutinka.

Paskutinis „Naujienų" užpuolimas (No. 139) del straipsnio „Ką tai reiškia?" („Tėv." N. 50) yra itin įdomus. Bara „Tėvynę" del pozicijos L. Š. Fondo klausime, o lig šiol nepadavė ir dabar nepaduoda nei vieno argumento, kuriais „Tėvynė" savo tokią poziciją rėmė. Kritikuoja „Tėvynės" straipsnį del autonomijos klausimo, o argumentų pasirinkti skaitytoją siunčia kitur, kur buvo kas tai sakyta prieš „Jaunąją Lietuvą." Nebutų tai dar bloga. Bet negera tas, kad ir „Jaunosios Lietuvos" kritikavime mes randame vi sai užtylėta svarbiausius, nes „J. L." redakcijos pabrauktus, argumentus, ir dabar „Naujienos" pro juos praeina tylomis. Toliau „Naujienos" paduoda iš „L. Žinių" privestas citatas ir mėgina skaitytojams įkalbėti, buk „L. Žinios" „punktas į punktą" „patvirtina" „Naujienų" nuomonę Liet. politikos klausime.

Tai ištikrųjų reikia didelės drąsos. Nes „L. Ž." Liet. politikos klausime išsireiškia taip aiškai ir apie etnografišką Lietuvos autonomiją atsiliepė taip prielankiai, kad prie Rosijos sąlygų apie tai daugiau pasakyti nei negalima; bent kiekvienam norinčiam supra sti yra aišku, kas tuo norima pasakyti. „Naujienos" gi ne iš dangaus nukritusios ir turi žinoti, kad Rosijos žmonės **legališkai** autonomijos ar kt. **reikalauti negali.** Ir ypač dabar, karės metu iš Lietuvos žmonių norėti dar aiškesnių „reikalavimų" gali tik žmonės, kurie visai Rosijos dalykų stovio nepažįsta arba kurie tyčia norėtų tuos žmones už geležinių grotų pasodinti.

Toliau „L. Ž." visai aiškiai pabriežia, kad **dabar negalima pasitenkinti vien mielaširdingumo darbais,** kad **klįsta tie žmonės, kurie** sako, buk „dar situacija nepaaiškėjusi" ir delto politikos srityje nereikią veikti, — vadinasi, „L. Žinios" kritikuoja tokius žmones bei jų nuomones ir šaukia prie praktikos veikimo. „N." gi sako, buk „L. Ž." tuomi „punktas į punktą" patvirtinama jų, t. y. „Naujienų" nuomonė— tų pačių, kurios kaip tik nuolat prirodinėja, jog „dar situacija nepaaiškėjusi," kurios pataria tenkinties vien mielaširdingumo darbais! Teisybė, „L. Ž.", tai rašydamos, „Naujienų" omenyje neturėjo, nes jų, be abejonės, nematė, ir kritikavo žmones su panašiomis nuomonėmis Lietuvoje. Bet ir šita aplinkybe „Naujienos" vargu ar gali pasidžiaugti, nes kiek žinome ir kiek matyti iš laikraščų, Letuvoje „Naujienų" vienminčių yra ne kairiajame sparne, bet pačiame dešiniajam — klerikalų (žiur. „Viltis" No. 191 ir 241, 1914). Ši aplikybė „Naujienų" poziciją tik dar labiau aptemdo.

Įdomus dar vienas dalykas. Minimame „Tėvynės" straipsnyje po pabriežimo „Naujienų" pozicijos Lietuvos politikos klausime ir po nurodymo, kad tokia pozicija visai nesutinka su socializmo bei socialistų teorija nei praktika — buvo taip pasakyta:

„Tokie pasielgimai galima išaiškinti trejopai: 1) — arba musų socialistai nepažįsta socializmo ir viso pasaulio socialistų teorijos nei praktikos; 2) — arba, jeigu pažįsta, atsisakė nuo svarbesniųjų savo programos ir taktikos principų; 3) — arba kokių tai, tuotarpu nežinomų, jie gų stumiami, dabartiniu momentu tyčia ir sąmoningai varo dezorganizacijos darbą ir trukdo praktikos veikimą su tikslu — lietuvių reikalavimus apsilpninti bei tautiškai-politiškus idealus žmonių ir kitų tautų akyse sukompromituoti."

Visai nelietusios pirmojo ir antrojo punktų ir nei nemėginusios prirodyti, kad dabartinė „Naujienų" pozicija Liet. politikos klausime sutinka su socializmo bei socialistų teorija ir praktika — „Naujienos" įsižeidžia tik del **trečiojo** punkto ir prieš tai vartoja tik tokius argumentus, kad esą jų negalima vadinti dezorganizatoriais, nėsa Amerikoje autonomijos reikalauja tik klerikalai ir tautininkai, o socialistai ir „bepartyviškoji visuomenė" ne. Šitas argumentas butų rimtas, jeigu musų priekaištas butų tik tasai vienas ir paduotas visai apskritai, be nurodymo kad **socialistai,** sulyg savo ideologijos bei praeities taktikos, **turėtų buti pirmieji,** kurie dabartiniame momente Lietuvos autonomijos principą išstatyti galėtų ir turėtų.

Žinoma, niekas neverčia ir mes nenorime, kad socialistai dabar autonomijos principą statytų prieš savo įsitikinimus arba kad prieš savo įsitikinimus kitiems tame pritartų. Bet mums rodės ir rodos, kad „Naujienų" dabartinė pozicija Liet. Autonomijos klausime visai nesutinka su abelnąja jų ideologija, kad ji **nėra logiška,** ir delto tuos tris klausimus pastatėme, laukdami „Naujienų" išaiškinimo. Deja, „Naujienos" vieton žmoniškai atsakyti ir viską aiškiai išdėstyti, tik reikalauja, kad „Tėvynė" tapgi butų vienodos su „Naujienomis" nuomonės arba, bent jų nekritikuotų ir savo nuomonės nereikštų; nes, matai, jeigu klerikalų ir tautininkų partijos į savo „programas" įsirašė autonomijos reikalavimą, o socialistai ir „Naujienos" savo „programose" jų neturi, ir jeigu „Tėvynė" pritaria tam autonomijos reikalavimui bei kritikuoja „Naujienas" — tai, pasak „Naujienų", ji jau „pertoli nuėjo" ir „virsta partyviškos organizacijos įrankiu." Nebutų „Tėvynė" partyviška — išeina iš „Naujienų" sanprotavimo — tik tuomet jeigu ji kritikuotų klerikalų ir tautininkų išstatytą autonomijos reikalavimą, ir sutiktų tame dalyke su „Naujienomis" ir jas sekančiais socialistais.

Naujas, ligšiol niekur negirdėtas ir nevartotas bepartyvumo supratimas. **X.**

***

:: **Senas ir Naujas Patriotizmas.** — Nesykį tenka matyti laikraščiuose žodis „patriotas," vartojamas netikusioje prasmėje ir netikusiai pritaikomas prie tų žmonių, kurie nestovi po socializmo vėliava. Štai rusų dienraštyje „Russkoje Slovo" randame gražų straipsnį apie senąjį ir naująjį patriotizmą; tą straipsnį čia perspausdiname. Tegul ir „Tėvynės" skaitytojai persitikrina, kaip yra žiurima į patriotizmą ir ar žodžiui „patriotas" tinka ta prasmė, kuri jam yra prikergta.

„Senasis ptariotizmas mėgsta šaudymą, kanuolių trenksmą, kariškus paradus, revolverius ir bombas. Jo šalies garbė — tai ginklų ir carų garbė, tvirtos ir sauvališkos valdžios garbė. Senovės žmonių svajonė buvo nuimti nuo priešo pakaušio odą su plaukais, nuskalpuoti galvą ir iš kaukuolės pasigaminti sau papuošalus, padabinimui, į vietą deimantų, karalių vainikų ir vadovų geležinių krutinių.

„Senasis patriotizmas geidžia rusiškų kartuvių, kazematų ir kandalų; jo džiaugsmas — siųsti eiles žmonių su geltonais tuzais ant krutinės į katorgą.

„Senasis patriotizmas yra sym bolas kyšių, papirkinėjimų, botago, šventųjų liekanų, skerdynių, vargo bado, tamsybės, sifilio, gaisrų, visuotinųjų epidemijų, karštligių, difterito, choleros, džumos ir karčiamų.

„Senasis patriotizmas išauklėjo carizmą, biurokratiją, valstiečių neetisumą, bajorų privilegijuotą kraują; jis suskaldė žmoniją į luomus, skelbia kliasų neapykantą, siundo vienus žmones prieš kitus, stato chiniškas sienas tarp tautų, gimdo apvainikuotas galvas, gimdo archiganytojus, šviesiausiuosius, budelius, madas, ištvirkimą ir cariškus įsakymus.

„Senasis patriotizmas drasko į daleles Meksiką, trina nuo pasaulio veido Ispaniją, marina Chiniją, sustabdo Rosijos pirmyneigą, palaiko pašvinkusią Turkiją, apvagia Siberiją ir kolonijas, stato Anglijos laivyną ir veisia Vokietijos armiją.

„Senasis patriotizmas paveda į vienas rankas visos šalies valdymą, iš ministerių padaro despotiškus valdonus, iš įstatimdavių — prostitutus, gimdo gubernatorius, siunčia kudikius į fabrikus, o moteris į kasyklas, migdo liaudies mintį, regėjimą, liuosybę ir sąžinę.

„Senasis patriotizmas pusta ir virsta dulkėmis. Ant jo griuvėsių, kaip jaunoji žolė, auga naujas, šios gadynės, išmintingas ir turtingas patriotizmas, tolimas nuo ardymo ypatybių.

„Naujasis patriotizmas — tai ateities svajonė, liuosybės ir žinijos šviesa, be nacionalistų rubežių, be kliasų, privilegijų, vainikų, porfyrų ir kitokių didybės ženklų. Jis stato puikius, sveikus ir parankius miestus, puošia jų gatves medžiais, įrengia plecius žaisti, stato mokyklas— palocius ir įtaiso vaisingus ukius.

„Naujasis patriotizmas naikina kazarmas, kalėjimus ir bažnyčias, iš kanuolių lieja plugus ir vinis, aria, pjauja ir kula, kovoja su gaisrais, su prakaito sunkimo fabrikais, su klastavimu maisto, su supuvusiu vandeniu, su epidemijomis ir karčiamomis.

„Naujasis patriotizmas mąsto ne apie valdžią bei valdymą, bet apie žmogų, ne apie kulkasvaidžius, bet apie paišelius, ne apie dalinimą geležinių ar jurginių kryžių, bet apie darbą visiems žmonėms, visoms pasaulio šalims, visai žmonijai, kaipo vienai žydinčiai ir tampriai kruvon susirišusiai šeimynai.

„Naujasis patriotizmas yra tai symbolas plačios demokratijos, visuotinojo augštesnio išsilavinimo, liaudies universitetų, brangių ir turtingų kningynų, muzėjų, ligoninių, moksliškų laboratorijų ir teatrų. Jis nesiunčia kareivių, kad kraują lietų ir svetimas šalis užgriebtų, bet jis siunčia mokslo vyrus, tyrinėtojus, chemikus, inžinierius ir mokytojus, kad gelbėtų kaimynams, kurie pagalbos reikalauja, ir jis tai daro tikslingai, išmintingai ir nuoširdžiai. Jis neapkenčia rasių neapykantos; jis gyvuoja ir galvą guldo už teisybę ir gyvastį, o ne už gvoltą ir mirtį.

„Naujasis patriotizmas gimdo milionus armijų vyrų ir moterų, kuriuos jungia meilė visos žmonijos; jie eina kovon su tamsiais žmonijos priešais, su gvolto gamintojais, su vargu, su badu ir su visokiu nelabu, apsiaučančiu musų žemę. Naująjai armijai nėra reikalo mirti už tėvynę; ji privalo gyventi, trusties, tverti ir džiaugties džaugsmu dideliu, neapimtu ir suprantamu tiktai atnaujintąjam pasauliui ir užvaisintąjai žemei..."

Skaitytojau, mes tikime, kad nėra nė vieno lietuvio, kurs pasirašytų po senojo patriotizmo konstitucija!

***

:: **Ateivybė žymiai sumažėjo ir naujas užsimojimas ant ateivybės.** — Karė visiškai sulaikė ateivybę Amerikon. Taip, kaip Imigracijos Biuras praneša, spalių mėnesyje, 1914 m., Amerikon atkeliavo 30.416 ateivių. Laike keturių pirmųjų šio pusmečio mėnesių (liepos, rugpjučio, rugsėjo ir spalių) įleista Amerikon 157.642; tuo pačiu laiku 1913 m. buvo įleista 534.811. Kaip bus, pasibaigus karei, sunku įspėti. Vienų sakoma, kad po karei daugybė žmonių bėgs Amerikon. Kiti-gi tvirtina, kad to nebus, nes jauni žmonės bus išmušti, sužeisti, paluošę, o sveiki likę delei beturto negalėsią net lionės apmokėti...

Suv. Valstijų jau vėl rupinasi įvesti tam tikrus įstatymus varžomus ateivybę; juose yra ir paragrafas, kur reikalaujama, kad ateiviai mokėtų skaityti ir rašyti. Toksai pat įstatymas buvo užpernai ir, kaip pamename, prezidentas Taftas jį atmetė, padėjęs ant jo savo „veto." Dabar kalbama, kad ir prezidentas Wilson yra priešingas tam įstatymui, nors senate ir kongrese didžiuma žmonių atstovų yra už tą įstatymą.

***

:: **Kiek Amerikos lietuviai surinko Lietuvos gelbėjimui? —** Iš paskelbtų atskaitų matome, kad Amerikos lietuviai jau yra šiek tiek surinkę aukų Lietuvai šelpti. Štai, „Drauge" garsinama, kad Tautos Fonde yra jau $4.363.43. Lietuvos Šelpimo Fondo iždininkas turi, kaip paskelbė to fondo fin. sekretorius, $836.77; Liet. Gelbėjimo Fonde yra $819.07; SLA. Tautiškųjų Centų auka — $500.00. Viso labo **$6.519.27.**

Lietuvos Šelpimui.

11-tos SLA. KUOPOS DUOSNUMAS.

11 kuopa SLA., Waterbury, Conn., viename iš praeitų susirinkimų nutarė parengti „Masquarade" balių, kuris atsibuvo 26 d. lapkričio, 1914 m. Nutarta parengti tą balių, jo pelnas, jei koks butų, niekam nebuvo paskirtas. Gryno pelno liko $14.10. Kuopos susirinkime 6 d. gruodžio, 1914 m., tą pelną, pridėjus iš savo iždo 90c. (t. y. viso labo $15.00) kuopa paaukavo sušelpimui Lietuvių ,nukentėjusių nuo karės. Piningai vienlaik su šiuomi pasiųsti Lietuvos Gelbėjimo Fondui per to fondo sekretorių p. J. O. Širvydą. Turiu pridurti, kad ši kuopa jau yra aukavusi iš savo iždo pirmiaus $25.00, iš kurių $15.00 paskirta sušelpimui lietuvių, nukentėjusių nuo karės, ir $10.00 Lietuvos Autonomijos Fondui. Taigi iki šiol kuopa yra paaukavusi $40.00 ir manoma, kad vėliaus paaukaus dar kiek.

Šiuomi kviečiame ir kitas S. L. A. kuopas aukauti viršminėtiems reikalams ir siųsti p. T. Paukščiui, iždininkui Lietuvos Gelbėjimo ir Autonomijos Fondų, per tų fondų sekretorių p. J. O. Širvydą. Broliai! visi šelpkime nukentėjusius savo brolius nuo karės ir remkime Autonomijos Fondą, kurie geidžia Lietuviai laisvės ir abelno gerbuvio.

SLA. 11 kuopos Fin. Sekrt.,
J. Žemantauskas.

AUKA LIET AUTONOMIJOS FONDUI PER „TĖV." REDAKCIJĄ.

Iš Worcesterio, Mass., prisiųsta $3.25 Liet. Autonomijos Fondan. Aukavo šitie lietuviai:

J. Rauktis	$1.50
A. Juška	1.25
P. A. Dėdynas	.50
viso	$3.25

Prisiuntė p. P. A. Dėdynas. Auką pasiuntėme „Liet. Aut. Fondo" iždininkui p. T. Paukščiui per Fondo sekretorių p. J. O. Širvydą.

LIET. ŠELP. FONDO K—O PRANEŠIMAS.

Šiuomi pranešame, kad ponas T. Paukštis, vienas iš iždininkų Lietuvos Šelpimo Fondo, rezignavo iš tojo komiteto.

Todel visuose reikaluose, kaip tai reikalavimuose stempų, paliudijimų del aukų rinkėjų, angliškų atsišaukimo laiškų, kvitarijušų del aukaujančių didelias sumas piningų arba del papuoštųjų paliudijimų kreipkitės prie iždininko p. K. Šidlausko, 226 Broadway, South Boston, Mass., o aukas surinktas Lietuvoj nukentėjusiems karėje, siųskite iždininkui per Finansų Sekreto-

rių P. L. Dundulį, Box 511, Westville, Ill.

M. M. Račiutė-Herman,
L. Š. F. K-o Sekretorius.

ATSKAITA

Lietuvos Šelpimo Fondo fininsų sekretoriaus nuo 1 d. lapkričio, 1914 m. iki 1 d. gruodžio, 1914, L. Š. F. Iždininkas T Paukštis.

ĮPLAUKOS:

Nuo A. Žiugždos keptuvės darbininkų, Newark, N. J.	$9.75
Nuo 166-tos kp. SLA., Simpson, Pa.	23,00
J. Rudnickis, SLA. narys	.75
M. Gelguta, 126 kp. SLA. nar.	1.00
26-tos kp. SLA. nariai	38.00
104-ta kp. SLA., Lincoln, N. H.	8.00
Nuo aukų rinkimo kom., Pittston, Pa.	184.98
Gruodžio 1 d. viso pas LŠF. izd. T. Paukštį —	$264.98

L. Š. F. Fin. Sekretorius,
T. L. Dundulis,
Westville, Ill.

ATSKAITA

Lietuvos Šelpimo Fondo finansų sekretoriaus nuo 1 d. lapkričio, 1914, iki 1 d. groudžio, 1914 m.

L. Š. F. Iždininkas K. Šidlauskas.

PLAUKOS:

1 d. lapkričio balansas	$288.64
Liet. Jaunimas, Chicago, Ill.	$4.05
Liet. Moterų Progr. Susivienijimo 1-ma kp., New York, N. Y.	5.00
Per C. Dirsę, De Kalb, Ill., kolekta vestuvėse	7.00
Per J. G. Bendrick, Tacoma, Wash, nuo Vytauto Dr-jos narių	12.60
Per F. Stasiulį, nuo Rumford, Me, lietuvių	145.00
J. Viskanta, Rumford, Me.	5.00
J. Galinauskas, Rumford, Me.	5.00
Lietuvių Ukėsų Kliubas, Rumford, Me.	10.00
Per P. Berukštį, So. Bethlehem, Pa. aukų surinkta	4.00
Per J. Vasiliauską, Sherbey, Mass., surinkta vestuvių pokilyje	12.15
Per A. Večkį, Lawrence, Mass. nuo SLA. 64 kp. prisiųsta	8.00
Per T. Parulį, Brooklyn, N. Y. auka nuo Lietuvių Apšvietos Draugijos	75.00
Per J. Ramanauską, Minersville, Pa., nuo 15 kp. LSS. surinkta ant vakaro	20.04
Nuo LSS 34 kp. Merginų Choro, Waterbury, Conn.	7.10
Per J. G. Gegužį, kol. vestuvėse, Montello, Mass.	11.50
Per P. Pivoriuną, Burnside, Chicago, Ill. surinkta baliuje šv. Jono Krikštytojo Dr.	21.05
Per A. Norbutą, Roseland, Ill., surinkta ant SLA. 137 k. vakaro	40.25
Per Praną Bagdoną, Waterbury, Conn., nuo Laisvamanių 4 kp. paskaitų	19.02
Per P. Valentą, St. Charles, Ill., nuo P. Valento su p. Rožanskiute vestuvių	5.40
D. L. K. Gedemino Kliubas, So. Boston, Mass. aukavo	25.00
Per B. Skerstoną, So. Boston, Mas., surinkta D. L. K. Gedemino Kliubo susirinkime	4.25
Per D. Pilką, Jersey City, NJ. kolekta vestuvėse	6.45
Bendravičiaus vestuvėse, Philadelphia, Pa.	3.00
Zavistanavičiaus vestuvėse, Minersville, a.	6.40
Per V. J. Pšolgauską, Fitchburg, Mass. (nepažymėta nuo ko tos aukos)	22.45
Per A. G. Kartoną, Chicago. Ill., nuo šeimyniško vakarėlio p-lių U. Kartainaitės ir E Ramanauskiutės	10.25
Binghamton, N. Y. lietuviai	48.41
Jonas Stalkevičius ir jo darbininkai aukavo	5.06
viso lapkričio mėn.	548.43
Viso	837.07

IŠLAIDOS:

Už išmainymą privatiškų čekių	.30
Gruodžio 1 d. yra pas L. Š. F. Iždininką K. Šidlauską	836.77

L. Š. F. Fin. Sekretorius,
T. L. Dundulis,
Westville, Ill.

KONFERENCIJOS PRANEŠIMAS.

Jau žinote visi, kad musų Tėvynė Lietuva iš priežasties mums lietuviams negeistinos karės labai daug nukentėjo, dabar kenčia ir dar gal buti, gana ilgai turės kentėti. Didelės rusų ir vokiečių armijos, keletą kartų perėjusios musų prigimtą žemelę (ypatingai Suvalkų rėdybą) viską nuteriojo ir išpustijo. Gyvulius, padarus, drabužius ir maistą atėmė, namus sudegino, tvirtus vyrus į karę paėmė, o alkiui, šalčiui ir didžiausiam skurdui pavedė mažutėlius, senelius ir koliekas, kurie šiandien šaukiasi į mus, nors laikinės pašalpos. Ar turime jiems pagelbą duoti? Ar turime jų likimu rupinties? Mieli Broliai, atsakykime visi vienu žodžiu — **taip!** Ir kiekvienas, kurio dar krutinėje plaka lietuviška širdis, turime dabar aktiviškai stoti pagalbon nukentėjusių ir kenčiančių nuo baisios karės, turime stoti aktiviškan darban, idant išgauti **Lietuvai autonomiją.** Dabar yra laikas, taigi nestovėkime rankas sudėję, o dirbkime!

Bet kokiu budu ir kaip turime dirbti? Gal jau žinote, o jeigu ne, tai žinokite, kad **Lietuvių Amerikos Ukėsų Kliubo** iniciativa įvyko Brooklyno-New Yorko lietuviškų draugijų konferencija lapkričio 22 d. 1914 m. Konferencija padarė daug gerų nutarimų linkui veikimo gelbėjime Tėvynės ir išrinko **„Visuotiną Lietuvos Gelbėjimo Komitetą Didžiajame New York,"** kuris prižiurės ir tvarkys aukų rinkimą, po globa visų į konferenciją prigulinčių draugijų.

„Lietuvos Gelbėjimo ir Autonomijos Fondo Didžiajame New Yorke" iždininkas yra pastatytas po kaucija $2.000, o finansų sekretorius po kaucija $200. Centralinis iždininkas, išrinktas Visuotinojo Seimo Brooklyne, N. Y., spalių 3 d. 1914, **Thomas Paukštis,** 13 Mill Str., Pittston, Pa., yra po kaucija $15.000. Pininginės aukos, kokios vietinis Lietuvos Gelbėjimo ir Autonomijos Fondo Didžiajame New Yorke Komitetas surinks, bus pa siųstos centraliniam iždininkui, iš čia bus aukos siunčiamos pagelbai nuo karės nukentėjusių, per rankas Liet. Mokslo Draugijos Vilniuje, arba per rankas tam tikro komiteto, kuris ten tėvynėje tuomi rupinsis.

Vietiniai aukų rinkėjai yra paskiriami pačių Draugijų, prigulinčių prie minėtos konferencijos, po priežiura **„Visuotino Lietuvos Gelbėjimo Komiteto Didžiajame New Yorke."** Tai yra budas kaip gelbėti Tėvynę.

Geisdami plačiau dasižinoti apie jau įvykusios ir augščiaus paminėtos konferencijos nutarimus, galite rasti pilną protokolą „Visuotino Lietuvos Gelbėjimo Komiteto Didžiajame New Yorke" oficiališkuose organuose „Vienybėje Lietuvninkų" ir „Tėvynėje."

Konferencija vienbalsiai čia pažymėtą budą aukų rinkimui užgyrė ir priėmė, atrasdama, kad toksai budas yra geriausias, nes pačios draugijos viską kontroliuoja.

Lietuvos Gelbėjimo ir Autonomijos Fondo D. N. Y.

Komitetas:
Pirmininkas—**B. Schegauskas,**
Susinešimų sekr — **K. Pilėnas,**
Finansų sekr. — **L. Kaziunas,**
Iždin. — **V. F. Jankauskas.**

Iždo globėjai:
J. V. Liutkauskas,
A. Andrišiunas,

Agitacijos Komitetas:
Agota Sederskiutė,
129 Hope Str.,
Iz. Stanevičius,
265 Berry Str.,
K. Labanas,
239 So. 4th Str.,
A. Ramanauskas,
120 Grand Str.
(Iš „Vien. Liet.")

Dras J. Šliupas, Lietuvos Autonomijos Fondo Komiteto prezidentas, praneša per „V. L.", kad p. T. Paukštis, Liet. Gelb. ir Auton. Fondų kasierius, yra jau sudėjęs $15.000 kaucijos už minėtuosius fondus. Dokumentas N 4086 nuo American Surety Company of New York, N. Y., išduotas 30 d. lapkričio yra Dro Šliupo rankose.

S.L.A. reikalai.

SLA. PILD. TARYBOS TARIMAS No. 14.

Lapkričio 30, 1914.

1. — SLA. per savo Pildomąją Tarybą paskyrė $500.00 sušelpimui Lietuvos žmonių, nukentėjusių nuo Europos karės, ir tie piningai dar yra Susivienijime. Tuom-gi tarpu iš ateinančių Amerikon Lietuvos laikraščių matoma, kad Lietuvoje, ypatingai Suvalkijoje, jau yra neapsakomas skurdas; daugybė pabėgėlių iš Suvalkijos yra Vilniuje, ir Vilniaus lietuviai jau nebeturi kuo juos maitinti, nė kur priglausti, atėjus šalčiams. Be to tuose pat laikraščiuose paskelbta ir komitetai, kurie rupinasi pavargėlių šelpimu. Todel, atsižvelgiant į tą skurdą Lietuvoje, yra labai nemielaširdinga belaikyti aukos Amerikoje. **Aš įnešu, kad SLA. Pildomoji Taryba tuojaus pasiųstų Lietuvon, ant Liet. Mokslo Draugijos rankų, per Vilniaus Lietuvių Banką (Tretje Vilenskoje Obščestvo Vzaimnago Kredita, Georgievski prospekt, N. 19, Vilniuje) tuos $500.00, kuriuos SLA. yra paskyręs sušelpimui Lietuvos vargdienių.** Tegul musų gerbiamosios organizacijos auka bus pirmutinė nuo Amerikos lietuvių, pasiekusi musų nuvargintą Tėvynę!

Drauge su šita krivule siunčiu ir orderį.

Kas gerbiamųjų SLA. Pildomosios Tarybos narių sutinka su šituo mano įnešimu, tai tegul pasirašo ant orderio, kad greičiau musų auka galėtų pasiekti Lietuvą.

Šitos krivulės kelias: 1. — F. Živatkauskas, 2. — Dd. J. Šliupas, 3. — T. Paukštis, 4. — T. Astramskas, 5. — K. Vorašius, 6. — P. Mikolainis ir 7. — A. B. Strimaitis.

Su pagarba,
A. B. Strimaitis,
SLA. sekretorius.

2. — Pritariu tuos piningus išsiųsti. **F. Živatkauskas.**

3. — Labai pritariu.
P. Mikolainis.

4. — Pritariu, kad piningus reikia pasiųsti, kaip galima greičiau. **J. Šliupas.**

5. — Pritariu užmanymui siųsti piningus „Cablegramu,' 'kad tik but ten kam priimti ir perduoti į atsakančias rankas.
T. Paukštis.

6. — Piningus 500 dol. reikia gelbėjimui išsiųsti.
T. Astramskas.

7. — Aš pritariu, kad minėtus $500.00 nusiųstumėt, bet ne ant kieno kito rankų, o tiktai ant Lietuvių Mokslo Draugijos, kurios viršininkai priims ir išdalins kam bus reikalinga.
K. Varašius.

II APSKR. SLA. CHICAGOS KP. VALDYBŲ NARIAMS.

Šiuomi kviečiami Chicagos rybose gyvuojančių SLA. kuopų valdybų nariai, pirmininkai ir raštininkai, kurie yra išrinkti sekantiems 1915 metams arba pa likti senieji, atsilankyti susirinkiman, kurs įvyks sausio 2 d., 1915 m., vakare, apie 8 val., A. Bieržynskio svetainėje, nr. 4602 So. Paulina Str., kertė 46 gat., ant Town of Lake. Bus apkalbėta budai rengimo paskaitų bei agitacijos sekantiems metams del SLA. ir jo narių labo.

II Apskr. kp. vardan,
M. J. Damijonaitis,
901 W. 33rd Str.,
Chicago, Ill.

IŠ SLA. KUOPŲ GYVENIMO.

II Apskričio valdyba turėjo savo posėdį gruodžio 12 d., M. J. Damijonaičio krautuvėje. Svarstė ir nutarė parengti laiškus, kuriuos atspausdinus išsiuntinės II apskričio kuopų nariams agitacijos delei. Laiškus parengs II apskr. valdyba. Taipgi paaiškėjo, kad reikalinga yra agitacija šiose vietose: Joliet, Ill., Waukegan, Ill., Kenosha, Wis., Racine, Wis., ir kitur, kad sustiprinti kuopų gyvenimą ir prirašyti naujų narių.

II apskritys apima šias valstijas: Illinois, Indiana, Wisconsin ir Iowa. **M. J. D.**

64 kp., SLA. laikė savo metinį susirinkimą. Nariai atsilankė skaitlingai. Nutarta daugelis svarbių dalykų.

Pirmiausia delegatai išdavė raportus iš draugijų konferencijos šelpimui Lietuvos ir pranešė jos svarbesnius nutarimus. Taipgi papasakojo, kad P. Laukaitis paaukavo deimantinį žiedą. Pelnas nuo to žiedo $25.00, pagal aukautojo norą, bus pasiųstas Chicagos Fondan, o likusieji — pagal konferencijos nutarimą. Žiedas yra vertės $60.00. Delegatai, kurie lankėsi Tautiškame Lietuvių kningyne, pranešė, kad viskas posenovei ir kad naujų kningų pirkimas atidėta po N. Metų. Kuopa ir paskyrė iš kasos tris dolarius 1915 metams. —

Kuopa vienbalsiai paskyrė iš savo iždo nukentėjusiems Lietuvoje $25.00, iš kurių $15.00 eis į Šelpimo Fondą, o $10.00 į Autonomijos Fondą.

Išrinkta ateinantiems metams valdyba ir nuolatinis korespondentas, kuris turės rašinėti į „Tėvynę" apie kuopos ir vietinių lietuvių veikimus.

Valdyba išrinkta sekanti:
Pirm. — **V. Čėsna,**
Vice-pirm. — **J. Kreivėnas,**
Kas. — **Juozas Juozaitis,**
Fin. Raršt. — **V. Čepaitis,**
Organ.—**Petras Krakauckas,**
Prot. Rašt. — **A. Trimirka.**

70 kp. SLA., Cliffside, N. J.— susirinkime 5 d. gruodžio, apsvarsčius kuopos reikalus, rinko naują valdybą ateinantiems 1915 metams.

Išrinkta šios ypatos:
Pirm. — S. Ruzgis,
Box 161, Edgewood, N. J.
Pagelb. — M. Mažeika,
Fin. Rašt — J. Valikonis,
Prot. Rašt. — K. Steponaviče,
Box 2, Cliffside, N. J.
Iždin. — Fr. Stankeviče,
Box 247, Cliffside, N. J.
Iždo globėjai — V. Podbielskis ir J. Ramonas;
Maršalka — And. Rašimas,
Kuopos koresp. — K. Steponaviče.

Taipgi šiame susirinkime prisirašė keturi nauji nariai į abu skyriu; iš jų Kast. Žulis paėmė apdraudos $1.000.

Nutarta tuoj po Naujų Metų suruošti prakalbas ir teatrą; tam išrinkta ir komisija iš K. Steponavičiaus ir S. Ruzgos.

Nuo ateinančio susirinkimo, kuris atsibus 20 d. sausio, nauja valdyba pradės savo darbą; senoji valdyba, kuri tarnavo 1914 m., malonės atsilankyti ir visus raportus ir atskaitas išduoti.

Linkėtina naujai vaidybai gerų pasekmių ateinančiais metais darbuotis nenuilstančiai dauginimu SLA. narių!

Patartina ir nariams labiaus pasidarbuoti del savo organizacijos gerovės, nes tai yra musų tikra pareiga tai atlikti. Imkimės tuojaus už darbo ir dauginkime narių skaitlių savo kuopoje, o tuomi padarysime daug gero ne tik pačiai organizacijai, bet ir tiems, kuriuos prikalbinsime prie jos. Pirm. **K. Steponaviče.**

SLA. 109 kp. pietų-rytinėje dalyje Chicagos, gruodžio 4 d. laikė savo metinį susirinkimą. Išrinko naują valdybą ateinantiems metams, butent: A. Kundrota — pirmininkas, J. Kriukas — nutarimų raštininkas, finansų raštininkas pasiliko tas pats M. Konopeckas ir kiti.

Naujoji valdyba pasižadėjo šią kuopelę pabudinti iš miego, nes del tulų priežasčių bei nerangumo valdybos nebuvo laikoma reguliariški susirinkimai per du metu ir paskutinis kuopos protokolas yra jau dviejų metų amžiaus. Pasitikint naujai valdybai bei augančiam narių skaičiui, žadama parengti agitatyvišką vakarėlį supažindinimui visuo menės su SLA. ir šia kuopa. Galima tikėties, kad ji pabus ir pradės judėti, kas yra labai pageidaujama! J.

36-tos kuopos, Chicago, Ill. nauja valdyba: Pirmininkas — Dr. A. L. Graičiunas, 3310 So. Halsted Str.; jo pagelbininkas — Antanas Rudauskas, 3336 Auburn Ave.; nutarimų raštininkas — Wm. Valentas, 3310 So. Halsted Str.; finansių raštininkas — Antanas Bračulis, 3120 Emerald Ave.; organizatorius—Kazys Satkauskas; iždininkas—F. P. Bračulis, 3112 So. Halsted Str.

Naujoji valdyba pradės pildyti savo pareigas nuo 10 d. sausio 1915 metų.

36 kp. buvęsis pirmininkas,
Vincas Paplauskas.

Nuo Redacijos.

Šiame „Tėvynės" numeryje 64 ir 70 kuopos praneša, kad jos, rinkdamos sau naujas valdybas, išrinko ir kuopų korespondentus. Tas sumanymas yra labai gražus: SLA. turi savo oficialį organą „Tėvynę," tad ir kuopoms reikia turėti savo oficiališkus korespondentus, kurie nuo latos informuotų „Tėvynės" redakciją sulig kuopos darbų ir savo miesto lietuvių gyvenimo. Tokie korespondentai prigelbės padaryti „Tėvynę" gyvesne ir labiau galės sukelti agitaciją už SLA. savo miestuose.

Kviečiame ir kitas kuopas išsirinkti savus korespondentus.

SLA. kuopų ir narių aukos Tėvynės reikalams.

„Vien. Liet." (No. 50) patilpo pilna Liet. Gelb. ir Autonomijos Fondų iždininko p. T. Paukščio atskaita. Iš jos susekame, kad tan fondan, kolkas $819.07 suaukavo beveik vien tik SLA. nariai ir kuopos, nerokuojant jau tų $500, kurie yra paskirti iš SLA. Taut. Centų. Taip SLA. Centro nariai ypatiškų aukų yra sudėję $107.00; šiaip-gi kuopos aukavo po šitiek: 229 kp., Thorp, Wis. — $5.00; 126 kp., New York, N. Y. — $25.00; 90 kp., Bridgeville, Pa. — $20.70; 18 kp., Westville, Ill. — $5.00; 213 kp., Brooklyn, N. Y. — $5.00; 66 kp., Simpson, Pa. — $23.00; 26 kp., Millinecket, Me. — $38.-30; 96 kp., Adamson, Okla. — $10.00; 105 kp., Dayton, Ohio— $9.00; 104 kp., Lincoln, N. H.— $8.00; 60 kp., Grand Rapids, Mich. — $15.00; 160 kp., Donora, Pa. — —$33.00. Ikišiol SLA. kuopos (12 kuopų) jau suaukavo Lietuvos gelbėjimui $197.-86. Pridėjus prie to $500.00 iš Tatiškų Centų ir $107.00 ypatiškų aukų nuo SLA. centro narių, gauname, jog SLA., kaipo organizacija, jau yra įnešusi Lietuvos gelbėjimo fondan — $804.86.

Įdomu butų žinoti, kiek įnešė aukų kitos musų didžiulės organizacijos, ypatingai jų kuopos. SLA. kuopose nėra iždų, kaip ir kitų organizacijų kuopose. Kitam „Tėvynės" numeriui pasistengsime surinkti skaitlines iš kitų organizacijų duosnumo.

SLA. 61 kp. susirinkime, laikytame 12 d. gruodžio, išrinko **naują kuopos valdybą.** Pirmininkas ir organizatorius — P. Berukštis, 618 Chestnut Str., So. Bethlehem, Pa.; susinešimų sek. — J. Murgas, 423 Rennig Str., So. Beth., Pa.; Finan. sekrt. — J. Rinkunas, 1459 E. 7th Str., So. Beth., Pa.; Iždininkas — V. Subačiutė, 423 Rennig Str., So. Beth., Pa.; Iždo globėjai — P. Berukštis ir J. Virbickas.

61 kp. sekretorius,
P. Berukštis.

108 kp. SLA., Canton, Ill. paaukavo $10.00 Liet. Gelbėjimo Fondui.

Philadelphia, Pa., naujai susiorganizavusios 183 kp. išrinkta sekantie viršininkai: Prez. — A. Sabalis. Rašt. — A. Daukas, Iždin. — A. Didžiariekis.

VIEŠOS PADĖKAVONĖS.

Cicero, Ill., gruod. 7 d., 1914.

Laikau savo pareiga ištarti padėkavonę už greitą ir teisingą išmokėjimą man ligoje pašalpos, kurios nė nesitikėjau, budamas dar jaunu nariu.

Prie SLA. prisirašiau 7 d. vasario; vos išbuvęs SLA. organizacijoje 39 dienas, papuoliau į ilgą ligą, turėjau gulėti ligonbutyje; laimė dar, kad turėjau keletą dolarių susitaupęs, tai turėjau kuo užsimokėti gydytojui. Likęs pilnu SLA. nariu, sulaukiau iš SLA. motiniškos pašalpos: man išmokėta už ilgą ligą $72.00. O be tos pašalpos butų labai sunku buvę.

Kiekvienam viengenčiui patariu prigulėti prie SLA. ir kviečiu į tą garbingą organizaciją visus, nelaukiant rytojaus. Rašykitės šiandien, nes rytoj gali buti pervėlu.

Dėkuoju visiems SLA. 194 kp. nariams ir valdybai.

T. Staneviče.

II.

Aš, 81 kuopos narys, Mateušas Margis, širdingai ištariu ačiu visiems SLA. nariams už $48.00. Likau sužeistas kasyklose. Pašalpą apturėjau 1 d. gruodžio, 1914 m.

Patariu visiems lietuviams rašyties prie SLA., nes tai yra geriausia ir teisingiausia organizacija iš visų!

Tegul gyvuoja ant visados SLA!

Už Mateušą Margį pasirašo kp. sekrt. **Jonas Kublinskis,**
Butte, Montana.

III.

Tariu širdingą ačiu visam S. L. A. už greitą pašalpos išmokėjimą. Apturėjau $11.00.

Linkiu, kad žėdnas lietuvis, lietuvė ir lietuvaitė prigulėtų prie šito Susivienijimo, tai yra geriausi draugija už visas „insurance".

Kad Dievas sveiką užlaikys, kalbinsiu visus prie musų SLA., kad nė vienas nebutų be apdraudos Susivienijime!

95 kp. narė,
Petronė Urbanavičienė.
Daisytown, Pa.

SULIG PASKAITŲ.

Daugelis SLA. narių jau reikalauja iš SLA. centro paskaitų apie SLA. Kiti net mano, kad paskaitos — tai brošiurėlė „Žinios ir Faktai" ir tos brošiurėlės reikalauja, kaipo paskaitos. Šiuo pranešame, kad **„Paskaita apie Susivienijimą Lietuvių Amerikoje"** bus išspausdinta ir siuntinėjama už kelių dienų. O brošiuraitė **„Žinios ir Faktai apie S. L. A."** senai jau atspausdinta ir siuntinėjama kuopoms, kad dalintų nepriklausantiems prie S. L. A. žmonėms.

KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI.

I. — **146-tos kuopos narys J. U.** klausia: Ar ligoniui, išsirgusiam 15 savaičių ir mokančiam savo mokestis reguliariškai, buna sumažinta pašalpa po 15 savaičių, ar ne?

Atsakymas: — Pagal musų Konstitucijos par. 254 „pašalpa mokama po $6.00 savaitėje per pirmąsias 15 savaičių ir po $3.00 per sekančias 15 savaičių." Mokestis turi užsimokėti, kitaip liks suspenduotu ir neteks tiesų prie pašalpos.

II. — **47-tos kuopos narys iš Passaic, N. J., klausia:**

1. — Nuo kada bus pakeltos senų narių mokestįs?

2. — Ar reiks mokėti nuo tų metų, kuriuose narys buvo į S. L. A. įstodamas, ar nuo tų, kada įvesta pataisytoji konstitucija, ar nuo tų, nuo kurių reikalauja valdžia, t. y. nuo dabartinio nario amžiaus?

Kiti klausimai surašyti polemikos stylium ir į juos negalima duoti atsakymo, nes ir sunku suprasti už ką gerb. narys pyksta ant organizacijos; juk organizacija — tai ir jis pats.

Atsakymai: —

1. — Laikas dar nėra nustatytas. Dabar kaslink to klausimo eina diskusijos „Tėvynėje." Laikas prigulės nuo narių nubalsavimo.

2. — Ir-gi dar galutinai nenutarta. Jei SLA. nariai norės, kad SLA. butų visiškai legališka organizacija ir kad SLA. ateitis butų paremta tvirtu pamatu, tai jie nubalsuos prisitaikinti prie valdžios reikalavimų, t. y. sutiks mokėti mokestį pagal dabartinį amžių. Jei padarys kitaip, tai Mass. valstijoje negalėsime gauti teisių gyventi ir savo kuopas organizuoti. Vėliaus-gi, už metų-kitų panašų keblumai gali iškilti ir kitose valstijose.

Gerb. 47-tos kp. nariui patartina atidžiai perskaityti SLA. nario Apysenio straipsnį, Sekretoriaus ir Redakcijos atsakymą prie kitų, šitam panašių, klausimų.

SLA. Istorija.

9. Organą palikti po senovei — 18 kp.; organu paimti „Lietuvą" — 4 kp.; „Vien. Liet." — 4 kp.; „Darb. Viltį" — 1 kp.; „Kovą" — 1 kp.

10. Visuotino balsavimo Centro Valdybą renkant — 29 kp.

11. Centro Raštininką rinkti dviem metam—14 k.

12. Centro Raštininką rinkti 3 metams — 3 kp.

13. Centro Raštininku rinkti moksleivį — 20 kp.; turi buti Jung. Valst. ukėsu — 1 kp.; ar jis bus ukėsu ar ne — 1 kp.; moksleivio rinkimui raštininku priešingos — 4 kp.

14. Raštininkui mokėti mėnesinę algą — 8 kp.; po $55.00 į mėnesį — 2 kp.; po $50. — 1 kp.

15. Seimą laikyti kas du metai — 11 kp.

16. Seimą laikyti kas metai — 3 kp.

17. Seimą perkelti į liepos mėnesį — 2 kp.

18. Seimą perkelti į rudenį — 3 kp.

19. Seimą perkelti į Pennsylvaniją — 7 kp.

20. Seimą perkelti į Worcesterį, Mass. — 3 kp.

21. Pas kasininką nelaikyti daugiau, kaip $3.000.00 — 5 kp.

22. Pas kasininką nelaikyti daugiau, kaip $10.-000.00 — 2 kp.

23. SLA. piningai padėti saugesnėn vieton — 2 k.

24. SLA. piningai ant didesnio nuošimčio — 5 k.

25. Mokėti rinkliavomis — 5 kp.

26. Sus. Liet. Am. padalinti į apskričius — 45 kp.

27. Centro pirmininkas ir Centro Raštininkas turi buti siunčiami kuopų lėšomis — 1.

28. Susivienijimo nuošalystės nuo visokių partijų — 4 kp.

29. Susivienijimui nekliudyti jokių partijų— 3 k.

30. Centro viršininkams neužkabinėti kitų organizacijų — 2 kp.

31. Tuolaikiniam pirmininkui užmokėti tik pusę algos — 2 kp.

32. Tuolaikiniam Centro Pirmininkui visai algos nemokėti — 1 kp.

33. Centro Valdybai už jos nepildymą savo priedermių tam tikrai komisijai suspenduoti — 3 kp.

34. SLA. turėti savą organizatorių — 2 kp.

35. Vištalių iš beprotnamio išimti — 5 kp.

Kiek karė paima kraujo ir pinigų.

(Iš Mr. George R. Kirkpetricko' veikalo „WAR — WHAT FOR?" pusl. 47—76.)
Autorizuotas vertimas ištraukomis.
Vertė Karolis Vairas.

Penki procntai, nuo tos sumos, kokią išleidžia **nutes** duotų $250, arba tiek, kiek reikia vienam studentui metams.

Pnki procentai, nuo tos sumos, kokią išleidžia Suvienytos Valstijos militarizmui, paimti už **dvi savaiti ir tris dienas** užlaikytų čielą regimentą (1.000) jaunų vyrų kolegijoje per **keturis metus...**

...Pamąstykit apie tą dalyką ir iš kitos pusės.

Suvienytų Valstijų militarizmas 1907 ir 1908 metais apsiėjo **puspenkto karto daugiau,** negu turėjo tais metais įplaukimo ($66.790.924) visi musų universitetai, kolegijos ir technologiškos mokyklos **iš visų šaltinių ir visiems mokslo tikslams.**

SUVIENYTŲ VALSTIJŲ MILITARIZMAS PER PUSŠEŠIOLIKTO MĖNESIO, IKI 30 d. BIRŽELIO 1909 m. APSIĖJO DAUGIAU, NEGU YRA VERTI VISI KNINGYNAI, KNINGOS, ŽEMĖS, BUDINKAI, RAKANDAI, MOKSLIŠKIEJI APARATAI, MAŠINOS, VISOKIE PRIETAISAI, VISI FONDAI IR VISA, KAS TIK PRIKLAUSO 464 AUGŠTOMS MOKSLO ĮSTAIGOMS.

Suvienytose Velstijose yra 464 kolegijos, universitetai ir technologiškos mokyklos, kur priimami yra vyrai, kitur vyrai ir moterįs; tos mokslo įstaigos turi savo kningynuose 12.636.656 tomus, viso vertės $16.262.027, arba beveik tiek, kiek lėšuoja pirmos kliasos šių laikų žudymo mašinos vardu „dreadnought."

Viena 14-kos colių kanuolė lėšuoja $17.000. Vienas tiktai šuvis lėšuoja tiek pat, kiek lėšavo prezidento John Adams'o mokslas Harvardo universitete...

...Tas „civilizuotas" žvėriškumas visur viešpatauja.

„Didelės šalįs vis kelia augštesnes mokestis... ir gryna tiesa yra tame, kad bile kurios Europos didžiosios valstybės visų įplaukimų pusė yra išleidžiama tam ,kad prisirengus vieniems kitus žudyti" (— tai Sir Edward Grey'o, Anglijos užsienių ministerio, žodžiai, ištarti parliamente 29 d. kovo, 1909 m.)...

...New Yorko dienraštis **World** šitaip rašė 4 d. gegužės 1909.:

„Rengimos prie karės ir taikos metu yra baisus ir sunkus... Šeši milionai parinktų jaunų vyrų Europoje nešioja ginklus. Jie visi yra tvirti vyrai, tai tinkantie naudingai išdirbystei. Didžiosios Britanijos karės lėšos (taikos metu), parokuojant nacijos skolas, siekia $444.000.000, arba beveik šešis sykius didesnės už tą sumą, koki yra išleidžiama pradinių mokslainių užlaikymui. Dar didesni išleidimai karės reikalams yra Vokietijoje, kur padengimui nuolatinių deficitų vis reikia krauti ant žmonių naujus mokesčius... Rosija peržengė $200.000.000 savo nacionalių finansų., o ten juk amžinai yra badas.'"

Visos didėsės pasaulio valstybės daugina savo įrankius žmonėms žudyti, — kad buti „prisirengusiais prie karės," — tai reiškia, kad galima butų provokuoti nesibijoti. Metiniai karės ekspensai Anglijoje pasidvigubino laike pastarųjų 10 metų ir vis pasibaisėtinai auga. Anglija turi 52 kariškus laivus, 4 apšarvuotus kruizerius, 16 kruizerių, 84 naikintojus, 20 submarinų; prie jų dar reikia pridėti 8 drednotus, lėšuojančius po $12.000.000 iki $15.000.000 žėdnas, ir dar visą eilę visokių pagelbinių apšarvuotų ir neapšarvuotų kruizerių, torpedinių laivų ir t. p., ir tie visi **priedai** prie esančios jau jurų spėkos lėšuoja apie $300.000.000. Francija turi 21 karišką laivą su dailiu skaičium pagelbinių laivų ir dabar stato dar 8 laivus su butinais prie jų priedais. Vokietijoje militarizmas priėjo prie dar didesnio pasiutimo. 1872 m., tuojaus po didžiosios karės, Vokietjos imperija išleido militarizmui $73.750.000; 1898 m., nerokuojant jau nuostolių darbo spėkoje, žmogžudystės departmentas lėšavo $337.500.000. Nuo 1898 m. Vokietijoje taip augo militarizmas, taip karštai platinta kariškoji dvasia, taip labai valdžia rupinosi „karės lėšomis," kad 1907—1908 metais parduota bonds'ų už $25.000.000; tai buvo specialė pastanga sukelti ekstra fondą, kad papildžius žmogžudžių įrankių sandėlį.

Ir taip yra su visomis „didelėmis" tautomis.

Ir Rosija, nors vaitoja, puspenkto biliono skolų prislėgta, ir ji 1908 m. buvo priversta pasiskolinti $75.000.000 padengimui bėgančiųjų ekspensų (ir ji pasistengė pasiskolinti $400.000.000); nors milionai jos žmonių badauja, o šimtai tukstančių žmonių yra priversti likti valkatomis, — vienok Rosijos politikai ir jureivijos ekspertai plauja už bilioną dolarių laivyną.

„Kaikurie faktai, be abejonės, kada-nors užsidegs mąstančiųjų žmonių mintyse... Militaristų išlaidumas privers juos prie pražuties. Jie šaukia kariškųjų laivų...o parliamentai ir kongresai votuoja už juos. Paskui-gi jau paaiškinama, kad kariškieji laivai niekam nėra tikę be kruizerių, o kruizeriai niekam nėra tikę be torpedinių laivų, o torpediniai laivai niekam nėra tikę be torpedinių naikintojų, o visa tai niekam netinka be anglinių laivų, be amunicijos valčių, be ligonių valčių; o visa tai niekam neverta be gilesnių prieplaukų, ilgesnių dokų, platesnių laivyno kiemų.

„Ir ko visa tai yra verta be oficierių ir žmonių, kurių išlavinimui išleista milionai dolarių? Kada jau laivynas yra atsakančiai prirengtas, tuokart ateina valdininkai iš armijos ir prirodo, kad, pagaliaus, laivynas nieko nėra vertas, jei jo neparemia didelė sausumos kariuomenė. Tokiu budu, žingsnis už žingsnio, valdžios yra įtraukiamos į dumblyną, kur jos išpradžių tik įklimpsta, o ilgainiui ir visai jau paskęsta" (C. E. Jefferson, „Atlantic Montly").

Beveik visur ant žmonių sprandų auga ir auga karių skolos. 1887 metais profesorius H. C. Adams iš Michigano Universiteto pakėlė tą klausimą ir puikiai jį apipiešė.

..."Trisdešimts tukstančių milionų dolarių"! šaukia profesorius Ridpath iš De Pauw Universiteto. „Valstybių vyrai, labdariai, pamokslininkai, žurnalistai, civilizacijos nešėjai, kaip jums patinka toksai paveikslas? Ar dar ir to neužtenka? Kas turi užmokėti tas rokundas? Žmonės. Kas, nepakeldamas rankos, nepasijudinęs iš savo tingumo lovos, rinks tuos vaisius per visą dvidešimtąjį amžių? Plutokratija!..."

...Žemiaus paduotoji lentelė parodo proporciją, kokioje „didžiosios" kapitalistiškos valdžios aikvoja žmonių pinigus apšvietimui ir militarizmui:

Šalįs:	Apšvietimui:	militarizmui:
Anglija	$1.00	$4.25
Francija	1.00	4.80
Vokietija	1.00	2.57
Austrija	1.00	4.50
Suv. Valstijos	1.25	1.25
Danija	1.00	3.66
Graikija	1.00	5.00
Švedija	1.00	2.25
Italija	1.00	9.00
Belgija	1.00	2.00
Šveicarija	1.00	.54
Rosija	1.00	1200

.....

PRAGARAS.

(Pusl. 77 iki 106.)

Naujosios mašinos žmonėms žudyti.

Matau, kad sveikas eini į rekrutų stotį, kad užsirašius į kareivių eiles. Ar nebus užtektinai dar laiko užsirašyti? Juk savaitė turi septynias dienas. Nesiskubink pasirašyti savo vardą: Palauk truputėlį, — palauk, iki perskaitysi nors pirmuosius du šito straipsnio skirsniu.

Gal karščiuojies?

Pabandyk atvėsti pirma, negu užsirašysi.

Atsižvelgk į 60-tuosius metus ir paskaityk keletą eilučių iš Amerikos Civilės Karės historijos pirm, ngu pastosi kariuomenėn...

...Paskaityk, ką apie tai rašo didis Unijos kareivis, generolas Sherman'as:

„Be jokios sarmatos prisipažįstu, kad karė mane įvargino ir susargino. Jos garbė yra tiktai ant mėnulio. Net ir gražiausis pasisekimas — tai susiraitę ant lauko lavonai, tai širdgėla ir vaitojimas toli pasilikusių šeimynų, verkiančių savo žuvusiųjų sunų, vyrų ir tėvų. Tiktai tie gali reikalauti daugiau kraujo, daugiau keršto, daugiau išnaikinimo, kas negirdėjo šuvio, kas nematė kraujo, kas negirdėjo sužeistųjų vaitojimo."

Labai svarbu yra, kad tamsta pirm, negu užsirašysi, įgautum tinkamą supratimą apie tai, kas yra naujosios mašinos žmonėms skersti. Nuo to laiko, kada generolas Sherman'as rašė viršiaus privestuosius žodžius apie karę, žudymo mašinos žymiai pagerinta ir ištobulinta.

Paskutinėje Rosijos karėje su Japonija kareiviai gaudavo po 70 žaizdų nuo kulkų; reiškia, jie budavo sudraskyti į šmotelius ir tą draskymo darbą atlikdavo naujausios mašinos...

...Geroji šios gadynės šaudyklė gali iššauti 25 kartus per minutę. Toki šaudyklės kulka pereina per 60 pušinių lentų po colį storio. Ji užmuša žmogų už keturių mylių. Kulka, perėjusi per vieno colio storio lentą, lengvai gali užmušti dar žmogų ar arklį. Bandymai parodo, kad tokios šaudyklės kulka gali pereiti per šituos kruvon sudėtus dalykus: penkiolika kartų sulankstytą karvės odą, šešiolika vieno colio storio pušinių lentų ir keturios-penktosios colio storio kieto medžio. Kulkos, kokios buvo vartojamos Amerikos Civilėje Karėje, perėjusios per vieno kareivio kuną, retai tebegalėdavo užmušti kitą kareivį. **Dabar visai kitaip.** Geriausio dabartinio šautuvo kulka lengvai gali kiaurai pereiti per penkis arklius už 27 jardų; per keturis arklius už 220 jardų; per du arkliu už 1.100 jardų. Paskutinėse karėse, kaip tai 1870—78 ir 1877—78, kulkos, vartotos tuokart Vokietijos armijoje, negalėdavo sutruškinti žmogaus žando už 1.769 jardų, arba už vienos mylios; bet dabartinių gerų šaudyklių kulkos lengvai pereina per jaučio storiausius kaulus ir už 3.850 jardų, tai yra už dviejų su viršum mylių. Bandymai parodė, kad naujosios kulkos pereina per trijų žmonių kunus net už 3.900 jardų; už 1.200 pėdų pereina net per penkių žmonių kunus...

..Danijos „Rexer" šaudyklės yra tai moderniškas instrumentas vartojimui karėje ir malšinimui streikuojančių darbininkų. „Rexer" sveria tiktai 18 svarų, turi didelę spėką, vartoja mažiukes kulkas; iš jos galima šaudyti nuo tam tikro pulpito; lengvai galima ji nešties ant arklio; iš jos galima šaudyti išlengvo, arba, jei norima, galima leisti ir po 300 šuvių kas minutė. Kareivių arba miliciantų regimentas, apsiginklavęs tokiomis šaudyklėmis, šaudydamas tiktai po 75 šuvius į minutę, galėtų per 20 minučių sušaudyti milioną ir penkis šimtus tukstančių alkanų streikininkų...

Įsakymas darbininkams, kad eitų karėn, prie naujųjų ginklų, prilygsta įsakymui, kad jie pasidirbtų sau šaudykles, prilioduotų jas, išsikastų sau karstą, atsigultų jame, paskui-gi, sušaukę „Lai gyvuoja mirtis!" — paleistų sau į galvą šuvį!

(DAR NĖ GALAS.)

Lietuviai Amerikoje.

Chicage, Ill.

Gruodžio 6 d. atsibuvo Chicagos draugijų Sąjungos metinis seimas, kurį sušaukė Dr. A. Zimontas, kaipo buvęsis komisijos pirmininkas. Centraliniu pirmininku buvo p. K. Gugis ir jis tuomi buvo įžeistas ir Drą Zimontą kaltino, kam jis šaukia šį seimą. Pasirodė, kad Sąjunga per praėjusius metus nieko nenuveikė.

Dro Zimonto sušauktas seimas buvo vietoje. Dro Zimonto geista šitą Sejungą padaryti veiklesne; dar sykį buvo manyta, kad, jei negalima buvo susitaikyti Amerikos lietuviams Brooklyno seime, tai gal tas pasisektų bent viename mieste. Tačiaus pageidaujamų pasekmių nesusilaukta. Musų broliai socialistai dėjo visas savo pastangas, kad tik užėmus viską į savo rankas.

Į Sąjungos iždą percitais metais nė viena draugija savo paskirtų mokesčių neužmokėjo. Maža užuojautos turėje tarp drjų; teko girdėti nekuriuos sakant, kad ten valdą socialistai, tai nesą ko prie jos dėties; tačiaus toli gražu pirma ten nebuvo visi socialistai. Ką dabar begalės pasakyti visos tautiškos ir bažnytinės draugijos? Dabar paliko visa, galima sakyti, valdyba susidedanti iš vienų tik socialistų. Pats tvarkos vedėjas p. Petraitis pasakė, kad „niekas negali mums nieko užmesti." Šį kartą visa valdyba busianti iš socialistų; tiktai vienas p. Butkus, raštininkas, nėra socialistas.

Valdybon išrinkta 15 narių ir, išskyrus pp. P. Butkų ir P. Visbarą, visi yra soiialistai.

Ką tas reiškia? Kur gi yra tautiškos ir katalikiškos sriovės? Ištikrųjų, juokinga ir keista. Socialistai savo spaudoje išniekina ir išpurvina tautiečius ir katalikus, o vienok jų organizacijose visomis keturiomis skubinasi valdybų vadelis imti. Ar tai biznis, ar kas kita?

Buvo įnešta, kad priimti rezoliuciją pasmerkimui tos tautininkų dalies, kuri atsiskyrė seime 3 d. spalių, Brooklyne; pavesta buvo pirmininkui parašyti, o paskui butų jau priimta. Tačiaus nesulaukta to. Ypatingai tautiečių sriovė laukė tos rezoliucijos, bet nesulaukė. Labai gaila, Buvo įnešimas, kad, girdi, dabar turime 3 iždininkus, tai turėtų šis seimas nutarti, kur turės Sąjunga siųsti pinigus, kuriam iždininkui? To klausimo neleido balsuoti; pagaliaus įnešė pasiskirti organą. Tautininkai pasiulė „Naujienas" ir tą soc. lideriai neleido balsuoti.

Reikia paminėti, kas do siekis buvo šaukti šį seimą? Buvo manyta, kad ištikrųjų mes pešamės už tuščią maišą, o musų tėvynėje musų broliai kenčia ir musų priedermė yra šelpti kuodaugiausiai; mes-gi vietoje šelpti aukomis kenkiame, keldami su irutes.

Chicagoje yra didžiausis skaitlius lietuvių ir draugijų, tad ar negalima butų visoms sriovėms susilieti šion sąjungon ir ant vietos išrišti klausimą, sudarius komitetą ir sucentralizuoti darbą ir vietos iždą.

Ir štai dar sykį pasirodė, kad ištiesų neverta daugiaus nė pradėti tokio darbo. Partijos žmonės dėjo visas pastangas, kad viską suėmus savo globon; jie ir delegatų aibes prisiuntė: taip viena LSS. kuopa turinti 10 narių, visus ir atsiuntė. Matydami tai tautiškosios sriovės atstovai nesivarė ant to, bet dar stengiasi jiems pagelbėti: ką tik jie padavinėjo, tai šitie užtvirtino, by tik greičiau!

Tautiškoji sriovė ir net 2 S. L. A. apskritys skyrė savo delegatus ir manyta buvo, kad bus atsiekta lygybė visoms sriovėms ir parodysime, kad jau dabar esame vyrai. Tačiaus prie to nė prieiti nebuvo galima.

Gaila, kad mes dar esame nesuaugę!

Buvo įnešta dar vienas svarbus dalykas, butent — kad šitas dabartinis komitetas su visa valdyba užpirktų lotus svetainei statyti; na, o pinigų turi — 8 dol. skolos! Tikimasi, kad šis vienos sriovės komitetas greičiau nupirks lotą, bet... kapinėse. Nesinori spėlioti, bet galima taip manyti, visa tai matant. Betgi velijame geros kloties!

Vienas iš Buvusiųjų.

CICERO. ILL.

SLA. 194 kuopa per 1914 m. nors nedaug tepasirodė su darbais, bet vis nesėdėjo rankas nuleidus. Pavasario metu prisidėjo prie surengimo vakarų priėmimui p. Račiuno su krutomais paveikslais iš Lietuvos, kurie atnešė dvejopą naudą del SLA.: supažindino daug žmonių su SLA. ir keletą narių prisirašė. Surengė prakalbas paminėjimui sukaktuvių dešimts metų nuo atgavimo spaudos Lietuvoje. Kitaip ciceroniečiai nebutų turėję progos atminti ar paminėti kaip senai musų broliai Lietuvoje atgavo dvasišką peną. Nepamiršome prisidėti ir prie Prieglaudos Namo — paaukavome $15. Kad visi dėtume po mažai ir į daigtą, tai pasidarytų didelė suma. Darbavomės pagelbėdami surengti II apskričio išvažiavimą, kuomet nuimta ant krutomųjų paveikslų SLA. nariai. Tas paliks gyvą atmintį agitacijai S. L. A. Iškilus karei Europoje, bene pirmi tarp chicagiečių, užtėmiję laikraščiuose atsišaukimus rengties prie visuotinojo Seimo, prisidėjome prie II apskričio del sušaukimo Chicagos priešseiminio suvažiavimo. Tikėjomės ir troškome kuogeriausių pasekmių, bet veltui troškimas nuėjo.

Šios kuopos nariai pirmiausiai pakėlė klausimą tarpe Cieero lietuviškų draugijų, kad sušaukus visas į daigtą, idant galėtų pasiųsti delegatą į seimą Brooklynan. Tas įvyko su pagalba geros valios žmonių. Tikėjomės išrinkti delegatą, kuris atstovautų tautos reikalus, bet užsivilta. Prie kaštų padengimo prisidėjome su $5.00. Bet šios kuopos nariai drauge su visais ciceroniečiais nenustojo vilties: veikėme, susirišę į vieną kruvą gelbėjimui nukentėjusių karėje Lietuvos žmonių.

Prie kuopos per šiuos metus prisirašė 25 nauji nariai. Dikčiai pasidarbavo šie nariai: M. Šarka, K. Deveikis, V. V. Čėsna, J. Janulevičius.

Minėtiems broliams, kurie darbavosi 194 kp. ir viso SLA. labui, turim širdingai dėkuoti, velydami nenuilsimo ir naujos energijos į darbą ateinančiais metais.

SLA. 194 kp. pirmininkas,
P. Stankaitis.

CLIFFSIDE, N. J.

Šio miestelio lietuvių veikimas sparčiai varomas pirmyn. Ypač subruzdo jaunimas, kurio daugumą susispietusi prie SLA. 70 kp. Jie uoliai ėmėsi darbuoties apšvietos srityje. Taip, viename kuopos susirinkime buvo pakeltas klausimas įsitaisyti kningyną prie viršminėtos kuopos, kur butų galima gauti liuosame laike pasiskaityti naudingesnių kningų ir laikraščių. Tam sumanymui vienbalsiai šios kuopos draugai atjautė, bet, matydami, kad šiai kuopai vienai bus skaudu užlaikyti tokią įstaigą, tuo tikslu ėmė organizuotis Lietuvių Neprigulmingas Kliubas. Reikia tikėties, kad greitu laiku jis pasekmingai įvyks, nes tik pirmame susirinkime prisirašė į 30 narių ir išrinko valdybą: Pirm. — K. Stepoanviče, pag. — A. Bukaveckas, Sekrt. — S. Ruzgis, iždininkas — F. Stankeviče. Nutarta, idant šio Kliubo valdyba pasirupintų tuojaus su inkorporavimu ir kningynu, kurį užlaikys kartu su SLA. 70 kp. Taipgi nutarta po inkorporavimui užlaikyti ir vakarinę mokyklą, kur bus mokinama angliškos kalbos ir priruošiama prie ukėsystės popierų.

Pagirtina šio miestelio jaunuomenė už taip prakilnų sumanymą!

Patartina šio miestelio lietuviams vienyties ir prigulėti į pašalpos draugiją SLA. 70 kp. ir į šį Lietuvių Neprigulmingą Kliubą, ir tik tada galėsime pasakyti, kad ir mes rupinamės apšvieta ir visuomenės gerove.

Ellos Kazys.

LAWRENCE, MASS.

Šiuo rudeniu išvažiavo keli jauni vaikinai į Valparaiso mokyklą. Vienas jų, J. Strumskis, prigulėjo į SLA. ir TMD., dalyvavo prie lošimo lietuvių teatrų, skaitė „V. L.", „Ateitį", „Lietuvą" ir kitus laikraščius. Todel linkima jam gerų pasekmių!

Kiti irgi yra dori vaikinai bet man nėra tiek žinomi; nekurie vsai neprigulėjo prie minėtų drjų, o kiti net buvo priešingi, ypatingai SLA.

Žada ir merginų važiuoti į mokyklas.

Nuo kelių mėnesių čia apsigyveno Dr. Mikolaitis. Iš jo gydomųjų žmonių teko patyrti jį esant labai prielankiu — biedniems duodąs uždyką gyduoles ir „receptus" parašąs.

Porą kartų Dr. Mikolaitis laikė prakalbas, kuriose ragino lietuvius prie mokslo, vienybės ir tt. Girdėjome, kad ateityje Dr. Mikolaitis žada parengti keletą paskaitų apie užlaikymą šeimynų sveikatos, apie kudikių auklėjimą ir tt. Labai reikėtų tokių paskaitų šios vietos lietuviams!

Tankiai lietuvių grįčiose matyti kudikiai nesiprausę kelias dienas, apšašę, plaukai susivėlę, kaltunuoti, tuos pačius valgius valgo ir geria, ką ir tėvai ir tt.

Pas mus yra tokių žmonių, kad iš bedarbės priežasties neturi ko valgyti. Kiti kreipiasi į miestą, bet jiems liepia eiti į biednųjų namus...

J. Žukauskas.

SCRANTON, PA.

(Baisus atsitikimas. 13 žmonių užmušta.)

9 dieną gruodžio, 1914 m., Scranton, Pa., kada darbininkai eina prie darbo į mainas, 6.20 v. išryto, leidžiant žmones po žeme, nupuolė eleveitero apačia ir 13 mainierių nupuolė 300 pėdų į „šaftą" ir užsimušė. Vienas laikėsi rankomis dručiai už geležies ant eleveiterio, tai tas išliko gyvas. Užmušti yra šie lietuviai:

1. — **Antanas Šonas,** 22 metų amžiaus; pavienis; paliko 2 brolius, abu Scrantone; tėvai mirė Lietuvoje. Jis gyveno 1117 Blair ave.

2. — **Izidorius Grybas,** 36 m. gyveno 701 Court Str.; paliko pačią ir 4 vaikus: Ona 8 m., Juozas 6 m., Stasys 5 m., Antanas 2 m. Prigulėjo prie SLA. 30 kp.

3. — **Juozas Žalnierunas,** 37 m. 1336 Providence Road; paliko pačią ir vieną sunų Juozą 10 m., nebylį.

Konstantas Peckus, 50 m., 610 Court Str. Paliko pačią ir 8 vaikus: Marė 22 m., Ignas 19 m., Ona 16 m., Jieva 14 m., Simanas 8 m., Juozas 6 metų, Elena 4 m., Edvardas 1 metų.

5. — **Jonas Bubnaitis,** pavienis, 27 m., 741 Ferdinand Str. Jo tėvas Lietuvoje. Paliko brolį Pijušą, kurs jį ir palaidojo.

6. — **Kazimieras Tamkus,** 32 m., 1118 Stanton Str., paliko pačią ir 3 vaikus: Stasys 6 m., Simanas 4 m., Petronė 1 m.

7. — **Petras Tamkus,** 23 m., iš tos pačios grįčios, brolis Kazimiero. Jo tėvas yra miręs. Paliko vieną brolį Juozą, kurs jį ir palaidojo.

8. — **Antanas Grebliunas,** 32 m., 1516 Thackeray Str., paliko pačią ir 5 vaikus.

9. — **Vincas Balukonis,** 19 m. 306 Grove Str., paliko pusbrolį ir pusseserę; artesnių giminių čionai neturėjo. Tėvas Lietuvoje; palaidojo jo pusbrolis Petras Marleckas.

10. — Lenkas **Jonas Taraseviče,** 34 m., paliko pačią ir 5 vaikus: Jonas 10 m., Juozas 8 m., Paulina 6, Zofija 4 m., Stasys 2 m.

11. Vengras **Ivan Paslay,** 28 m., 911 MtVermont Str., pavienis; paliko seserį, kuri jį palaidojo; tėvai Austrijoje.

12. — **Ivan Mulyk,** 27 m., 610 Camerson Ave., paliko pačią, tik 3 mėnesiai kai vedęs.

13. — **Thomas S. Thamson,** 43 m., velšis.

Išliko gyvas lenkas **Martin Bolicki.**

Ta baisi nelaimė atsitiko ant Diamont Colliery, kuri priguli prie Deleware Lackawanna Western R. R. Co. Dabar eina tyrinėjimai. Kompanija jau susitaikė su Thomas S. Tamson'o paveldėjais.

Kompanija nori nutildyti ir musų lietuvius, kad jie nejieškotų atlyginimo už savo skriaudas, nors čia tik kompanijos kaltė iš visų pusių: ji peržengė įstatymus.

Už Ivano Muliako gyvastį jo pačiai siulo $2.000.00, bet jis to neima ir pareikalavo per teismą pilno atlyginimo.

Jei musų lietuviai butų protingesni ir už menką sumą, kiek kompanija nori primesti, nesitaikytų, bet reikalautų per gerą advokatą atlyginimo. Štai žinomi yra faktai, kad lietuvis Baltrus S. Yankus, New Yorke, M. Jurkoniui iš Luzerne, Pa., laimėjo $50.000.00, J. Andrušiui iš Giradville, Pa., — $25.000.00, P. Kaupui iš Brooklyno, N. Y. — $12.000.00 ir daugeliui kitų. Tad aišku yra, kad galima atjieškoti daug daugiau, negu kompanija pasiulo nelaimingiemsiems.

Dabar eina tyrinėjimai, ir iš kompanijos liudininkų matyti, kad jie visokiais budais stengiasi suversti kaltę ant darbininkų. Bet jei nukentėjusiųjų šeimynos nepasiduos kompanijai ir reikalaus pilno atlyginimo už savo giminių gyvastį, tai teisybė ims viršų ir kompanija turės atlyginti visiems po keliolika tukstančių!

Kl. Vilkeviče.

PRIEŠ PROTESTĄ p. „SENO KAREIVIO IŠ TWO RIVERS, WIS.

„Tėvynėje," No. 48, p. „Senas Kareivis" protestuoja prieš tą patį slapyvardį, „Senas Kareivis," sakydamas, kad jis tą slapyvardį vartoja jau nuo kelių metų, bet nenurodo, kaip senai jis jį vartoja, kokiuose laikraščiuose, po kokiais straipsniais, eilėmis ir korespondencijomis.

Todel aš, antrasis „Senas Kareivis," iš Pittstono, Pa., priverstas esmi parodyti, kaip senai aš tą slapyvardį vartoju ir kokiuose laikraščiuose po kokiais raštais pasirašinėjau bei pasirašinėju.

1. — „Laisvėje": No. 32—1912 m. po feljetonu „Uniforma,", No. 34 po feljetonu „Vestuvės," No. 39 po straipsniu „Kaip priimam savuosius ir kaip juos reikėtų priimti," No. 52 po feljetonu „Bakterijos," No. 58 po feljetonu „Vyrai, protestuokime," No. 68 po eilėmis „Nelaimingas senelis," No. 73 po straipsniu „Musų kalbėtojai," No 81 po straipsniu „Da apie musų kalbėtojus," No. 85 po straipsniu „Krikštynos," No. 86 po straipsniu „Da apie musų kalbėtojus;" taip pat ir po daugeliu kitų rašinėlių „Laisvėje."

2. — „Darbininkų Viltyje": No. 18—1913 m., po monologu „Mano medžioklė".

3. — „Tarkoje": No. 15—1913 m., po eilėmis „Kalnakasių gyvenimas."

Nemažai esmi rašinėjęs minėtu slapyvardžiu ir ,Keleivyje," kuriam ir dabar turiu pasiuntęs savo „Kareiviškus atsiminimus." Pastaruoju laiku pradėjau rašinėti ir „Tėvynėje," ką pastebėjęs p. „S. Kareivis" užprotestavo.

Kadangi p. „S. Kareivis" iš Two Rivers Wis., matydamas viršminėtuose laikraščiuose mano rašytus straipsnius, feljetonus, eiles ir korespondencijas, ramiai sau tylėjo, pasilaikydamas už savo (gal minėtų laikraščių neskaitė), todel šiuomi pranešu, kad visi viršminėtuose laikraščiuose tilpę straipsniai yra rašyti ne P. S. Kareivio iš Two Rivers, Wis., bet „Seno Kareivio" iš Pittston, Pa."

Užganėdinimui p. S. K. iš Two Rivers, Wis. aš prižadu pasirinkti sau kitą slapyvardį.

Senas Kareivis iš Pittston, Pa.

ŽINIOS APIE KARĘ.

TIES YPRES KANALU.

Labai pragarsėjo mažas, 10 mylių ilgio, Ypres kanalas, kurs jungia vakarų Belgijoje miestą Ypres su Yser upe; tuo kanalu, paprastai siųsta Anglijon cukrus ir sviestas. Kad užkariavus tą mažą kanalą, vokiečiai pražudė tukstančius geriausiųjų savo kareivių. Mat, užėmus tą kanalą, butų lengva prieiti prie jurų pakraščio, nuo kurio jau butų galima pasiekti ir Anglijos pakraščius.

Netol Merckenio ant kanalo yra nedidelis tiltas, kurio nė vokiečiai, nė talkininkai nenaikino; už tilto buvo sargo namelis. Tą namelį vokiečiai pavertė į tvirtovę. Talkininkai, pasirįžę vesti ataką, tarp Dixmude ir Ypres, turėjo butinai paimti tą tiltą. Pašaukta liuosnoriai; tuoj atsirado 400 liuosnorių, tarp jų buvo ir afrikiečių. Jie, po vadovyste jauno francuzo oficierio, nakčia 3 gruodžio, perėjo upę ir užpuolė namelį. Vokiečių šuviai tuojaus dalį tų žmonių paguldė; vienok jie priėjo prie namelio, kur vokiečiai, kaip įmanydami, užsibarikadavo ir šaudė per skyles ir langus. Francuzai įsiveržė per duris, apibėgiojo visą namą ir durtuvais bei peiliais mušėsi su vokiečiais, išskerdė juos visus, išskyrus keletą, kurie pasidavė nelaisvėn. Tokiu budu talkininkai atsiekė tiek, kad nustumė vokiečius nuo Ysero ir neprileis jų prie pajurio.

Vokietija visus kareivius, kurie buvo atliekami nuo karės Flandrijoje ir Francijoje, nugabeno į rytus, kad apgynus savo rubežių nuo rusų.

KARĖ LENKIJOJE.

Vokiečiai visas pastangas deda, kad perėjus rusų apginkluotas vietas paupiais Vislos ir Narevo. Sykį jie buvo pasiekę tas upes, bet likos nustumti atgal pirma, negu galėjo išbandyti didžiąsias Kruppo kanuoles. Dabar jie vėl visai arti priėjo prie Varšavos, bet dar nežinia, kokios bus pasekmės.

Svarbiausią vietą tarp Lodz ir Lowicz laiko vokiečių generolas Mackensen, o vokiečiai su austrais užpuola rusus Piotrkowo apielinkėje. Abi pusi yra labai nusilpnėjusios delei didelių nuostolių, kokius turėjo pakelti jau atsilikusiuose mušiuose apielinkėse Lodz, kur buvo didžiausie ir kruviniausie šios karės mušiai. Vokiečių ne-oficialiuose pranešimuose sakoma, buk rusai tuose mušiuose pražudę 150.000 žmonių, iš kurių nelaisvėn patekę 80.000. Iš kitos-gi pusės rusai skelbia, kad 100.000 vokiečių yra žuvę ir 20.000 paimta nelaisvėn.

Mušiai apielinkėje Lodz traukėsi nuo 16 d. lapkričio iki 5 d. gruodžio. Tarpais taip baisiai muštasi, kad veikė antsyk po 700 kanuolių per naktis ir dienas. **Užmuštųjų kareivių kunai nudengė visus laukus; kaikur lavonai gulėjo kruvomis po 4 ar 5 pėdas augščio.**

Rusų kareiviai iš Centralės Azijos, kirgizai, turko-totoriai ir baškirai, kaip pasakoja vokiečiai, mušėsi lyg velniai; po mušiui rasta nemaža lavonų, perkirstų nuo peties iki pilvui; tai tų Azijos kareivių darbas.

AUSTRIJOKAI SUMUŠTI SERBIJOJE.

Austrijokai ir vėl liko smarkiai sumušti Serbijoje.

Austrijokams suspaudus serbus ir užėmus jų sostapilę, rodėsi Serbija jau yra pražuvus. Bet čia tarp serbų iškilo didžiausis dvasios pakilimas. Savo senojo karaliaus Petro vedami, jie persilaužė per austrijokų eiles ir ėmė mušti į visas puses. Austrijokai turėjo traukties iš Serbijos.

Mušiuose tarp 3 ir 7 d. gruodžio mėnesio serbai paėmė nelaisvėn 121 oficierių ir 22.114 kareivių, be to paėmė 68 laukines kanuoles, 42 kulkasvaidžius, 8 mortaras, 10.000 šaudyklių, 59 vežimus su amunicija, 1.305 transporto vežimus, 10 ligonbučių vežimų, 4 ambulansus, 2 iždus ir 327 arklius.

Sakoma, kad Austrijos armijoje 4 čechų regimentai pakėlę maištą, atsisakydami kariauti priešais slavus; taip pat kalbama, buk Rosija kiek prigelbėjusi Serbijai.

ŽINIOS.

PRASIŽENGIMŲ PASIDAUGINO.

Chicago, Ill. — Municipaliai teismai pereitais metais išnagrinėjo 137.575 įvairių kriminalių bylų. Pagal prasižengusių rųšį šitaip padalinama: žmogžudžių—120 (1912 m. buvo 87, 1913 m.—103); vagysčių su įsilaužimu vidun — 1.856 (1912 m. jų buvo 1.151, 1913 m. — 1.320); šiaip vagysčių — 1.350 (1912 m. jų buvo 1.015, 1913 m. — 1.178); užpuolimų su ginklu rankoje — 1.748 (1912 m. jų buvo 1.327, 1913 m. — 1.458); smulkių vagysčių — 4.045, (1912 m. jų buvo 2.824, 1913 m. — 2.938); priimdinėjimas vogtų daigtų — 342 (1912 m. jų buvo — 167, 1913 m. — 202).

AMERIKOS ŽMONĖS BADAUJA.

Cleveland, O. — Didžiose Ohio valstijos kasyklose, kur siautė streikas, žmonės jau pradėjo badauti. Apie tai pranešama iš Barton, Ohio. Toje apielinkėje badauja suvirš 20.000 kudikių, nerokuojant suaugusiųjų. Jų visų paprastas maistas per pastaruosius 9 mėnesius — tai bulvės.

IŠTRUKO 5 LIUTAI.

New York, N. Y. — Ant 86 getvės teatre rodyta 5 dideli liutai. Kažkokiu budu žvėris ištruko iš klietkos ir puolė į visą minią žmonių, susirinkusių teatre. Minioje pakilo baisiausis sumišimas. Viena liutė štruko į gatvę ir pebloškė ant žemės 9-ių metų mergaitę. Liutę nušovė pribėgęs policiantas. Kitus liutus greitai suvarė į klietkas. Begainiojant liutus sužeista 6 žmonės; tarp jų 4 policmonai.

KRUVINAS LIETUS.

Goldingen, Kuršas. — Nesenai čia lijo kruvinas lietus. Tai antras toks atsitikimas nuo pradžios karės. Žmonės yra labai nusiminę ir persigandę.

SUIMTA SOCIALISTAI IR RADIKALAI.

Berlinan pranešama iš Petrograd, kad suareštuoti likos visi Valstybės Dumos atstovai socialistai ir radikalai, kurie nesutiko su valdžios pasirįžimu stoti į karę.

BOMBARDAVO ANGLIJOS PAKRAŠČIUS.

Vokiečių laivai bombardavo neapginkluotus Anglijos pakraščių miestus, nuo ko nukentėjo daugybė nekaltų žmonių. Užmušta daug vaikų. Dabar Anglijos valdžia suareštavo visus tų miestų apielinkių vokiečius, manydama, kad jie užsiimdinėją šnipinėjiman ir signalizuodavę vokiečiams, į kokius budinkus reikia šaudyti.

PAVYZDINGAS POLICMONAS.

Chicago, Ill. — Čia pasidavė dimisijon pavyzdingas policmonas, ištarnavęs policijoje 32 metu. Išeidamas iš tarnystės „tvarkos dabotojas" išsinešė sau ir gerą saują piningučių: per savo tarnystę jis susitaupė tiktai 120 tukstančių dolarių.

SULAIKĖ KONSULIUS.

Petrogradas. — Didesnė dalis Rosijos konsulių nesugrįžo iš Turkijos Rosijon. Dabar Rosijos valdžia paskelbė, kad visi Turkijos konsuliai bus sulaikomi Rosijoje, iki iš Turkijos nebus paleisti Rosijos konsuliai.

NAIKINA VOKIŠKAS IŠKABAS.

Ryga. — Pagal gubernatoriaus įsakymą panaikinta visos iškabos vokiečių kalba. Ištrinta taipgi vokiški parašai ant paminklo Herderui ir ant vokiečių teatro frontono.

Taip pat kalbama, kad ir Vilniuje Vokiečių gatvė bus pavadinta Vytauto gatve.

ŽUVĘ PRUSAI.

Berlinas. — Iki 30 d. lapkričio prusų žuvo šitiek: užmuštų—5.000 oficierių ir 90.000 kareivių; sužeistų — 1.100 oficierių ir 380.000 kareivių; žuvo be žinios — 1.100 oficierių ir 116.000 kareivių. Kitaip sakant, viso žuvo: oficierių — 7.200 ir kareivių — 586.000.

Wuertembergo ir Bavarijos armijų žuvusiųjų skaičius ir-gi yra ne mažas.

KAIZERIS SERGA.

Iš Berlino skleidžiama visokios žinios apie kaizerį: tai jis mirštąs, tai sergąs plaučių uždegimu, tai sveikstąs ir už kelių dienų jau keliausiąs į karės frontą. Dabar vėl skelbiama, kad jis sergąs kokia tai gerklės liga ir turėsiąs pasiduoti operacijai.

LIETUVOJE.

Kauno gub. pasienio mušiai. Sekmadienį lapkričio 2 d. po atkaklaus mušio, kuris truko nuo 8 valandos ryto ligi 6 vakaro rusų kariuomenė užėmė Prusijos pasienio miestelį Lauksargį šalymais Tauragės. (Ras. apskr.).

Po Jokubava ties Kretinga (Telšių apskr.) sumuštas vokiečių burys, kuris prieš tai buvo išplėšęs Parčauskio dvarą. Vokiečių užgrobtoji manta iš jų atimta ir atiduota Parčauskiui.

Nuo Alvito padangės. Alvito pabėgėliai, kuriems teko patirti pirmieji mušiai tarp rusų ir vokiečių pasakoja: „Pradėjo šaudyti į Alvitą iš didįžųjų armotų. Žmonės, pirma to kuningų suraminti, kad niekur nebėgtų, pavojui užėjus visi tuojaus su kuningais bažnyčion subėgo. Bet armotų šuviai tuojaus pradėjo griauti bažnyčią. Pradėjo žmonės sunkiai ir mirtinai sužeisti dejuoti. Kiti puolė laukan. Bet armotų šuviai sproginėjo ir ant šventoriaus. Čia tapo užmušta penki, septyni sužeisti. Likusieji puola paupio pakraštėn, vieni slėpdamiesi šaltam vandenyje, kiti prie pakriaušės prisiglaudę, laukė savo eilės.

Ant šventoriaus buvo užmušta viena moteris. Jos duktė, dešimties metų mergaitė, krito, klykdama ant motinos ir taip visą laiką išgulėjo, nors aplinkui sproginėjo armotų kulkos.

Pastebėtinas vieno kareivio-lietuvio karžygiškas pasielgimas. Tasai kareivis, kuomet dar rusų armija traukėsi iš Pruų, tapo sužeistas ir negalėdamas pabėgti, likosi Alvite ir persirengęs papaprastais rubais, visu vokiečių buvimo Alvite laiku čia slapstėsi. Prasidėjus šaudymui, kuomet pradėjo griuti bažnyčios sienos ir užmuštieji žmonės viduje ir ant šventoriaus, jisai, nieko neatbodamas, iš pačios ugnies nėšė sužeistuosius. Tik paskui nežinia kur tasai kareivis dingo: jis buvo kilęs iš Kauno gubernijos. Aptilus šaudymui išlindo žmonės iš savo lindynių. Išvydę užmuštuosius ir sužeistuosius savo artimuosius ir pažįstamus, pradėjo klykti ir šaukti.

Aptemus, kas galėjo, išbėgo beveik vienmarškiniai Vilkaviškio pusėn. Išbėgo ir senukas klebonas su vikaru. Klebonas gavęs proto ligą.

Vokiečiais, netaip, kaip Naumiestyje ir kitur, čia didžiai nesiskundžiama, bet žinoma ne be to — buvę visa ko.

Apskritai Kybartai, Virbalis, Alvitas ir Naumiestis, kaipo prie traktų, o be to visu laiku buvę ir dar tebesant mušių rajone, baisiausia nuterioti, išdeginti, išrausti ir išgriauti.

Iš šio gražiausio ir turtingiausio visos Suvalkų gub. kampo likosi viena dykuma!

Tik tiek žmonės save ramina, kad nuostoliai busią atlyginti, o Lietuvai turėsią suteikti liuosybę, — kokią —ir patįs gerai nežno — lai tuo, girdi pasirupina šviesuomenė.

(Iš „Liet. Žinių.")

Kaunas. Iš Rytų Prusijos pozicijų atvežta keletą burių sužeistųjų vokiečių. Apkasai anot „N. Vr." ties Virbalium esą padengti vokiečių kunais. Oficierių vokiečių armijoje išmušta esą 70 nuošimtis. Parvežta nelaisvių partija, tarp jų pasirodė darbininkai Vologdos fabrikų, kurie moka gerai rusiškai.

Seinai. Seinų vyskupą J. Eks. Antaną Karosą buvo suėmę vokiečiai ir norėjo pasilaikyti kaipo uždėlninką. Tuokart vienas kapitulos kanauninkų nuėjo pas vokiečių komendantą ir išreiškė norą pasilikti uždėlninku vyskupo vietoje, nes vyskupas sergąs ir jo suėmimas suerzinęs žmones. Vokiečių komendantas apsvarstęs kanauninko perstatymą nebeareštavo vyskupo ir visai atsisakė nuo uždėlininkų.

Liepojaus apšaudymas vėl atsikartojo 4 d. lapkr. rytą. Apie pusiau dešimtą, kad migla prasiskleidė ties Liepojum pasirodė vokiečių laivynas iš 2 kruizerių 10 minininkų ir keleto garlaivių. Dar apie 7 val. ryto pasigirdo 2 armotų šuviu, bet į juos nieks neatkreipė atidžios. Nuo dešimtos valandos prasidėjo jau nuolatinis šaudymas ir tęsėsi iki 3 val. Vokiečių laivynas paleido anot „L. Zeit." 700 šuvių, o anot kitų pasakojimų 900. Užmušta anot „L. Z." 9 žmonės, kiti gi sako, kad 20, sužeista 30—40 asmenų. Mokiniai liko paleisti iš mokyklų. Šaudyta iš pradžios į kariškąjį uostą, paskui į Naująjį Liepojų. Šuviai krito išilgai Lazaro gatvės ir uždegė aliejaus fabriką ir kerosino bosą. Geležkelio stoties apylinkėje pramušta: pasažierų stotis keliose vietose, pagadintas garvežis, šiltasai vagonas, vandenvedžio bokštas; pagedo elektros apšvietimas ir liko pakeistas žvakių šviesa.

Žymiai nukentėjo taipogi „Bekkero ir Ko." fabrikas ir dalis Aleksandro gatvės. Keli šuviai pataikę į žibintuvo bokštą, bet jo galutinai nesugriovė. Ties uosto ties vartais liko vokiečių nuskandinta trįs seni garlaiviai. kad užtvėrus kelią uostan. Dar pirmą kartą Liepojų bombarduojant vokiečių buvo nuskandinta ties įeiga Liepojaus uostan 6 seni anglų garlaiviai. Vienas iš vokiškųjų garlaivių buvo dabar užšokęs ant minos ir kaip pasakoja atvažiavęs iš Liepojaus, nuskendo, kitas buvo užvažiavęs ant sekliaus, bet liko nuo jo nutrauktas kitų dviejų garlaivių. Žmonės iš Naujo Liepojaus kraustėsi Senajin. Dalis išvažiavo iš miesto 3-ms traukiniais. Valdiškosios įstaigos užklausė savo vyriausybės kaip apsiversti, bet vakare atvyko gubernatorius ir liepė visiems pasilikti ant vietų. Tramvajai apie 1 val. buvo sustoję važinėti del elektros vielų sugadinimo. Žmonės vieni bėgo pasilėpti nuo krintančių jiems ant galvų bombų, kiti bėgo žiurėti mušio. Dabar visi jau nurimo. (Iš „Rygos Garso.")

Voikečiai pargrįžo į save. Po 23-čiai spalių dienai (sen. kal.) vokiečių kariuomenės šiapus sienos Lietuvoje kaipir nebeliko. Tiktai dar kelias dienas stengėsi priešininkas laikytis gana sustiprintose Virbaliaus pozicijose, Suvalkų gub.

Rusų kariuomenė pergalimai vis žygiavo pirmyn. Vokiečiai slinko gilyn savo žemėn.

Ligi 27-tai dienai spalių vokiečiai buvo išmušti iš Virbaliaus apygardos. Rusų kariuomenė daėjusi ligi Stalupėnų. Tuojaus užėmė rusai ir Galdapės miestą.

29-tą spalių dieną pranešama, kad po mušių Liko apygardoje rusai atmetę vokiečius į Mozurų ežerus. Į Rytus nuo Neidenburgo ties Mušakeno stočia rusų raiterija ugriębusi abazą ir suardžiusi porą geležinkelio tiltų.

Kaip matome, iš Lietuvos krašto karės perėjo Prusuosna.

Atstovas Yčas su inž. Šliogeriu mano pradėti leisti du kartu per savaitę laikraštį, vardu „Petrapilio Balsas." Laikraštis ypatingai rupinsis Rosijos miestuose gyvenančiais lietuviais.

Sintautai, Naumiesčio apskr. Žmonės ramiau atsikvėpė ir šviessenėmis akimis pažvelgė į gyvenimą, kai liko vokiečiai išstumti iš šio kampelio. Girdėdami apie baisias jų armotas ir galybę, žmonės protavo, kad Suvalkija pateksianti priešininkui. Bet virto kitaip: spaudžiami rusų kariuomenės, vokiečiai turėjo pasitraukti ir jau šiandien priešininkas nustumtas už sienos keliolika varstų; jau ir žvalgų (razjezdų) nebematyti musų pusėje; Sintautuose vaikščioja rusų sargybiniai.

Ilgai mušiai čjo ties Naumiesčiu, kuris ir-gi jau rusų rankose. Į šiaurius nuo Naumiesčio sudeginta keliolika ukininkų.

Naumiestis. Pirmutinis vokiečių darbas Naumiestyje buvo — tai kraustyti sankrovas, kurių nė viena neaplenkta Pirmiausia kareiviai rinkosi geresniuosius daiktus, o paskui Prusų gyventojai atvažiavę gabenosi savo pusėn. Apgraibstyta ir gyventojai. Iš miesto vokiečiai tiesė rankas į kaimus.

Nebuvo mieste namų, kur nebutų kareivių: gyventojai turėjo pasitenkinti kur kampeliu ar virtuve.

Už menkiausį daigtelį baisiai prie žmonių kabintasi. Štai kažkas nutraukė telefono vielą — tuojau už tai suėmė kuningus su vargonininku, grasydami sušaudyti, kuriuos, „nebaudę," išlaikė porą savaičių kaipo užstovus, nie kur neleisdami. Matydami tokį žiaurų vokiečių apsieidinėjimą, miesto gyventojai bėgiojo kur kas galėjo.

Oficieriai reikalaudavo nusiimti prieš juos kepures, „nepaklusniuosius" mušdavo.

Miesto viršininku buvo paskirtas rabinas.

Už paimtuosius daigtus nemokėta.

Žymesniuosius žmones persekiodavo: vieną kleriką sumušė, vieno studento ko nenušovė; apie prastų žmonių nuskaudimą ir minėti nereikia.

Buvo platinama įvairių lapelių su pasigyrimais vokiečių armijos laimėjimais, žadėjimu laisvės, kataliko-karaliaus ir tt.

Apskritai, labai žmonėms įgriso vokiečių kariuomenė — taip kad ir akis pražiurėjo belaukdami rusų ,kuriems atėjus buvo neapsakomai džiaugiamasi.

LIETUVIAI KITUR.

Maskva. Maskvoje įsteigta sužeistiems kareiviams lietuvių ligoninė, kurioje telpa 10 lovų. Tų 10-ties lovų įtaisymas parėjo 400 rub. Vidutiniai imant, viena lova užlaikyti per dieną kainuoja 66 kap. Išviso lietuvių ligonbutyje buvo 26 sužeistieji. Dabar ligonbutis pilnas, visos 10 lovų užimtos. Sužeistųjų tarpe yra 6 lietuviai. Ligonbučiui išlaikyti surinkta išsyk aukų 1.018 rub. 15 kap., gi kas mėnuo prižadėta įmokėti 196 rub. 50 kap., vienok nevisi teįmokėdavo. Iki šiol surinkta išviso 1.287 rub. 15 kap., iš šitos sumos jau išleista 632 rub. 33 kap. Lietuvių ligonbutis pradėjo veikti nuo rugpjučio 23 dienos.

Lietuvių koncertas Maskvoje. Lapkričio mėn. gale rengiama Maskvoje didelis koncertas-lekcija. Atstovas Yčas kviečiamas kalbėti apie tautinį lietuvių atgimimą. Prie dainų ir grojimo kviečiami p. Kipras Petrauskas, Imperatoriškųjų teatrų artistas, ir muzikas-kompozitorius St. Šimkus. Vakaro tikslas — pakelti lietuvių vardą svetimtaučių akyse. (Iš „Šaltinio.")

Laiškas į Redakciją.

DELEI p. T. PAUKŠČIO REZIGNACIJOS.

Gruodžio 11, 1914m.

49-me „Tėvynės" numeryje, Apžvalgos skyriuje, Redakcija išdėsto priežastis, del kurių rezignavo iš Lietuvos Šelpimo Fondo komiteto p. T. Paukštis. Kadangi Redakcijos išvedžiojimai vienur-kitur žymiai prasilenkia su tiesa, tai aš esmi priverstas prašyti jos duoti vietos gerbiamosios „Tėvynės" špaltose sekamiems-iems paaiškinimams.

„Tėvynės" Redakcija sako, kad L. Š. F. komitetas pasielgęs su p. Paukščiu tame fakte, kad Fondo komitetas paskyręs p. Šidlauską pirmuoju kasierium, o p. Paukštį — antruoju.

Tiesa, komitetas pirmam savo posėdyje tai padarė, bet tuo jisai **neprasižengė** prieš Seimo nutarimus.

Ką-gi Seimas nutarė apie iždininkus? Jisai nutarė, kad iždininkai butų du, ir kad piningai butų imami iš Fondo tiktai su jų abiejų parašais. Nėra abejonės, kad Seimas taip tardamas turėjo omenėje kontrolės dalyką: jisai norėjo taip sutvarkyti Fondą, kad ir tie, kurie rėmė p. Šidlausko kandidaturą, ir tie, kurie rėmė p. Paukščio kandidaturą, turėtų užtikrinimą, jogei piningai nebus suvartoti partyvišku budu. Bet apie kokią-nors iždininkų „lygybę" ar ką-nors panašaus, Seime visai nebuvo kalbėta.

Komitetas, vadinasi, turėjo pilną teisę padalinti funkcijas tarpe dviejų iždininkų, lygiai kaip ir tarpe kitų savo narių, taip, kaip jisai išmanė. Jisai paskyrė vieną iždininką pirmuoju ir nutarė pas jį laikyti piningus, idant pačiam komitetui butų patogiau kontroliuoti iždo stovį. Tiktai šituo **praktikos** žvilgsniu komitetas ir vadovavosi, o ne noru „ignoruoti" kitą iždininką.

Suprantama, kad komitetas galėjo pirmojo iždininko funkcijas pavesti p. Paukščiui, o ne p. Šidlauskui. Bet kodel butinai p. Paukščiui? Komitetas manė, kad pirmojo iždininko vieta labiaus pritinka Šidlauskui, kuris gavo Seime visgi daugiaus balsų už p. Paukštį, ir nepriklauso prie jokios partijos.

Suprantama, taip-pat, kad komitetas galėjo **padaryti ir taip,** kaip paskui patarė p. Račkauskas: neduoti „pirmybės" nė vienam iždininkui ir laikyti piningus pas juodu abu. Bet jam rodės, kad **praktiškumas iždo tvarkyme yra daug svarbesnis daigats, negu asmeniškos ambicijos,** — nes ištiesų, po to, kai tapo nutarta be abiejų iždininkų parašų neimti piningų iš Fondo ir siųsti juos per Lietuvių Mokslo Draują, tai jokio rimto argumento negalėjo buti prieš paskyrimą p. Šidlausko pirmuoju iždininku.

Vienok, kada komitetas patyrė, kad del šito dalyko gali kilti nauji kivirčai, tai jisai priėmė p. Račkausko propoziciją. Pasikalbėjęs su „Tėvynės" redaktorium, aš paprašiau Fondo sekretoriaus p-nios Račiutės-Hermanienės paleisti krivulę per Komiteto narius tikslu panaikinti pirmąjį nutarimą. Ji tai atliko, ir aš gavau pranešimą, kad komitetas tam sumanymui pritarė. Vienok čia išėjo keblumas su p. Paukščiu.

Seimas, kaip žinoma, paliepė abudu iždininku pastatyti po kaucijomis. Fondo komitetas nutarė, po kaucija pastatyti ir finansų sekretorių. Vienok, pareikalavus komitetui, kad tie nariai užsistatytų kaucijas, tatai išpildė tiktai p. Šidlauskas ir p. Dundulis, **o p. Paukštis kaucijos neužsistatė.** Komiteto sekretorius rašė p. Paukščiui du kartu, bet vis nieko negelbėjo. Pagalios gavęs apie tai žinią parašiau jam aš, kaipo Fondo prezidentas. Aš pareikalavau, kad p. Paukštis užsistatytų kauciją ne vėliaus kaip į dešimtį dienų, bet iš jo negavau **jokio atsakymo.** Vietoje to, pamačiau laikraščiuose jo rezignaciją.

Del tos priežasties, kad p. Paukštis nebuvo užsistatęs kaucijos, tai aš ir buvau priverstas, nežiurint to, kad komitetas nubalsavo laikyti Fondo piningus ne tiktai pas p. Šidlauską, bet ir pas p. Paukštį, — parašyti finansų sekretoriui, kad piningus jisai siųstų, koliai p. Paukštis neišpildys komiteto reikalavimo, tiktai p. Šidlauskui.

Taigi iš šito Jųs matote, kad ne komitetas ignoravo p. Paukštį, bet veikiau p. Paukštis komitetą.

Su tikra pagarba,

Kazimieras Gugis,
L. Š. F. Prezidentas.

ATSKAITA

Jovaro Ukio steigimo Komiteto Iždininko nuo 1 dienos Birželio 1913, iki 1 dienai Spalių 1914 m.

1 d. birž. 1913, piningų buvo $200.52

1. — Priimta nuo J. V. Vaškevičius, Pittston, Pa., aukavo: K. Kačergis 50 c., K. Samuolis 30c., J. S. Vaškevičius 25c., T. Paukštis 25c., A. Galinskas 25c., M. Riešutauskas 25c., K. Joneliunas 25c., V. Gradeckas 10c. ir J. Gervė, viso 5.00
2. — 126 kp. SLA. New York 10.00
3. — Priimta nuo P. Narvydo, iš Broklyn, N. Y., aukavo: .P Narvydas, J. Globis, A. Gabrys, B. Rimkus, A. Lapinskas ir S. Vaineikis po 50c. kožnas, viso 3.00
4. — Priimta iš 194 SLA. kp., Chicago, Ill., suaukotų tarpe S. LA. narių šeimyniškame pasilinksminime 22 d. birž., 1913 5.50
5. — Prisiųsta per P. Dėdyną, Worcester, Mass., paaukotų Lietuvos Sunų Draugijos iš Worcester, Mass. 10.00
6. — Priimta nuo Adomo Kisieliaus iš Marshfield, Ore. 1.00
7. — Priimta nuo Simano N N (pavardė neišskaitome) 1.00
8. — Prisiųsta per J. F. Juozuną, New Haven, Conn., nuo Lietuvių Kliubo $15.00 ir J. J. Vaitkevičiaus $2.00, viso 17.00
9. — Prisiųsta per A. Noburaitį, New Haven, Conn., nuo Didžiojo Lietuvos Kung. Vytauto draugijos 15.00
10. — Prisiuntė 219 SLA. kp., iš Roslyn, Wash. per A. Ilguną 5.00
11. — Prisiuntė 244 SLA. kp., Cheltenham, Pa. per S. J. Urbą 3.00
12. — Priimta nuo Jono Laučiškio, Ct. Brooklyn, N. Y., aukavo: Jonas Laučiškis, Jonas Šlikas po $1.00, Petras Dzikavičius, Juozas Genaitis, Saliomija Laučiškiutė — po 50c., Antanas Bulovas 25c. ir Kazimieras Mačionis 25c., viso 5.00
13. — Priimta nuo Mot. Šukštos, Caol Gate, Okla., aukavo: Mat. Šukšta, Juozas Valaitis, Vikt. Čekauskas, Alek. Karsukas, Jonas Stasiunas po 25c., Juozas Leveckis ir Juozas Bulokas po 10c., viso $1.65, atrokavus persiuntimą 5c. 1.60
14. — Iš 18 SLA. kp., Westville, Ill. 3.00
15. — Iš 178 SLA. kp., Cleveland, Ohio 5.00

Kuopos susirinkime suaukavo: J. Grite, Pr. Vertelis po 50c., J. Pečkaitis, Juozas Valiukonis, Kaz. Ramanauskas, Jurgis Kleiza, Jonas Gecevičius po 25c., Adol. Sirus 15c. ir Juozas Valiulis 10c., viso 2.50

16. — Prisiuntė A. Ilgunas, Roslyn, Wash. nuo Didž. L. K. Vytauto Draugijos 5.00
17. — Priimta nuo I. Jakavonio ir Jok. Kudrevičiaus, So. Boston, Mass., ... 2.00
18. — Priimta nuo A. J. Mosgers, Chicago, Ill. Suaukavo 25 kp. SLA. nariai 5.50
19. — Priimta nuo A. Ramanausko, Lawrence, Mass., nuo likusios vakarienės, surengtos Birutės Kliubo (moterų) $4.80, ten pat surinkta $8.45, viso 13.25
20. — Prisiuntė Pr. Bendorius, Westville, Ill., auka Šv. Petro ir Povilo draugijos 5.00
21. — Priimta nuo Uršulės Chester iš Richmond, Va. ... 1.00
22. — Priimta nuo K. E. Bertulio, Livingston, Ill., aukavo: K. E. Bertulis, P. Pocesiunas, Pov. Kateiva, Mik. Juozupaitis, Pr. Kateiva, Pr. Zaveckis ir Vl. Pikelis po $1.00, viso 9.00
23. — 103 kp., Johnston City, Ill., 2.00, Tam. Pačkauskas $1 ir Ant. Bajoras 50c., viso 3.50
24. — Priimta nuo Dr. A. K. Rutkausko, Chicago, Ill, aukavo: Amelija Balčiunienė $5.00, St. Valentinavičius $1.00, Ad. Zalatorius $2.00, Pr. Smilga $1.00 ir Kaz. Gasiunas $1.00, vi-

si Chicago, Ill., viso 10.00
25. — Prisiuntė S. Kišonis iš Phila., Pa., nuo Frankfurdo Lietuvių Kliubo 5.00
26. — Priimta nuo P. Vaičiulaičio iš Beloit, Wis. 1.00
27. — Prisiųsta iš Lincoln, N. H. aukotojų vardai: Po 50c.: J. Velička, Pr. Žilaitis, Jurgis Puidokas, Ant. Januška, P. Masaitis; po 25c.: Ant. Bakanas, Kaz. Majauckas, Kaz. Puidokas, Ant. Puidokas, Zosė Vincevičienė, Anufr. Illius, Ant. Trumpaitis, Kaz. Aleksa, Ant. Žilaitis, Juozas Kaunas, Juozas Bauras, Kaz. Miskunas; po 15c.: St. Jonaitis, viso $5.65, prisiuntimo lėšos 10c., viso 5.55
28. — Priimta nuo Kaz. Brazevičiaus iš Kenosha, Wis., aukavo draugystė Lietuvos Balsas 1.80
29. — Priimta nuo A. B. Strimaičio, New York, liekanos raštin. fondo, paskirtos J. U. įsteigimui 45.04
30. — Priimta nuo Dr. A. K. Rutkausko, Chicago, Ill., aukavo: Marijona ir Justinas Baltušiai 5.00
31. — Priimta nuo B. K. Balevičiaus, Chicago, Ill., aukavo: Stanisl. Kasparaitis ir Kaz. Satkauskas po $1.00 ..... 2.00
32. — Priimta nuo J. Večkio, Haverhill, Mass. 1.00
33. — Priimta nuo 35 SLA. kp., Wilkes-Barre, Pa. $5.00, susirinkime kuopos suaukavo nariai $4.65, DLK. Keistučio drja Wilkes-Barre, Pa. — $2.25, atskirus persiuntimo lėšas 15c., viso 11.75
34. — Prisiuntė S. Parednis, Herrin, Ill., nuo 102 kp. SLA. 5.00
35. — Priimta nuo Dr. A. K. Rutkausko, Chicago, Ill., aukavo: Juozas Likas, Jonas A. Svilius po $1.00, Jonas Gruinas $2.00 ir Juozas Savnorius $26.25 viso $30.25 (Trumpa $1.00, prisiųsta $29.25) 30.25
36. — Priimta nuo Jul. K. Guoko iš Rockford, Ill. surinktų iš Rockfordo jaunimo ... 2.25
37. — Priimta laike 28—29-to SLA. seimo, Waterbury, Conn. nuo Dr. J. Kaškiaučiaus, Newark, N. J. 20.00
Mažesnių aukų prisiųsta laike seimo 8.75
Nepaskirtų aukų, prisiųstų laike seimo 9.00
Iš SLA. Taut. Centų 18.54

Viso labo $517.30

Išmokėta 1913—1914 m. birž mėn.
20 d. išmokėta J. U. S. Komiteto sekretoriui V. K. Račkauskui, jo išlaidos nuo vasario iki 10 d. birž. 1913 m. (krasos ženkl., etc.) 43.03
20 d. už darbą I. B. Bronušui, prie išsiuntinėjimo garsinimų 18.65
Rugp. 20 d., 1913, „Tėvynės" spaustuvei už spaudos darbus 70.70

Išmokėta $132.38
Pribuvo 517.30
Išmokėta 132.38

1 d. spalių, 1914, piningų yra išde $384.92

Jonas Skritulskas,
J. U. S. Kom. iždininkas.

REDAKCIJON PRISIŲSTA.

Veidrodis No. 10. Turinys: Musų Publika — . Kurmis; Mimika — T. B.; Anglų Teatre — Ex—s; Švęskime Teatro Sukaktuvių šventę — J. Dagilis; Laikas ir Teatras; Pirmieji žingsniai lietuvių teatro Amerikoje — K. Baronas; Teatrališkoji Kronika.

Klara Zetkin. Moteris ir jos ekonominis padėjimas. Vertė iš vokiško Euphrosina. Išleista lėšomis Lietuvių Moterų Progresyviško Susivienijimo. Brooklyn, N. Y. 1914. Pusl. 61. Kainos nepažymėta.

P. Norkus. Velnio historija. Pagal V. Fišerį. Brooklyn, N. Y., 1914 Spauda ir lėšos „Vien. Liet.", 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y. kaina 20c

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

p. **A. Ramanauskas, Brooklyn, N. Y.** — Pereituose „T." numeriuose Tamstos polemiški straipsneliai negalėjo patilpti delei vietos stokos, o dabar jau per vėlu leisties į polemiką, nes Pild. Taryba suvažiavime, laikytame 13 d. gruodžio (protokolas tilps sekančiame „Tėv." numeryje), nutarė, kad SLA. ir jo organas turi užsilaikyti visai neutrališkai. Dabar mes esame pasirįžę laikyties tokio kelio, kokį užsibriežėme jau pirma ir koks yra, musų nuomone, tinkamiausis Susivienijimui (žiur. įžang. tsraipsnį „Tėv." N 51). Ar grąžinti?

Visiems, kam neatsakyta. — Sunaudosime vėliau visą, kas tik bus sunaudotina.

p. **A. Trimirka.** — Labai gerai. Ačiu. Lauksime.

p. **K. Jankowski, Melrose Park, Ill.** — Galite siųsti per bile kurį iždininką, nes abu yra visuomenės išrinkti. T. Paukštis 30 d. lapkričio užsistatė $15.000 kaucijos. Siunčiant aukas per T. Paukštį, reikia išrašyti Money Orderį arba čekį jo vardu ir pasiųsti Liet. Gelb. ir Auton. Fondų Finansų Sekretoriui J. O. Širvydui (120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.); siunčiant-gi per K. Šidlauską, čekis išrašoma jo vardu ir siunčiama Liet. Šelp.. Fondo Fin. Sekretoriui J. Dunduliui, Box 511, Danville, Ill.

p. **Kipšui.** — Protesto netalpinsime, nes „Naujienose" pasirašo „K. Kipšas."

SLA. KUOPŲ SUSIRINKIMAI.

Thompsonville, Conn., 113 kp. SLA. laikys pusmetinį susirinkimą 3 d. sausio, 1915 m., 1 val. popietų, J. Petkaus bute. Kviečiame visus draugus ir drauges atsilankyti užsimokėti prigulinčias mokestis ir kiekvienas atsiveskit naujų prisirašymui. Nauji draugai, kurie da esate neatsiėmę paliudijimų, meldžiu atsiimti.

Kp. Org. J. F. Makoveckas.

Farmington, Ill., 84 kp. susirinkimas bus laikomas pirmą nedėlią po pirmo, tai išpuola 3 d. sausio, 1915 m. Prašome, kad visi susirinktumete, nes bus metinis susirinkimas, bus renkama nauja valdyba. Kuris nepribus tai bus nubaustas pagal konstitucijos nurodymą.

84 kp. pirm.,
Stočkus.

76 kp., Brooklyn, N. Y. laikys mėnesinį susirinkimą subatoj, 9 d. sausio, 1915 m., svetainėje p. A. Millerio, 27 Hudson ave. Pradžia 7 val. vakare. Toj pačioj vietoj ir tam pačiam vakare bus prakalbos apie dabartinę Europos karę ir apie SLA. reikalus. Kalbėtojais bus pp. Mikolainis, Širvydas ir Liutkauskas. Pertraukose deklamuos mažos mergaitės sesers Biruta ir Aldona Petrauskiutės. Todel visi kuopos nariai privalote atsilankyti ir savo pažįstamus ir pažįstamas atsivesti ant viršminėto susirinkimo. Org. J. Laučiškis.

Byesville, Ohio, 145 kp. SLA. laikys metinį susirinkimą sausio 3 dieną, 10 val. išryto, visiems nariams žinomoj vietoj, pas Antaną Jokubaucką. Bus renkama kuopos valdyba ir daug kitokių svarbių reikalų yra. Meldžiu ne pamiršti ir naujų aplikantų atsivesti. J. A. Dominikaitis.

EXTRA! FARMOS! EXTRA!

Pranešu broliams lietuviams, kad aš apie Peacokc Michigan Little Maniste River Irons ir Wellston Michigan daugiau nebepardavinėju žemės-farmų pertai, kad toje apielinkėje geresnes jau pardaviau, o liko vien prastos, smielynai ir suskurę pušinukai ir šaltžemiai; todel ir turėjau pasitraukti į geriausias žemes ir perkėliau savo farmų agenturą į patį centrą didžiosios lietuvių kolonijos, kur yra geriausie turgai del farmerių, kur yra geriausios žemės. Ten žemė yra geresnė už Illinois, Ohio, Indiana ir Wisconsino steitus viena — turgais ir transportacija, o antra — javai pas mus geriau užauga, gali visokius sėti ir viską sodinti: viskas gerai auga. Ant laukų žemė yra molis su juodžemiu, arba molis maišytas su žvyru ir su smiležemiu, labai trąši. Laukai lygus. Keliai geri, daug jų užeini žvyrais piltų. Yra telefonų linijos; laiškus atveža farmeriams į namus. Vaikams yra visur mokslainės. Yra geri teatrai ir visokie parankumai, tik naudokis. — Scotville, Mich., yra pačių didžiųjų lietuvių farmerių kolonija. Aš vienas esu pardavęs 318 farmų lietuviams. Dabar perkėliau savo ofisą į lietuvių centralinį miestą Scottville, Mich.; tame mieste yra 2 Bankos, didelios mašinų ir visokių padarų krautuvės; yra warehouse, kuri superka iš farmerių javus, daržoves ir gyvulius; yra didžiausis fabrikas supakavimui produktų į kenus, kas atneša didžiausį pelną apielinkės farmeriams; yra surių, sviesto ir kitokių fabrikų. — Scottvilėje ir apielinkėje yra 5 katalikiškos bažnyčios ir tik 8 mylios iki kito miesto, kurs yra portavu miestu ir vadinasi Ludvington, Mich., iš kurio laivai plaukia kasdien tarp Chicagos, Millcaukees ir Manitowoo, Wis.; tad laivais galima nuvažiuoti tenai ir viską, ko reikia, nusipirkti; kelionė laivais yra daug pigesnė, negu traukiniais. — Norintieji atvažiuoti pas mane laivais iš Chicagos, Milwaukees ir Manitowoo, važiuokite laivu ing Ludington, o iš Ludingtono, nulipę nuo laivo, imkite traukinį į Scottville (tikėtas kaštuoja tiktai 17 centų); arba išlipę iš laivo, telefonuokite man, o aš pribusiu su automobilium ir nuo laivo paimsiu. — Kurie turite traukiniais važiuoti, tai tikėtus pirkite stačiai į Scottville, Mich., nes čia ateina daug traukinių (treinų). — Aš turiu apėmęs geriausių žemių pardavimui, turiu gatavų farmų ir tik pradėtų farmų ir dar neišdirbtų laukų; pas mane galite gauti visokio didžio ir ant visokių išmokėjimo išlygų, ant kokių kas norės. — Tiktai aš esu vienintėlis farmų Agentas, gyvenantis didžiausioje lietuvių farmerių kolonijoje, kurią suorganizavau Amerikoj. Kožnam esu prigelbėjęs išmokti Amerikos farmeriavimo, nes pats esu farmeris ir žinovas-ekspertas žemių. Dabar turiu parinkęs geriausių žemių, kur galės apsigyventi keli tukstančiai lietuvių ant puikių derlingų laukų, gražioj vietoj.

Lietuviai, kurie esate buvę žiurėti žemių-farmų kokiam nebutų Amerikos krašte, arba kad butumet buvę ir Michigane su kokiais agentais, arba ir prie manęs paties buvę ir nepirkę, atvažiuokite dabar pas mane: aš turiu dabar geriausios žemės su moliu ir juodžemiu. Atsiminkite, kad aš turiu kuogeriausias žemes prie geriausių traktų.

Atvažiuokite arba adresuokite šituo adresu:

ANTON KIEDIS,
Poeples State Bank Building,
Scottville, Mich.

PAJIEŠKOJIMAS.

Pajieškau kningvedžio (Bookkeeper'io) į korporatyvišką groserštor. Jei yra kur kokis lietuvis arba lietuvaitė išėję tą mokslą, turintie diplomą, malonėkite atsišaukti ant žemiaus padėto adreso:

A. Akramavičius,
311 South Avenue, Du Bois, Pa.
(Tegul neatsišaukia tie, kurie neturi diplomo, nes nebus priimti į tą vietą.)

GERIAUSIA PROGA!
TIKTAI PER TRUMPA LAIKĄ

Už numažintą fabriko kainą parduosim drukuojamas mašinukes, laikrodelius, laikrodžius ir kitokius daiktus. Užlaikome VICTOR ir kitokius gramofonus ir rekordus visose kalbose. Reikalaujame agentų, kurie norėtų pardavinėti laikrodžius, žiedus spilkas ir t. t. Gali uždirbti nuo $20 iki $50 į savaitę. Norėdami dasižinoti, prisiųskite už 2 centus markę.
ADRESUOKIT:
J. RACOV & K. J. KRAUCHELUN,
192 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

Susivien. Lietuvių Amer. Kningyne

galima gauti visokias kningas. Šičion paduodame surašą tokių kningų kurias vargiai kitur gausite.

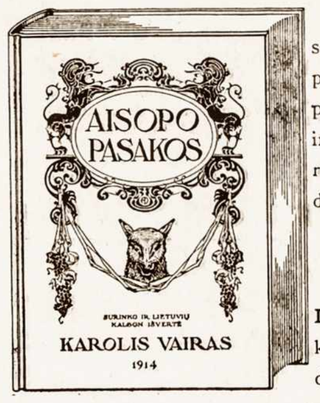

Aisopo Pasakos. 360 puslapių, su 110 paveikslų, 299 pasakų, su priedu iš 102 pasakų. Tinkami pamokinimai seniems, jauniems ir mažiems. Popieriniais apdarais $1.25, drutais drobiniais apdarais $1.50.

Ar visi žinot kas pasidaro **Nuo Degtinės?** Jeigu ne, tai nusipirkit dviejų veiksmų komediją ir dažinosit. Ši kningelė **tiktai 10c.**

LIETUVIŠKA CHRESTOMATIJA.

Tai yra rinkinys, susidedąs iš 38 pasakaičių ir 54 gražių eilių. Kas nėra skaitęs raštų proza ir eilėmis šių autorių? Štai jie: Atanazas, Arminas, Baranauskas, Bitė, Jakštas, Kudirka, Lileikis, Maironis, Rėža, Savasis, Šatrijos Ragana, Tatarė, Valančauskas, Vytautas, Žilinskas ir kt.

TURINYS.

Apysakos:

Aisopas, Erelis ir Želvė, Asilas, Avis ir Avinėlis, Erelis, Katė ir Šernas, Apie Motinos keikimą, Apie šv. Antaną, Aržuolas, Bezdžionka ir Lapė, Brička, Delko tavęs čia nėr? Elnis, Gervė ir Varna, Geroji Onelė, Įžeidimas, Neatbolnumas, Kvailas tikėjimas, Keidošių Onutė, Lapė ir Liutas, Liutas, Asilas ir Lapė, Melagis ir tiesą kalbąs, Melagis vaikas, Motina, Naminė ir laukinė peliukė, Nevienodas, Nauji metai. — Putpela ir jos vaikai, Paukščiai ir Kregždė, Paukščiai galvijėliai ir Šikšnosparnis, Piningai galvažudžiai, Prancė Paukštvanagis. Senelis ir Smertis, Kregždė ir Žiogas, Tėvas ir Sunus, Tėvas ir sunus II, Varna ir Lapė, Vilkas, Piemuo ir medėjas.

II. Eilės:

Ašaros tarp juokų. Ant Neapolio užtakos. Apie Vintą. Apleistas beturtis Ačiu. Ant najų metų. Arkliai. Bitė ir Šlapis. Brangiausis daigtas. Daina apie senovę. Daina praščiokėlio, nemokančio rašyti. Daina. Dievas. Garsas. Griekas. Godus šuo. Ilgas amžius. Į tėvynę. Keleiviai ir šunįs. Klausimas vaikelio, kur yra Dievas. Kur geriaus? Lietuvos giesmė. Lietuvos senovės paminėjimas. Lietuvos dainos. Laimė. Mano draugams. Mano gimtinė. Maldos už tėvynę. Meilė tėvynės. Miškas ir lietuvis. Mylėkimės. Musų silpnybė. Musų stiprybė. Padėk Dieve! Pasikalbėjimas giesmininko su Lietuva. Piemuo ir skruzdės. Prilipimas. Priešai. Rutų vainikas. Roda. Rokunda. Šv. Petras. Svajonė. Trakai. Tegyvuoj mus tauta! Viltis laimingų laikų. Vilnius. Varnai sudžiomis. Voras pas Perkuną. Žiemos rytas. Žiogas ir Angis. Žuvytė.

Šita kninga savo turiniu yra verta $5.00, bet mes ją parduodame už 40c. Susivienijimo nariams — už pusę čienios. Kas pasiskubins ją nusipirkti, tas džiaugsis, nes beliko jau tik pora šimtų. Šis apskelbimas bus paskutiniu, piningus galima siųsti krasos ženkleliais, šiuo adresu:

SEKANČIAS KNINGAS PAAUKAVO P. MIKOLAINIS, NAŠLIŲ IR NAŠLAIČIŲ FONDUI, PINIGAI BUS SKIRAMI TAM FONDUI

1. — **RODOS MOTINOM APIE AUGINIMĄ ŽINDOMŲ KUDIKIŲ.** Sutaisyta pagal Michailovą. Tilžėje, 1895 . Išleista M. Noveskio. 18 puslapių, kaina 5c., SLA. nariams 3c.
2. — **KĄ DARYTI, KAD SVEIKI BUTUME IR ILGAI GYVENTUME.** Vertė iš lenkų kalbos F. Antaniukas. Tilžėje, 1895 m. Išleido M. Noveskis. 32 pusl., kaina 10 c., SLA. nariams — 8c.
3. — **DANGAUS AUGŠTUMAS IR ŽEMĖS SENUMAS.** Anykščių Šilelis ir daugelis naudingų žinių. Sutaisė ir išleido P. Mikolainis. Tilžėje, 1903 m. 149 pusl., kaina 20c., SLA. nariams 15c.
4. — **VISAS SVIETAS.** Žemė, kalnai, vanduo, upės, žmonės, miestai, Kaip turėtumėm misti. Sutaisė ir išleido P. Mikolainis. Tilžėje, 1902 m. 156 pusl., kaina 20c., SLA. nariams 15c.
5. — **TRACHOMA, arba sergėkite akis. Prie Šviesos.** Sutaisė ir išleido P. Mikolainis. Tilžėje, 1904 m. 100 pusl., kaina 15c., SLA. nariams 10c.
6. — **PERSPĖJIMAS APIE ŠVENTĄ TIKĖJIMĄ, o ypatingai apie Jezaus Kristaus** Bažnyčią. Vilniuje, 1892 m. 63 pusl., kaina 10c., SLA. nariams 8c.
7. — **PASNINKAI LIETUVOJE.** Parengė K. Stkls. Išleido P. Mikolainis. Tilžėje, 1908 m. 16 puslapių, kaina 5c., SLA nariams 4c.
8. — **KELETAS ŽODŽIŲ APIE NEŽMONIŠKUS MASKOLIŲ DARBUS KRAŽIUOSE ir apie sudynimą Kražiečių Vilniuje.** Išleista M. Noveskio. Tilžėje, 1895 m. 15 pusl., kaina 5c., SLA. nariams 3c.
9. — **DIEDAI IR GRAŽINA.** Poėma. Parašė Adomas Mickevičius. Vertė Jr. Jonas. Plymouth, Pa., 1899 m. 61 pusl., kaina 25c., SLA. nariams 13c.
10.—**EUROPOS ISTORIJA.** Parašė Edward A. Freeman. Iš anglų kalbos vertė J. Andžiulaitis. Su žemlapiu. Plymouth, Pa., 1891 m. 319 pusl., kaina 25c., SLA. nariams 13c.
11. — **KELIONĖ Į EUROPĄ.** Parašė Jr. kn. J. Žilinskas. 52 pusl., kaina 10c., SLA. nariams 5c.
12. — **KONRADAS VALENRODAS.** Poėma. Parašė Adomas Mickevičius. Vertė Jr. Jonas. Plymouth, Pa., 1899 m. 24 pusl., kaina 15c., SLA. nariams 8c.
13. — **LIETUVIŠKA CHRESTOMATIJA.** Shenandoah, Pa., 1901 m. 173 pusl., kaina 40c., SLA. nariams 20c.
14. — **NAŠLAITĖ.** Drama keturių veiksmių, septyniuose atidengimuose. Parašė M. Valinčius. So. Boston, Mass., 1909 m. 22 pusl., kaina 10c., SLA. nariams 5c.
15. — **PETRAS ŽEMAITIS.** Graži apysakėlė del Lietuvos vaikelių. Lietuvių kalbon išguldė T. Astramskas, Plymouth, Pa. 1900 m. 69 pusl., kaina 20c., SLA. nariams 10c.
16. — **KRAŽIŲ SKERDYNĖ IR JOS PASEKMĖS.** Paminklas del Kražių nuo Amerikos Lietuvių. Parašė kun. J. Ž. 77 pusl., kaina 15c., SLA. nariams 8c.
17. — **LIETUVIŠKAI-TRAKIŠKOS STUDIJOS.** Parašė Dr. Jonas Basanavičius. 1898 m. 123 pusl., kaina 75c., SLA. nariams 38c. (su Dro J. Basanavičiaus paveikslu).
18. — **NUO DEGTINĖS.** Komedija. dviejuose aktuose. Parašė L. N. Tolstoi, lietuvių kal- 19 pusl., kaina 10c., SLA. nariams 5c.
19. — **APIE SVEIKATĄ. Pasikalbėjimas Motinos su vaiku.** Parašė Amerikos Lietuvių Daktarų Draugija. New York, N. Y., 1913 m. bon vertė V. K. R. New York, N. Y., 1911 m. 16 pusl., kaina 10c., SLA. nariams 5c.
20. — **LIETUVIŲ TAUTOS PADĖJIMAS RUSŲ VIEŠPATYSTĖJE.** Grafo Lelivos sociologiškas piešinys. Shenandoah, Pa., 1896 m. (Rusų kalboje). 128 pusl., kaina 50c.
21. — **KO MUS MOKINA ŽVAIGŽDĖS?** džiama Susivienijimo Lietuvių Amerikoje, išei- Pagal pasakojimą Jono Naživino parašė K. Stiklelis. Išleido J. Nenius. Philadelphia, Pa., 1909 m. 32 pusl., kaina 10c., SLA. nariams 8c.
22. — **RYGIŠKIŲ JONO LIETUVIŲ KALBOS SINTAKSĖ. Pirmoji dalis.** Seinai, 1911 m. 102 pusl., kaina 75c., SLA. nariams 50c.
23. — **POLITIŠKOJI EKONOMIJA. Kas ji yra ir ko mokina.** Parašė ir išleido V. K. Račkauskas. Philadelphia, Pa., 1909 m. 84 pusl., kaina 25c., SLA. nariams 20c.
24. — **KUN. A. BURBA. Jo gyvenimas ir darbai.** Mažas paminklas nuo SLA. Parašė Jr. Jonas, 1898 m. Pusl. 29, kaina 20c. SLA .nariams — 10c.
25. — **KOMPLETAI MĖNESINĖS „TĖVYNĖS"** 1896, 1897, 1899, 1909, 1910, 1911, 1912 metų, po 50c., SLA. nariams — po 25c. **na kas pėtnyčia.**

Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose $1.00
Kitose viešpatystėse $1.50

Gausi auka. P-as T. Astramskas paaukavo Prieglaudos Namui ir Jovaro Ukiui 200 egzempliorių kningų: 100 egz. **„Apšvietos" ir 100 egz. „Maineris ir Lėberys".**

Ar žinote, ko tos kningos yra vertos? Jei kas pardavinėtų jas pagal vertę tilpusių jose raštų, tai vargiai galėtumėt jas už piningus nupirkti, nes jose telpa daugybė naudingiausių žinių ir straipsnių, o ypatingai **„Apšvietoje".**

1. — **„APŠVIETA"** — tai mokslo ir literaturos periodinis leidinys, ėjęs 1892 ir 1893 m. „Apšvietą" redagavo žinomas amerikiečių lietuvių veikėjas d-ras Šliupas, leido-gi „Lietuvių Mokslo Draugystė Amerikoje". **„Apšvietoje"** rasi straipsnius iš historijos, iš visuomenės mokslų, iš gamtos mokslų; rasi gražias apysakas, rasi puikias eiles, rasi gerą kritiką tuokart spausdintų musų kningų, rasi dailią ir rimtą peržvalgą anuometinio Lietuvos ir Amerikos lietuvių gyvenimo. Daug iš **„Apšvietos"** pasimokinsi, daug suprasi, daug išmintingų dalykų galėsi papasakoti ir kitiems. **„Apšvieton"** rašė straipsnius d-ras J. Šliupas, Gužutis-Fromas, Lingis ir kiti. **„Apšvietos"** kompletas susideda iš 780 puslapių spaudos ir jo čienia yra toki: be apdarų — 50 centų, su apdarais $1.00.

2. — **MAINERIS IR LĖBERYS, keturi nedėldieniniai pasikalbėjimai mainerio su lėberiu. Su pavekslėliais. Parašė T. Astramskas. Išleista kaštais Minersvillės Lietuvių, 1898 m. Shenandoah, Pa., 60 puslapių, čienia — 15c.**

Reikalaudami kningų ir siųsdami piningus, prenumeratą, kreipkitės šiuo adresu:

A. B. STRIMAITIS,
307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

Karė Europoj užgrėbė musų Tėvynę Lietuvą. Lietuva=mušio laukas.

Musų tėvai, giminės gyvena ten, mes norime žinoti, kas su jais ten dedas.

NAUJIENOS

NAUJIENOS

"Naujienų" Armija 18-tos gat. distrikto, Chicagoje.

"NAUJIENOS"

Pirmas Lietuvių Dienraštis

Kasdien paduoda vėliausias žinias apie karę ir kitus atsitikimus Lietuvoje, Amerikoje ir kitur. Visuomet pilno įdomių straipsnių.

Savaitinės "Naujienos" ir toliau galima im atskirai nuo dienraščio.

Dienraščio kaina:		Savaitraščio kaina:	
Metams	$5.00	Metams	$1.50
pusei metų	3.00	pusei metų	.80
3 mėnesiams	1.75		
2 mėnesiams	1.25		

Tuojaus užsirašykite Dienraštį arba Savaitraštį "Naujienos". Adresuok:

"NAUJIENOS"
1840 S. Halsted St., = Chicago, Ill.

SLA. PILDOMOSIOS TARYBOS ADRESAI:

Prez. F. ŽIVATKAUSKAS,
310 W. Market Str., Scranton, Pa.
Sekrt. A. B. STRIMAITIS,
307 W. 30th Street, New York, N. Y.
Vice-Prez. P. MIKOLAINIS,
120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.
Ižd. T. PAUKŠTIS,
13 Mill Street, Pittston, Pa.
Iždo Glob. K. VARAŠIUS,
... and Carson Str., Pittsburgh, Pa.
T. ASTRAMSKAS,
943 So. 2nd Str., Psiladelphia, Pa.
Dr. Kvot. J. ŠLIUPAS, M. D.,
1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

ADRESAI SLA. KOMISIJŲ:

Kontrolės Komisija:
J. AMBRAZIEJUS,
120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.
J. BENDORAITIS,
P. O. Silver Creek, Pa.
J. M. VOKIETAITIS,
163 E. Street, New Haven, Conn.

Įstatymų Komisija:
F. P. BRADCHULIS,
312 So. Halsted Str., Chicago, Ill.
A. A. ŠLAKIS,
3255 So. Halsted Str., Chicago, Ill.
K. GUGIS,
124 W. 35th Str., Chicago, Ill.

Finansų Komisija:
J. SKRITULSKAS,
26 Broad Str., New Britain, Conn.
A. BIERŽINSKAS,
4600 So. Paulina Str., Chicago, Ill.
M. J. DAMIJONAITIS,
903 W. 33rd Str., Chicago, Ill.

Apšvietos Komisija:
J. ŠERNAS,
3252 So. Halsted Str., Chicago, Ill.
Dr. J. ŠLIUPAS,
1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.
J. BANIULIS,
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Labdarybės Komisija:
K. JURGELIUNAS,

Teismo komisija:
J. O. ŠIRVYDAS,
120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.
K. KARSOKAS,
37 Wilford Str., Pittston, Pa.
O. BOBINIENĖ.
40 W. Porter Str., Waterbury, Conn.
366 Broadway, So. Boston, Mass.
T. RATKEVIČIUS,
52 Spring Str., Union City, Conn.
B. K. KONDRATAVIČIUS,
Box 57, Wall, Pa.

Imigrantų Komisija:
V. AMBRAZEVIČIUS,
187 Ferry Str., Newark, N. J.
K. VILKEVIČIUS,
120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.
S. JANKUS,
350 Newark Ave., Hoboken, N. J.

Kankinių Šelpimo Komisija:
V. J. ŠLIAKYS,
38 So. Bower Str., Shenandoah, Pa.
V. K. RAČKAUSKAS,
307 W. 30th Str., New York, N. Y.
Dr. A. K. RUTKAUSKAS,
2302 So. Leavitt Str., Chicago, Ill.

Prieglaudos Namo Komisija:
T. ASTRAMSKAS,
934 So. 2nd Str., Philadelphia, Pa.
A. IVAŠKEVIČIUS,
315 W. Broadway, So. Boston, Mass.
M. A. ŠARKA,
2410 So. 47 Ct., Cicero, Ill.

Apart Seimo rinktos komisijos paskirti šie nariai prie Prieglaudos Namo komisijon:
P. KIBORTAS,
4611 So. Paulina Str., Chicago, Ill.
AL. STEPONAITIS,
184 Atkins Ave., Brooklyn, N. Y.
F. NAIKELIS,
178 Ludlow Str., Stamford, Conn.
R. KARUŽA,
2810 Richmond St., Philadelphia, Pa.
M. URLAKIS,
1939 Sedgewich Str., N. S. Pittsburgh, Pa.

Kosulys ir Šaltis,

gerklinių išsišakojimų uždegimas, kokliušas, gerklės skaudėjimas, užkimimas ir krupas, — tuojaus prašalinama vartojant

SEVERA'S BALSAM FOR LUNGS

(Severos Balsamą Plaučiams)

Tatai yra labai naudinga gyduolė nuo kroniško gerklės uždegimo, ką galima pastebėti iš žemiaus talpinamo ir nesenai aplaikyto laiško.

"Labai esu užganėdinta iš Severos Balsamo Plaučiams. Aš kentėjau nuo sunkaus kosulio ir kroniško gerklės uždegimo, bet suvartojus dvi bonkutes Severos Balsamo Plaučiams, kosulys išnyko, ir vėla, pradėjęs savo svarumą atgauti, jaučiuosiu labai gerai. Malonėkite pagarsinti šį laiškelį, idant ir kiti dasižinotų apie veiksmingumą Severos Gyduolių."
John Balok, Page, N. Mex.

Nesakykite "Aš noriu ko-nors nuo kosulio." Reikalaukite Severa's Balsam for Lungs ir neimkite užvaduotojų.

Kaštuoja 25 ir 50 centus. Gaunamas kiekvienoje aptiekoje.

Ar turite kopiją

Severos Liet. Kalendoriaus 1915 m.

Jeigu ne, pareikalaukite nuo aptiekoriaus arba rašykite tiesiog mums

Greta to męs rekomenduojame nuo kosulio ir šalčio

Severa's Cold & Grip Tablets

(Severos Plotkeles nuo Gripo ir Peršalimo).

Kaštuoja 25 centus.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

Apgarsinimas

ADVOKATO

BALTRUS S. YANKAUS RODA.

Kurie paduodate man, ar esate padavę provas už giminių smertį ar savo koliestvą prieš mainas, geležinkelius, fabrikus, kompanijas ir tt., rašydami man, aprašykite kuoplačiausiai apie atsitikimą pirmutinėje gromatoje kaipo kaltę, laiką, vardus kompanijų, brekerių ir vietų, savo ir savo familijos vardus ir adresus. Paduodant provas, nekanečnai jums reika permainyti gyvenimo vietą.

Visokias provas už koliestvas vedu, taipgi kitiems advokatams mačinu; apdirbu punktus provų sudinimui ir apeliacijoms; imu provas pragrajintas kitų advokatų, labjausiai prieš mainas, jeigu greitai atsišaukiat; taipogi imu provas kur sukolečina per neapsižiurėjimą mainierių arba kitų.

B. S. YANKAUS,
Advokatas
154 Nassau St., New York, N. Y.

GERA PROGA.

GRAMATIKA	angliškos kalbos mokintis be mokintojo (apdaryta)	$1.00
VAIKŲ DRAUGAS	arba kaip mokintis skaityt ir rašyt bemokintojo	15c.
ARITMETIKA	mokintis rokundų be mokintojo su paveikslais (apdaryta)	35c.
NAUJAS BUDAS	mokintis rašyt be mokintojo	10c.
	Viso	$1.60

Kas atsiųs iškirpęs šitą apgarsinimą iš "Tėvynės" ir $1.00 per Money Order, tai gaus visas 4 kningas ant 60 c. pigiaus.

P. MIKOLAINIS, Box 62 New York, N. Y

Pirmos Klesos
POTOGRAFISTAS
IMPERIAL PHOTO STUDIO
395 8-th Ave. tarp 29 ir 30 gatvių
NEW YORK, N. Y.
Atnaujinu ir padidinu senus Paveikslus
Ant pirmų lubų. Atdara nedėlicmis.

Tel. Canal 4052
A. K. RUTKAUSKAS, M. D.
2302 S. Leavitt St. Kamp. 23čios gatvės
Chicago, Ill.

Vienatinė lietuviška
APTIEKA
Nebraskos Valstijoi.

Sutaisau receptus su didžiause atida, nežiurint, ar jie Lietuvos daktarų ar Amerikos. Gyduolių galit gaut kokios tik pasaulyj vartojas. Galit reikalaut per laiškus, o aš prisiųsių per expresą.

Aptiekorius ir Savininkas
JONAS A. GENAITIS
351 S. 32-nd St. So. Omaha, Neb.
Ties pat lietuviška bažnyčia

Amerikos Lietuvių laikraščiai.

Jaunoji Lietuva

Vienintėlis savo rūšies 64 puslapių Iliustruotas mėnesinis Lietuvių laikraštis.

Jame dedama geriausi moksliniai straipsniai ir geriausios apysakos.

Kalba gryna, graži ir suprantama. Jei nori smagiai ir naudingai laiką praleisti skaityk **Jaunąją Lietuvą.**

Kaina metams $3.00; pusei metų $1.50; vienas numeris 25c.

Užsisakyk tuojaus:
"JAUNOJI LIETUVA"
4611 S. Paulina St. Chicago, Ill.

"DARBININKŲ BALSAS" Pasaulio Pramonijos Lietuvių Darbininkų I. W. W. Unijos Organas, Leidžiamas Kooperatyvės Bendrovės iš Baltimorės, Md.

"DARBININKŲ BALSO" Credo yra: Laisvė, Lygybė ir Brolystė per Mokslą, Pažangą ir Tiesioginį Veikimą.

"DARBININKŲ BALSUI" rupi ir rupės: Nušviesti darbininkų reikalus, nurodyti jų tikrą padėjimą ir parodyti tiesiausius kelius išėjimui iš dabartinio jų padėjimo.

Kas tik už algą dirba ir pagerinimo buvio trokšta sau ir saviesiems, negali apsieiti neapsipažinęs su dalykais gvildenamais "Darbininkų Balse."

"DARBININKŲ BALSO" kaina metams Suv. Valstijose 1.50c. Vienam numeriui 5c. Šešiems numeriams 25c. Kanadoje ir Meksikoje metams $2.00. Užsenyje metams $2.50c.

Visokiais reikalais kreipkitės šiuo adresu:

"DARBININKŲ BALSAS"
859 Hollins Street, Baltimore, Md.

"Amerikos Lietuvis"

Naujas, bepartyvės pakraipos, žinių, politikos, mokslo ir dailės savaitinis laikraštis. Talpina daugybę žinių ir šeip naudingų pasiskaitymų. Išeina ketvirtadieniais Worcester, Mass.

Kaina metams tik $1.50, pusei metų 75 centai.

Vieną nummarį pažiurėti sųnčiame už dyką.

RAŠANT MELDŽIAME PADUOTI AIŠKIUS ADRESUS.

M. PALTANAVIČIA,
15 Millbury Street, :-: WORCESTER, MASS.

UŽDĖTA 1886 m. JAU 29-TI METAI

VIENYBE LIETUVNINKU

Visuomenės, literaturos ir politikos savaitinis laikraštis

Seniausias lietuvių laikraštis Amerikoje.
Išeina kas Sereda.

Laikraštis "Vienybė Lietuvninkų" 12-kos puslapių, didelio formato, redaguojamas gerų redaktorių, talpina raštus geriausių raštininkų ir visuomet telpa visokių žinių iš Didžiotios Lietuvos, Prusų arba Mažosios Lietuvos, Amerikos ir abelnai viso pasviečio.

"Vienybės Lietuvninkų" prenumerata Suvienytose Valstijose Šiaurinės Amerikos:

Metams $2.00, pusei metų $1.00

Kanadoj ir Meksike:

Metams $2.50, pusei metų $1.25

Rusijoj, Lietuvoj ir kitose užrubežinėse viešpatystėse:

Metams $3.00, pusei metų $1.50

Užsirašyti Vienybę Lietuvninkų galima visada.

Užsirašant "Vien. Liet." reikia drauge ir prenumeratą siųsti per pačto Money Orderį arba pinigai registruotam laiške, adresu:

J. J. PAUKŠTIS & CO.
120-124 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

25 metų Jubilėjinis numeris 10 c.
Rašyk greitai, o paprastą numerį gausi dykai.

Du-kart nedėlinis laikraštis

„SAULĖ".
IŠEINA KAS SEREDA IR PĖTNYČIA.

Prenumerata kaštuoja:
Amerikoje: metams $2.50, pusei metų — $1.25.
Europoje: Rosijoje ir Lietuvoje — $3.50, Anglijoje ir Škotijoje 15 š. Prusuose — 15 m.
Rašyk tuojaus, o gausi vieną numerį dykai.

W. D. BOCZKOWSKI & Co.,
520—522 W. South St., Mahanoy City, Pa.

Ar skaitei kada laikraštį „Lietuvą"? Gal nežinai kur ją gauti?

„LIETUVA"

Eina jau 21 metus Chicago, Illinois kas Pėtnyčia ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumerata kaštuoja metui tik **$2.oo, pusei metų $1.oo.**

Rašyk adresu:

A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted Str., Chicago, Ill.

AR SKAITAI „LAISVĘ"?

Jeigu dar neskaitei, tai tuojaus užsirašyk arba pareikalauk vieno numerio pažiurėjimui.

„LAISVĖ" yra didžiausis darbininkų laikraštis, nes dabar eina dvigubai padidinta, t. y. 8 puslapių. „Laisvė" išeina 2 sykiu per savaitę todel paduoda naujausias žinias iš viso pasaulio.

„LAISVĖJ" telpa daug naudingų straipsnių, eilių, apysakų, juokų ir įvairių patarimų. Apart to, yra įvestas speciališkas skyrius del moterų.

„LAISVĖS" kaina tik $2.oo metams, pusei metų — $1.oo. Užsienyj metams — $3.00.

NELAUK ilgai, nes vėliau kaina rasi bus padidinta.

Adresuok šitaip:

„LAISVĖ",
183 Roebling Str., Brooklyn, N. Y.

Visi užsisakykite
AMERIKOS LIETUVIŲ DIENRAŠTĮ
„KATALIKĄ."

Dienraštyje „Katalike" žinios tilps daug greičiau ir plačiau; į visus pajudintus musų gyvenime klausimus kuoplačiausiai atsiliepsime. Dienraštis „Katalikas" yra bepartyvis laikraštis ir prisilaikys ramaus kulturinio darbo, nesistengdamas kenkti nei vienai, nei antrai pakraipų pusei. Todel dienraštyje „Katalike" bus galima aiškiai ir plačiai nušvesti lietuvių, o ypač Amerikos naujokynuose gyvenančių, S. Valstijų ir kitų šalių gyvenimas, paduoti kuodaugiausia žinių iš Europos karo lauko ir visuomenės gyvenimo. Dienraščiui „Katalikui" užvis labausiai rupės tik lietuvių kulturinis kilimas ir jų gerovė. Bet nebus vietos tautiškai neapykantai. Dienraščio „Kataliko" tikslas — kelti tarpe lietuvių apšvietimą, siekis — lietuvių gerovė ir augščiausias kulturinis laipsnis. Taigi, kas prijaučia musų tikslams ir siekiams, kam rupi kulturinis Amerikos lietuvių kilimas, tas privalo užsisakyti Amerikos Lietuvių Dienraštį „Kataliką". „Kataliko" dienraščio kaina sekanti: **Suv. Valstijose ir Canadoj, metams — $5.oo, pusei metų — $3.oo, trims mėnesiams — $1.75. Užsienyje, Europoje ir kitur: metams — $7.oo, pusei metų — $4.oo.**

Prenumeratą siųsti šiuo adresu:

„KATALIKAS"
AMERIKOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS,
3249 So. Morgan Street, Chicago, Ill.

AR SKAITEI LAIKRAŠTĮ
„ATEITIS?"

Jeigu ne, tai tuojaus užsiprenumeruok ar pareikalauk vieno numerio pažiurėjimui, kurį šiunčiame dykai.

ATEITIS pasižadėjusi tarnauti jaunimo reikalams ant tiek, kiek musų jaunimas to reikalus.

ATEITIS yra 8 puslapių laikraščio didumo ir kainuoja tik $1.50 metams ir 85c. pusei metų. Į Lietuvą ir kitas užrubežines viešpatijas — $2.00 metams ir $1.25 pusei metų.

ATEITYJE telpa daug žinių iš viso pasaulio ir vėliausi visokių atsitikimų paveikslai.

Adresas:
„Ateitis,"
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

TIK IKI NAUJŲ METŲ!

„VEIDRODIS" — mėnesinis, iliustruotas žurnalas, pašvęstas teatro ir scenos reikalams.

Kaina metams — $2.ee; pavienis numeris —20c.

„VEIDRODŽIO" visi numeriai 1914 m. gaunami su prisiuntimu už $1.25. Apdaryti vienoje knyngoje — $1.50.

Kas prisiųs $3.00, tas gaus 1914 visus numerius ir prenumeratą 1915 metams.

TAŠYDAMI adresuokit sekančiai:

„Veidrodis,"
731 W. 18th Str., Chicago, Ill.

Lietuviszka Aparatu Dirbtuve.

Guodotinoms tautiškoms ir bažnytinėms draugystėms išdirba: Karunas, Amerikoniškas ve liavas, šarpas, juostas, ženklelius, kepures ir maršalkoms parėdus, teipgi visus bažnytinius aprėdalus. Norėdamos guodotinos Draugystės arba guodotini kunigai, jog jųsų darbas butų gerai atliktas, paveskite jį tikrai lietuvei.

T. Andruszewicz
1421 Division St. Chicago, Ill.
netoli Milwaukee Ave.

ALBERT G. GROBLEWSKI

Savininkas ir Fabrikantas Geriausių "Lenkiškų-Lietuviškų Vaistų"

YPATINGOS GYDUOLES:

Geriausia Gyduolė nuo Strėnų skaudėjimo, Deginimo krutinėje, Galvos skaudėjimo, Kataros, Užsišaldymo, Neuralgijos nuo Gerkles skaudejimo

Mešlungio, Skausmo krutinėje nuo Patrukimo, Azma arba Dusulio, Štyvumo sprando, Skaudejimo Šonuose, Rankų ir kojų

Jeigu sergate utsisenėjusiomis ligomis, nuo kurių negali pagelbėti nė daktarai, nė ligonbučiai, arba paslaptingomis ligomis, aprašykit man savo nesveikumą gerai ir aiškiai (be uzslėpimo), nes čion eina netik apie tavo sveikatą, bet labai tankiai ir apie tavo gyvastį. (Atsimink, jog kiekvienas garbingas daktaras užlaiko paslaptį kaip ant išpažinties). Užtai nesigėdyk ir nebijok, rašyk teisybę, o mielai suteiksiu rodą ir prisiųsiu geras gyduoles pagal tavo ligą, su nurodymu kaip reikia jas vartoti, ut prekę labai mažą. Reikia rašyt laiškus stačiai pas mane, pridedant visados ut 2 c. markę atsakymui, nes kitaip negausit atsakymo. Teipgi męs reikalaujame gerų agentų kiekviename dideleme mieste ir jų aplinkėse. Agentai nuo Lietuviškai-Lenkiškų gyduolių gali uždirbti nuo 50 dol. į mėnesį. Uždarbį duoėame kuogeriausį. Taigi rašykite reikalaudami agenturos. Kiekvienas lietuviškas štorninkas privalo užlaikyti visada mųsų puikias lietuviškas gyduoles savo štoruose ant pardavimo, kad musų tautiečiai reikalaudami galėtų pas kiekvieną nusipirkti ir nereikalautų išduoti piningus dovanai kokiems nors apgavikams tose aplinkėse. Štorninkai, rašykite pareikalaudami gyduolių, nes geras uždarbys ir parduokite musų tyras lietuviškas gyduoles, kurias męs gvarantuojame. Rašykite po antrašu:

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS
Cor. Elm & Main St. Plymouth, Pa.

J. SKRITULSKAS

:-: NOTARIJUS IR AGENTAS :-:

Užlaikau geriausius gėrimus ir cigarus. Parduodu laivakortes an visų linijų, kur tik kuris norės ir ant geriausių ir greičiausių laivų. Siunčiu pinigus į visas dalis svieto greitai ir pigiai. Išmainau visokių žemių piningus ant amerikoniškų. Darau doviernastis, pavedimus dalių ir atlieku visokius reikalus su Maskolijos valdžia. Užlaikau svetainę mitingams vesellijoms. Iš tolesni miest meldžiu atsišaukti per laiškus ant žemiaus paduoto adreso:

JOHN SKRITULSKAS
26 Broad Street New Britain, Conn.
Telephone No. 550

Koncertinis tournee

Mikas Petrauskas, pradėjus iš 15 d. lapkričio, š. m. duos eilę koncertų. Kas panorėtų parengt savo apygardoj koncertą, tegul susižino su M. Petrausku.

Ad: **5 Thomas Park**
So. Boston, Mass.

Buk atsargus ir netikėk pamėgdžiojimams ar nudavimams vardo ir tikrai temyk gaudamas kad gautum tikrą Richter'io Anchor Pain Expeller su Trade Marke teip kaip čion perstatyta. 25 ir 50 centų aptiekoje arba tiesiog nuo:

F. Ad. Richter & Co.
74-80 Washington St. New York, N. Y.

Lietuviškų Knygų Krautuvė.

Mylėtojai gerų knįngų, norinti išlavinti savo protą ir išsimokinti anglišką kalbą, kviečiami pirktie KNYGAS iš mano krautuvės. Čia gaunama visokios lietuviškos knygos, taipgi angliškos ir lenkiškos ant užsakymo. Scenos mylėtojų rateliai imdami kompletus, s. v. gauna papiginta kaina. Krautuvė adara kas vakaras.

Iš kitų miestų atsišaukusiems, pasiunčiu katalogą dykai. Adre.:

M. J DAMIJONAITIS
901 West 33-rd St., CHICAGO, ILL.

Mokykla Anglų Kalbos

Yra tai vienatinė mokykla, kuri duoda pilną užtikrinimą išmokimo angliškos kalbos, labai trumpame laike.

DIENINĖ IR VAKARINĖ MOKYKLA

Gyvenančius kituose miestuose, mokiname per laiškus pagal naujausią metodą. Platesnių žinių rašykite pas:

WAITCHES BROS.
1741 W. 47th St., :: Chicago, Ill.

Naujas Išradimas!

Vienas ir tas pats geležinis briežukas dega visada, kaip žvakė. Gvarantuotas ant 25 metų Nikelinis, kišeninis alavėlis su geležine zapalka, tik 30 c. Jeigu nepatiks, po trijų dienų siųskit atgal o sugrąžinsiu piningus. Parsiduoda greit, kaip karšti blynai. Agentams pigiau. Siųskit pinin gus ar markes per pačtą:

A. Liss, 327 E. 14th St., New York, N.Y.

H. G. McDowell
Vedu provas visuose kortuose
Už pažeidimą kasyklose, fabrikuose, geležinkeliuose, laivuose ir t.
Rodą duodu dykai.
Adresuokite:
H. G. McDowell
87 Nassau St., New York, N. Y

Didžiausia Poema
DĖDĖ ARBA AINIŲ KANČIOS
—Parašė Filozofijos Daktaras—
JUSTINAS TUMĖNAS.
Kaina $1.oo.
Gaunama „Tėvynės" red.,
307 W. 30th Str., New York, N. Y.

Pittston, Pa.

Neapsimoka pirkti gatavas drapanas, jeigu galima užsisteliuoti pas siuvėją už labai pigią kainą.

Aš pasiuvu siutus ir overkotus vėliausios madąs ir už pigiau, negu kiti „kriaučiai" šitame mieste. Darbą gvarantuoju arba neužganėdintiems piningus grąžinu.

Senas drapanas pertaisau, išvalau ir išprosinu.

Kas atneš šį apskelbimą iškirpęs, tas galės siutą pirkti vienu dolariu pigiau.

J. S. Vaškevičius
183 N. Main St. Pittston, Pa.

"Tėvynės" Spaustuvė.

Sausdina knįngas, konstitucijas, plakatus, cirkuliorius, visokias kvitas, laiškams ofišas, kopertus, tikietus, vizit-kortes ir tt.

„TĖVYNĖS" spaustuvė įrengta pagal naujausią systemą, su gražiomis raidėmis ir geromis mašinomis, taip, kad gali atlikti visokius spaudos darbus gerai, greitai ir nebrangiai.

Sus. Liet. Amerikoje kuopos ir Draugystės, turėdamos kokius reikalus del spaudos, visados kviečiami kreiptis į SLA. spaustuvę, nes čia darbas bus atliktas į laiką.

Spaustuvė vakarais yra atidara nuo 7 iki 8 val. vakar.

Iš kitų miestų laišku kreipkitės adresuodami:

„TĖVYNĖS" ADMINISTRACIJĄ,
307 WEST 30-th STREET, :::::::::: NEW YORK, N. Y.
Redakcijos ir administracijos telefonas Chelsea 5152.